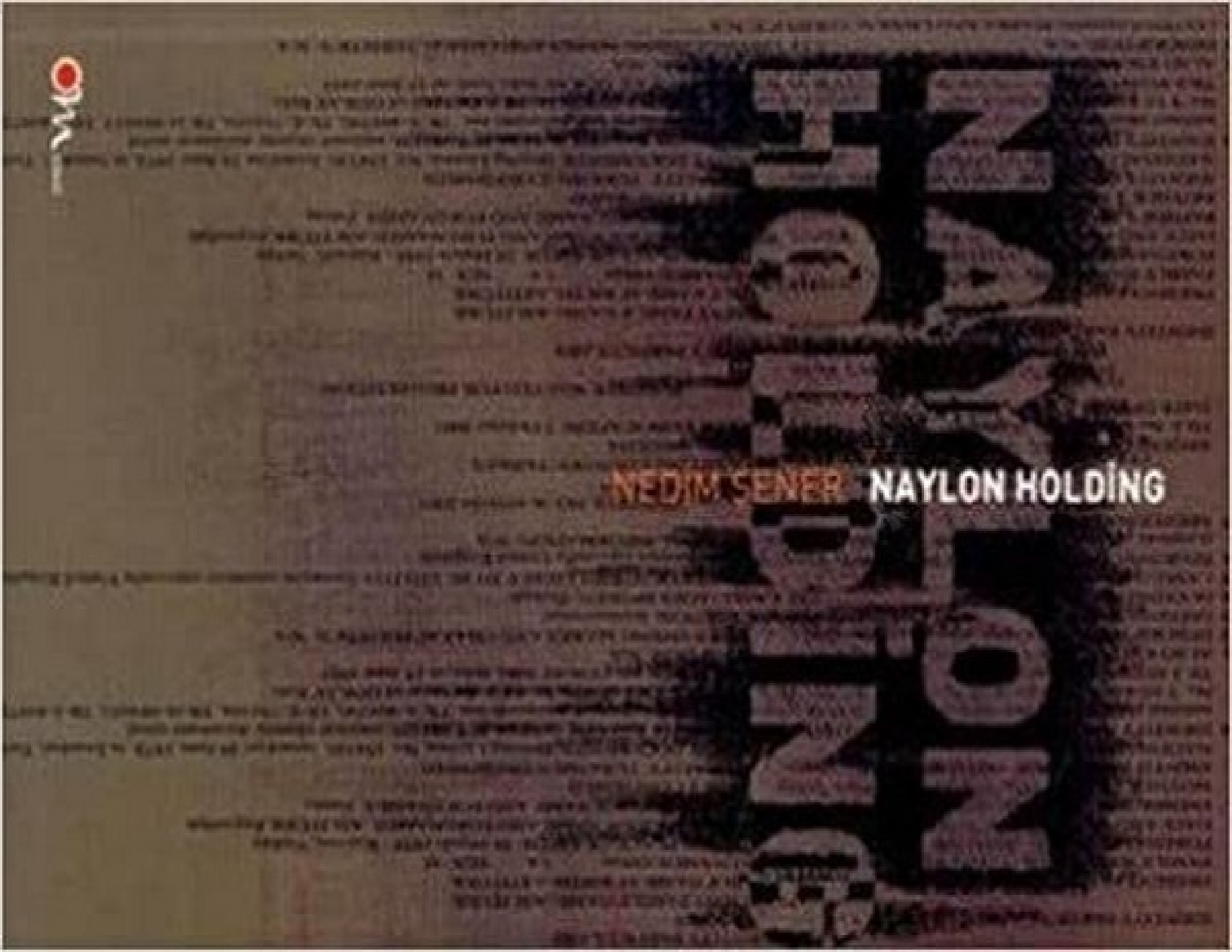

NEDİM ŞENER
NAYLON HOLDİNG

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Naylon Holding

Nedim Şener

OM Yayınevi - 2002

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Önsöz

Orhan Aslıtürk'ün organize ettiği hayali ihracatın gerçek boyutlarıyla ilk kez 2000 yılı Kasım ayında tanıştım.

1997 yılında Gülay Atığ'la evlendikten sonra hakkında çıkan haberlerin ardından 1998 yılında yurtdışına kaçan Orhan Aslıtürk'ün hayali ihracat organizasyonuyla ilgili olarak ilk ayrıntılı haberleri usta televizyoncu Uğur Dündar ve ekibi kamuoyuna taşıdılar. Organizasyonun ucunun nerelere kadar uzandığını araştıranlardan birisi de Hürriyet gazetesi yazarı Yalçın Bayer'dir.

Ancak bilinenler bilinemeyenlerin çok küçük bir bölümüydü. Türkiye tam bir yolsuzluk ve vurgun aysbergi ile karşı karşıyaydı.

Gerçeğin tüm boyutlarının ortaya çıkması için Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in imzasıyla harekete geçen Hesap Uzmanları Kurulunun raporunun bitmesi gerekiyordu.

Ele geçirilen 350 bin evrakın arasında iki yıl gece gündüz çalışan ve özel yaşamlarından bile fedakârlık yapan hesap uzmanlarının hazırladığı 2 bin 500 sayfalık raporun sayfalarını çevirdikçe Türkiye'yi yiyip bitiren hayali ihracat olayının içinde kimlerin olduğu ortaya çıkmaya başladı.

Bu konuda Milliyet gazetesindeki ilk manşeti de "Naylon Süren" başlığıyla 28 Kasım 2000 tarihinde attık. Gazetecinin doğum günü hediyesi de herhalde böyle bir şey olmalı ki, o gün çok sevinmiştim. Bu haberleri 2001 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nden "Yılın

Gazetecisi" ödülünü getiren haberi takip ettikçe çok ilginç isimler ve ilginç ilişkiler ağı ortaya çıktı.

Tam iki yıla yakın zamandır Orhan Aslıtürk'ün geçmişte neler yaptığını araştırmaya devam ediyorum. Resmi evrak üzerine dökülen tüm ilişkileri ortaya çıkmış gibi görünüyor, ancak Aslıtürk olayının tüm ayrıntılarını ortaya çıkarmak uzun yıllar alacağa benziyor.

Bu takibin ne kadar süreceği belli değil. Ancak bir gazetecinin görevi tarihin günlüğünü yazmak yanında hiçbir etki altında kalmadan gelecek kuşaklara bugün olanları bir bütünsellik içinde aktarmaktır.

Hiçbir kişiyi özel bir hedef haline getirmeden Türkiye'deki hayali ihracat gerçeğinin nerelere kadar varabildiğini anlatan bu özel konuda hazırlanan kitabın temel amacı da olguyu ayrıntılarıyla vermek ve gelecek kuşaklara arşiv oluşturmaktır.

Çünkü ortada hayali ihracatlar karşılığında 256 milyon dolar haksız KDV iadesini ceplerine indiren bir organizasyon ile devletin ihracatçıları desteklemek için verdiği teşvikler ve ucuz ihracatçı döviz kredilerinden yararlanan şirketlerin kimler olduğunu bilmek, hakkı yenilen halkın, "bilgilenme hakkı" olduğunu düşünüyorum.

Bu kitabın ortaya çıkmasında en büyük destek Maliye bürokrasisindeki kamu hakkını arayan namuslu insanlardan gelmiştir. Gece-gündüz yolsuzluk operasyonları peşinde günlerini geçiren ailesinden uzakta kalan sonunda da mükafat yerine cezalandırılan Emniyet Müdürlüğündeki kahramanlar da bu kitabın oluşmasında büyük destek verdiler.

Bu iki gruba yalnız ben değil, tüm Türkiye'nin hiç olmazsa bir teşekkür borcu olduğunu düşünüyorum. "Namussuzların namuslulardan daha cüretkar olduğu" bir Türkiye'de çıkarlarından önce toplumunu düşünen siyasetçilerin varlığı da bizlere güç vermiştir.

Fotoğraflar için Milliyet gazetesi Arşiv Servisi ile titiz çalışmalarından dolayı Özgür Kalyoncu kişiliğinde OM Yayınevi çalışanlarına şükranlarımı sunuyorum. Gazetecilikte olduğu gibi kitap hazırlarken de, hayattaki en büyük desteğim olan sevgili eşim Vecide Şener'e ne kadar teşekkür etsem azdır.

Nedim Şener, İstanbul, Temmuz 2002

NAYLON DÜNYASI

“Naylon” aslında dilimize İngilizceden gelen bir kelimedir. Naylon bebek, naylon araba, naylon tabanca gibi taklit eşyaları tanımlamanın yanında gerçek olmayan, yapay ya da sahteciliği tanımlamak için de kullanılan “Nylon”, Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) Du Pont de Nemours firmasının 1938 yılında tescil ettirdiği bir markadır.

Poliamit-6.6 için tescil ettirilen “Nylon” markası daha sonra bütün poliamitler için kullanılır hale gelmiş. Aradan geçen yıllar içinde bu maddeden yapılmış her şey için naylon kelimesi kullanılır oldu. Marka yıllar içinde bir anlamda ürün adını almış. Örneğin naylon torba, naylon çorap gibi...

Meydan Larousse ve Ana Britannica gibi ansiklopedilerde rastlanmasa da “naylon fatura” kavramı Büyük Larousse ansiklopedisinde NAYLON maddesinin altında yerini almış.

Ancak bu kavramı ansiklopediye sokanlar ise yine biz Türkler olmuşuz. Çünkü naylon (nylon) kelimesinin kaynağı olan ülkede bile “naylon fatura” diye bir tanım yok. Türkiye’de naylon fatura denilen şey, yurtdışında fatura sahteciliği (invoice fraud, bogus invoice) kelimesiyle tanımlanıyor.

Büyük Larousse Ansiklopedisi naylon faturayı, “giriş faturası olmayan bir mal için alıcıya verilen faturanın halk arasındaki adı” olarak tanımlıyor. Oysa bu tanım, Türkiye’deki naylon fatura olayının boyutlarını tanımla' mak için son derece masum kalıyor. Çünkü Türkiye’de yalnız faturasız giren mal için fatura kesmek değil, olmayan yani hiçbir zaman üretilmemiş mallar için de fatura kesilmesi bile sıradan bir olay haline gelmiş bulunuyor.

Maliyecilere göre, olmayan bir işin olmayan bir şirketten alınması olarak tarif edilen kanuni adı “sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge” olan, 1 Ocak 1999 tarihinde yürürlüğe giren Vergi Usul

Kanunu'nun 359. maddesinde "gerçek bir muamele veya durum olmadığı halde bunlar varmış gibi düzenlenen belge" diye tanımlanan naylon fatura, Türkiye'de yapılan yolsuzlukların en büyüğü ve en süreklisinin aracı olmuştur.

Türkiye'nin 1980'lerin başında tanıştığı naylon faturanın boyutları nedir, ne gibi kayıplara neden olur? Bunun ciddi olarak bir araştırması yapılmadı.Ancak belli başlı sosyoekonomik zararları şöyle sıralanabilir:

- - Düzenleyenlere ve kullananlara haksız kazanç sağlar,
- - Ödenmesi gereken vergilerin gizlenmesi suretiyle devlette gelir kaybına neden olur ve ekonomik gelişmeyi olumsuz etkiler,
- - Kamu otoritesinin saygınlığının azalmasına, kamuoyunda güvenin azalmasına neden olur.

Naylon faturayı basanların katlandığı tek maliyet, matbaa masrafıdır. Buna karşılık naylon faturanın getirisi, üzerinde yazılı tutarın yüzde 5 ile 15'i arasında değişmektedir. Bu da yüz milyarlarca hatta trilyonlarca liralık fatura düzenleyen bir kişi ya da organize bir grup için çok büyük bir gelir anlamına gelir.

Peki naylon fatura üretenler varsa, bunları talep edenler kimlerdir? Ve naylon fatura ne işe yarar:

- - Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri, naylon fatura kullanmak suretiyle giderlerini/maliyetlerini yükseltebilmektedirler. Bunun doğal sonucu olarak da daha az kazanç bildirerek daha düşük tutarda vergi ödemektedirler.
- - Naylon fatura kullanmanın en yaygın nedenlerinden birisi Katma Değer Vergisi (KDV)'dir. Bu da iki şekilde ortaya çıkmaktadır, birincisi ihracata yönelik faaliyetlerde (KDV iadesi) bu uygulama çok yaygındır. İkincisi de indirim konusu yapılacak KDV tutarını yükselterek KDV ödememek amacına yöneliktir.
- - Mal ve hizmet alımma karşılık yapılan harcamalar için belge alınmaması da naylon fatura kullanımına neden olan bir diğer faktördür.
- - Bir işin alınması veya yapılması sırasında verilen hediyelerin ye rüşvetlerin ihaleli işlerde rakip firmaların ihaleye girmemesi gibi

nedenlerle verilen ve vergi kanunlarına göre gider olarak kabul edilmeyen harcamaların belgelendirilmesi için de naylon fatura kullanılır.

- - Düşük faizli ihracatçı kredileri kullanan firmaların ihracat taahhütlerinin kapatılması amacıyla naylon fatura kullanılmaktadır.
- - Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi çerçevesinde, ihraç edilecek malın üretiminde kullanılmak üzere vergisiz (kaçak) olarak hammadde ve girdi ithalinden kaynaklanan taahhütlerin kapatılmasında da naylon fatura kullanıldığı görülmektedir.
- - Yatırım teşvik belgesi kapsamında bazı teşviklerden yararlanmak için verilen taahhütlerin kapatılmasında yine naylon faturaya başvurulur.
- - Bunların yanında ücretlilere vergi iadesi uygulamasında da sahte yani naylon fatura kullanılmaktadır.
- - Kaynak Kullanımı Destekleme Primi, fon kaynaklı kredi kullanımı ve benzeri gibi primlerden yararlanmak için de naylon fatura kullanılıyor.
- - Devlete iş yapan müteahhitler, hak edişlerini zamanında alamamaları nedeniyle, alamadıkları hak edişin KDV'sini ödememek için naylon fatura kullanılmaktadır.
- - Kamu kurumlan, demekler, kooperatifler bunun gibi kurumlarca yolsuzluk amacıyla da naylon faturaya başvuruluyor.
- - Enflasyon nedeniyle işletme öz sermayesinde doğan aşınmadan, vergiyi daha az ödeyerek kurtulma güdüsü de naylon fatura kullanılmasına neden oluyor.
- - Sektörlerdeki rekabet nedeniyle artan maliyetlerden (vergi yükünü sahte belge kullanarak azaltma yoluyla) kurtulmak isteyen firmalar da naylon faturacılara gidiyor.
- - Alıcının fatura istememekte ısrarcı olması nedeniyle stok emtiaların çıkış yapılması amacıyla da naylon fatura yaygın olarak kullanılıyor.

- ## Sahte fatura düzenleyenlerin nitelikleri

Gerçekte ticari bir faaliyet gösterecek ekonomik gücü olmayan şahıslar, sanki ticari bir faaliyette bulunacaklarmış gibi mükellefiyet tesis ettirerek, belli bir komisyon karşılığında fatura düzenlemektedir.

Bu tip sahte fatura düzenleyenleri organize olanlar, olmayanlar ve başkaları tarafından paravan olarak kullanılanlar biçiminde sınıflandırmak mümkündür.

Organize biçimde sahte fatura düzenleyenler

Sahte fatura düzenleyerek haksız kazanç elde etmek isteyenler kimi zaman gerçek usulde Gelir Vergisi mükellefi olarak, kimi zaman da şirket (genellikle Ltd. Şti.) kurarak mükellefiyet tesis ettirmektedirler. Bu işi organize olarak yapanlar yüksekokul ya da üniversite mezunu, ticaret hukuku konusunda bilgilidirler. Kendilerini aşan mali bilgileri de eski Maliye Bakanlığı'nın çeşitli birimlerinde eskiden çalışmış olanlardan aldıkları yardım ve destekle giderirler. Hatta bakanlık personelini kendi işlerine ortak ederek bünyelerine katarlar.

Ayrıca ticaret odasına ve SSK'ya da kayıt yaptırmaktadırlar. Vergi Usul Kanunu'nun mükellefiyet ve fatura düzenlemeye ilişkin hükümlerine uymaktadırlar. Düzenli olarak beyannamelerini vermektedirler. Özetle mükellefiyetle ilgili şekli bütün ödevlerini yerine getirmektedirler.

Organize olarak sahte fatura düzenleyen bu tür "mükellefler" yasal defter ve belgelerini çoğunlukla inceleme elemanlarına yandığı, çalındığı veya benzeri gerekçelerle ibraz etmemektedirler.

Bunların bir kısmının kendi giriş faturaları da sahte olduğu için karşıt vergi incelemeleriyle kolaylıkla tespit edilebilmektedir. Bu tür şahıslar defter ve belgelerinin su baskınına uğradığı, yandığı veya diğer sureti zayi olduğu gerekçesiyle ellerindeki hazır mahkeme kararlarını ibraz etmektedirler.

Ayrıca bu kişiler, sahte fatura ticaretini organize etmek ve idare tarafından kolaylıkla fark edilmemek amacıyla, birden fazla sermaye şirketi kurmakta ve yukarıda da belirtildiği üzere resmi kurumlara

müracaat ederek şekli mükellefiyeti tesis ettirmektedirler. Kurdukları şirketlerin ortakları da, organize şekilde sahte fatura ticareti yapmak için bir araya gelen kişilerdir. Bu şekilde hareket edilmesinin temel amacı, hem sahte fatura zincirini uzatarak yasadışı olan bu faaliyete daha uzun süre devam etmek, hem de idarenin kontrolünden kaçmaktır. Diğer taraftan, şirketlerden birisinin gerçek faaliyetinin idare tarafından tespit edilmesi halinde, kurdukları diğer şirketler kanalıyla, haksız kazanç elde etmeye devam edebilmektedirler.

Bireysel olarak sahte fatura düzenleyenler

Organize olmadan bireysel olarak düzenlenen sahte faturalarda ise haksız kazanç elde etmek için mükellefiyet tesis ettirilmektedir. Ancak bu kişiler çoğu zaman düşük seviyede eğitim görmüş, vergi kanunları hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan kimselerdir.

Bunlar çevrelerinde gördükleri veya duydukları bilgilere göre mükellefiyet tesis ettirip sahte fatura ticareti yapmaktadırlar.

Organize olmayan sahte faturacılar, mükellefiyete ilişkin yükümlülüklerini şeklen de olsa yerine getirmediklerinden faaliyetleri, vergi dairesindeki tarh dosyaları üzerinde yapılan incelemelerden kolayca anlaşılabilmededir. Bu tip mükellefler, mükellefiyet tesis ettirip, belge basım iznini aldıktan sonra bildirdikleri adreslerinde bir daha bulunamamaktadırlar.

Bu genel açıklamadan sonra bu tip mükelleflerin özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- - Eğitim düzeyleri düşüktür,
- - Vergi kanunları hakkında bilgileri yoktur,
- - Çevrelerinden öğrendikleri veya duydukları bilgilere göre mükellefiyet tesisi ettirir ve naylon fatura düzenlerler,
- - Sık sık vergi dairesi değiştirirler,
- - Faturaları beyannamelerine intikal ettirmezler veya düşük meblağlar beyan ederler,
- - Fatura basım iznini aldıktan sonra adreslerini terk ederler,

- - Gerçek bir ticari ilişkide bulunacak ekonomik güçleri yoktur,
- - Bazen beyannamelerine istinaden küçük meblağlarda KDV öderler,
- - ikametgâh adresleri genellikle doğru değildir,
- - Cilt halinde boş koçan sattıklarında faturaların tarihleri ile seri numaraları arasında uyumsuzluk olabilir. İmzalar genellikle faturanın aynı yerine atılmıştır,
- - Tarh dosyasının incelenmesi sonucunda kolaylıkla tespit edilebilirler,
- - Fatura başlıklarında genellikle basit bir ticaret unvanı yer alır,
- - Fatura üzerinde faaliyet konuları çok çeşitli olarak belirtilir.

Paravan olarak kullanılan kişiler

Bu kişilerin özelliklerini de aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- - Eğitim düzeylerinin düşük olması ve genellikle işsiz olmaları nedeniyle kolaylıkla kandırılabilen kişilerdir,
- - Sigortalı veya şirket ortağı yapılacakları bahanesiyle ellerinden vekâletname vb. belgeler alınarak vergi dairesine mükellefiyetleri tesis ettirilir,
- - Bastırılan ve düzenlenen faturaları görmezler,
- - Vergi dairesi veya denetim elemanları tarafından çağrılmaları üzerine olayın farkına varırlar,
- - Fiilen sahte fatura ticaretine katılmazlar,
- - Çalıntı hüviyetleri ele geçiren kötü niyetli kişiler bunlar adına mükellefiyet tesis ettirir.

Peki naylon faturanın türleri nelerdir?

Sahte fatura düzenleyenlerin amacı, gerçek anlamda bir teslim ve hizmet gerçekleşmesi söz konusu olmadığı halde, faturanın satılarak karşılığında komisyon alınmasıdır.

Naylon fatura türleri ise:

Gerçek alıcısı adına düzenlenmeyen faturalar,

- 1- Başkası adına düzenlenen faturalar,
- 2- Gerçek firmaların faturalarına benzetilerek bastırılan faturalar (taklit),
- 3- Mükellef olmayan kişilerce (naylon faturacı) anlaşmalı veya anlaşmasız matbaalara yasadışı yollardan bastırılarak düzenlenen faturalar,
- 4- Mükellefler tarafından kendi faturalarının aynı seri ve sıra numarası kullanılarak yasadışı yollardan, anlaşmalı veya anlaşmasız matbaalara bastırılan faturalar,
- 5- Belgesi çalman mükelleflerin faturalarının kullanılması da naylon faturacılık olarak değerlendirilir.

Duvar tipi ve tahvil tipi naylon fatura

Maliye'nin denetleme birimleri ise kendi görevlerinin kapsamı bakımından naylon faturayı "duvar tipi" ve "tahvil tipi" olarak ikiye ayırıyor. Duvar tipi naylon fatura, fatura düzenleyeni vergi mükellefi olmayan, anlaşmalı matbaalarda basılmayan veya işyerini terk eden vergisel yükümlülüklerini yerine getirmeyen şahıs ve şirketlerin düzenlemiş olduğu faturalardır. Yani, düzenlenen faturaların naylon fatura olduğu en küçük bir araştırmayla ortaya çıkarılabiliyorsa, bunlara duvar tipi naylon fatura deniliyor. Bunlara duvar tipi denilmesinin nedeni de bu faturaları alan kişilerin "kafasını duvara vurmak" deyiminden hareketle üretilmiş mecazi bir kelimedir. Duvar tipi naylon faturalar piyasada düşük komisyonlarla birçok kişi tarafından pazarlanmaktadır.

Tahvil tipi denilen naylon faturalar ise daha profesyonel bir organizasyon ve bilgi gerektirir. "Devlet tahvili gibi sağlam" olarak tabir edildiği için tahvil tipi denilen naylon faturaları düzenleyen kişiler hem ticari hem de mali konularda büyük bilgi birikimine sahiptirler. Hem mal satan hem de imalat yapan bu kişiler, piyasada güven unsuru oluşturabilmek için Yeminli Mali Müşavirler tutup eski bürokrat veya memur hatta siyasetçi dahi kullandıkları görülmüştür. Gerçeğe yakın ve bilinçli biçimde hazırlanan bu naylon faturalarda komisyon oranı yüzde 12 ile 20 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

Nayloncu akraba ve hemşeriler

Denetim birimleri yapmış oldukları incelemelerde naylon faturalarda ilginç özellikleri de tespit etmişlerdir. Güven yaratmak için naylon faturalardaki şirket isimlerini o gün gözde olan siyasi fikirlerin sembollerinden esinlendikleri bile görülüyor. İncelemelerde Bozkurt amblemli faturalar ve şirkete Oğuzhan adının verilmesi gibi örneklere de rastlanmıştır. Öte yandan naylon fatura konusunda akrabalık ve hemşericilik önemli faktörler oldu. Örneğin Adıyamanlı Gerger grubu, tekstil konusunda naylon fatura düzenlemektedir. Tokat Reşadiyeli grup ise tekstil konusunda iplik grubunda naylon fatura uzmanıdır. Sivas Zara Kurucabat köyü ise hurda metal konusundaki naylon faturalarda uzmanlaşmıştır. Bu uzmanlaşma tesadüfi değildir. Çünkü naylon faturayla geçimini sağlayan bir kişi akrabalarını ya da güvendiği hemşehrilerini de işin içine sokmaktadır. İncelemelerde öyle örnekler ortaya çıkmıştır ki, bir oda içinde beş kişi ve her biri bir şirketin yönetim kurulu başkanı, diğerleri de ortakları sıfatını taşımaktadır. Bir şirkette başkan olan kişi diğerinde ortak olarak görünüyordu. Bu tabela şirketlerinin yanı sıra naylon faturayı hemşericilik düzeyinde yapanların aynı mesleklerde branşlaşmış olmaları da önemli bir faktördür. İşlerini kaybeden kişilerin birbirinden görerek naylon faturacılık yapması ise beklenen bir sonuçtur.

Kısaca bahsettiğimiz naylon fatura, hayali ihracatın altyapısını oluşturur. Yani kullanım alanlarından yalnız birisi olan hayali ihracat, naylon fatura temelleri üzerinde yükselir. 1 milyon dolarlık hayali ihracat için tüm imalat aşamaları sahte olan bir işlem için, 3 milyon dolarlık naylon fatura üretmek gerekmektedir. İşte buradan gerçek ihracatın ne kadarı hayali, ne kadarı gerçek olduğu tahminlerine sıra gelmiştir. Toplam 30 milyar dolar civarındaki ihracatın yüzde 10'undan yüzde 30'una hatta abartarak yüzde 50'sine varan oranda hayali olduğunu söyleyenler vardır. Ancak denetim yapılabilen ihracat oranın yüzde 1-2 gibi küçük bir oranda kalması bu alanda tahminlerin de sağlıklılığına kesinlikle gölge düşürüyor. Peki ekonomide naylon fatura tutarı ne kadardır, kaç firma naylon fatura üretmekte, kaçı kullanmaktadır? Bunun için de belirli kaynaklardan söz edilebilir.

Ekonominin kalbi olan İstanbul'da sahte belge olayının içindeki toplam şirket sayısı 30.000'e dayanıyor. İstanbul Defterdarlığına göre haklarında sahte ve yanıltıcı belge düzenlemek ve kullanmakla ilgili rapor bulunan toplam mükellef sayısı 29 bin 805'tir. Bunların 7 bine yakını yani 6 bin 935'i naylon fatura üretiyor. 5 bin 995'i bu sahte belgeleri kullanıyor. Bazıları da hem üretip, hem kullanıyor; bunların sayısı da bin 574'tür. Maliyecilere göre, bir şirketin naylon faturacı olup olmadığı konusundaki en belli başlı özellik olan belge ve defterlerin kayıp olmasıdır. Sadece İstanbul'da defter ve belgelerim kayboldu, diyerek Maliye'nin denetiminden kaçan mükellef sayısı 6 bin 656'dır. Vergi dairelerinin kendiliğinden naylon faturacı olarak belirledikleri firma adedi ise 8 bin 142'dir. 429 şirketin belgeleri taklit edilirken, mükellefiyetleri bulunmayan ancak üçüncü kişiler veya diğer tüzel kişilikler aracılığıyla sahte belge organizasyonu içerisinde bulunan ve sahte fatura ticareti yapanların sayısı da 74 kişi olarak belirlendi.

Bütün bu anlatılanlar, ekonominin her tarafını sarmış naylon fatura gerçeğini ortaya koyuyor. İşte Orhan Aslıtürk gibi isimleri üreten böyle bir sistemdir. Orhan Aslıtürk'ün özelliği ise naylon fatura organizasyonunu holding görüntüsüne sokabilecek bilgi, tecrübe ve cesarete sahip olmasıdır. Giriş faturası olmayan bir mal için alıcıya verilen faturaya nasıl naylon fatura deniyorsa, Orhan Aslıtürk'ün naylon fatura ve hayali ihracat ticareti için kurduğu holdingten de Naylon Holding diye bahsedilebilir.

İsmi ve kurduğu organizasyon ise yapılan hayali ihracat vurgunlarını tanımlamak için kullanılır oldu. Türkiye bugün bankaların içinin boşaltılmasını "hortumlama" diye kısaltırken, hayali ihracatı da "Naylon Holding" olarak yeni bir şekilde tanımlayacak. Bu örnek, Türkiye'de yolsuzluk ekonomisinin hangi noktalara kadar ulaşabildiğini göstermesi bakımından da önemli bir özellik taşıyor. İşte yazıldıkça "insanın inanası gelmiyor" denilen gerçek bir yaşam öyküsü ve onun arkasındaki hayali ihracat gerçeği... 1980'lerde de büyük hayali ihracatçı olan Orhan Aslıtürk, kendini gizlemeyi bilmişti.

HAYALİ İHRACATTA NEREDEN NEREYE

Üçüncü bin yıla girdiğimizde yirmi yıl önce ekonomik kalkınmanın gayri resmi finansman yollarından birisi olarak görülen hayali ihracatın 1990'larda daha korkunç bir hortlak olarak geri geldiğine tanık olduk. 2000 yılında bu hayaletin kollarının iş dünyasından gümrükteki memura, bankacıdan üst düzey bürokrata kadar her alanı sardığı anlaşıldı. Yolsuzluğa siyasilerin adı karıştı. 1970'lerde mobilya diye sunta satışıyla başlayan hayali ihracat, 1980'lerde de konfeksiyon malı diye bez parçaları ve çaputların, deri ürünü diye kırpıntıların TIR'larla yurtdışına gönderilmesiyle devam etti. Bu kirli çarkı ya bir ihbar ya da namuslu bir gümrükçünün kontrolü ortaya çıkarıyordu. Bazen de rüşvetten payını alamayan gümrükçüler bu tatlı oyunu bozan kişiler oluyor, hem arkadaşlarını hem de devletten vergi iadesi[1] almayı bekleyen vurguncu işadamlarının hesaplarını alt üst ediyorlardı.

1980 ile 1990 yılları arasında yapılan ihracatlarda, hayali de olsa hiç olmazsa ortada bir TIR ve gümrük çıkış 'Katma Değer Vergisi uygulaması 1985 yılından önce olmadığı için, o günlerde ihracata prim gibi vergi iadesi adı altında ödeme yapılıyordu. Beyannamelerine uygun olmasa da konteynırlara yüklü mallar vardı. 1990'larda kendine güveni tam olan hayali ihracatçılar, artık bir TIR bulma zahmetine bile girmez oldular. 1980'lerdeki hatalarından ders alan hayali ihracatçılar, ne TIR'ın ne de malın olmadığı işlemlerde ise hiçbir bürokratik açık bırakmaz hale geldiler.

Önceden hayali olarak adlandırılan ihracat tam bir sahte ihracata dönüştü. Ortada mal olmadığı gibi, bu malları üretmiş gibi görünenlerin, onların düzenlediği faturaların tamamen sahte olduğu belirlendi. Mallar yüklenmiş gibi gösterilen TIR'ların plaka bilgilerinin sahte, yurtdışmda alıcı olarak gösterilen adreslerin de gerçekte hiç var olmadığı belgelendi. Buna rağmen mal üretilmiş, TIR'la gümrüğe gidilmiş ve yurtdışına çıkılmış gibi işlemler yapılırken, işbirliği yapılan

gümrükçüler aldıkları rüşvetler karşılığında önlerine konulan tüm belgelere imza atıp, mühür basarak tamamı sahte olan işlemleri resmileştirdiler.

Sahte işlemler konusunda bir adım daha ileri giden hayali ihracatçılar, yurtdışına göndermiş gibi yaptıkları malların paraları gelmiş gibi, bankalarda DAB denilen, ileride daha ayrıntılı anlatacağımız Döviz Alım Belgesi düzenlettiler. Gerçeği yansıtmayan sahte faturalar "naylon fatura", gümrüklerde onaylatılmış çıkış beyannameleri ve DAB'larla vergi dairelerine başvuran "Türk ihracat mucizesi" işadamları vergi iadelerini alarak, lüks otomobillere, Türkiye'nin en pahalı gayri menkullerine sahip oluyorlardı. Bunların içinde özel uçak sahibi olanlar bile vardı.

İşte bu kitap, hayali ihracat organizasyonunu ekonomi argosuyla "Naylon Holding" kuracak kadar ileriye götüren Orhan Aslıtürk'ün hikâyesinin arkasında 1990'lardan 2000'lere sarkan bir vurgun döneminin özeti olacaktır.

Şişli eski Belediye Başkanı Gülay Atığ'la evlenmesinden sonra Türkiye'nin tanıdığı Orhan Aslıtürk aslen Kayserili bir ailenin çocuğu.

Orta Anadolu'nun çalışmayı ve ticareti çok seven kenti, Sabancı ailesi başta olmak üzere Demirbank'ın eski sahibi Halit Cıngıllıoğlu, Kadir Has, Anadolu Grubu ve TUSİAD Başkanı Tuncay Özilhan gibi işadamlarının en büyüklerinin bağrından çıktığı bir yer. Aynı zamanda kent, hayali ihracatçılar arasında da en ünlüsünü yetiştirmiştir. Okuyup üniversiteye gitmeye niyeti olmayanların ilkokuldan hemen sonra ticarete başladığı Kayseri'de çocuklar, bayramlarda el öperek topladıkları paraları iş yaşamlarının ilk sermayesi yapacak kadar ticari bir yeteneğe sahiptir. Kayserililerin ticari dehaları fıkralara bile konu olmuştur. Bunlardan en ünlüsü "eşeği boyayıp babasına at diye satan" adamınkidir.

İşte Orhan Aslıtürk de bu özellikleri ve yetenekleriyle Türkiye gündemine oturacaktır.

Resmi kayıtlarda kimlik bilgileri “Kayseri ili Melikgazi ilçesi Küçükmustafa Köyü nüfusuna kayıtlı Feyzullah ve Fatma oğlu 29 Mart 1955 Kayseri doğumlu” olarak geçen Orhan Aslıtürk, 1974 yılı Fransız Saint Joseph lisesi mezunlarından. Babası inşaatçı olan Aslıtürk lise eğitimini İstanbul’da tamamladıktan sonra askerlikten de çürük raporu alarak kaçmayı başarır. 1 Eylül 1978 tarihinde Kayseri Askerlik Şubesi’ne giderek “seferberlikte bile çürük” derecesinde BK talimatnamesinin D-40 raporuyla çürüğe ayrıldı. 1976 yılında, bir kız çocuğu sahibi olduğu Semra Hanım’la üç yıl süren bir evlilikten sonra Ayşegül Kılıç’la iki kez evlilik gerçekleştirdi ve iki kez de boşandı. Aslıtürk ardından Gülay Atığ’la birlikte dördüncü kez nikâh masasına oturmuş oldu.

Sağ kesimin önemli isimlerinden Orhan Aslıtürk’ün eski kayınpederi Altemur Kılıç kadar, Orhan Aslıtürk’ü ilginç kılan özelliklerinden birisi de eniştelerinin kimlikleridir. Orhan Aslıtürk beş çocuklu bir ailenin tek erkek evladıdır. Ablalarından birisi (Türkan) ANAP’lı Maliye Bakanı Sümer Oral’ın, diğeri ise (İmran) Başbakan Bülent Ecevit’in en yakınındaki isim olan Hüsamettin Özkan’ın kardeşi Bayrampaşa Belediyesi eski Başkanı Necdet Özkan’ın eşi. Necdet Özkan daha sonra DSP’nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı da oldu. Orhan Aslıtürk’ün ikinci eşi Ayşegül Kılıç, Altemur Kılıç’m kızıydı. Altemur Kılıç, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Merkez Yürütme Kurulu Üyeliği ve aynı partiden milletvekili adayı da olan ve her fırsatta Kılıç Ali’nin oğlu olmakla övünür ve bir dönem Rothmans sigaraları ve Smith Wesson silahlarının Türkiye mümessilliğini yapmıştır.

Ulutop’tu Aslıtürk oldu

Bu kısa özgeçmişten sonra sıra Aslıtürk ailesiyle ilgili pek bilinmeyen küçük bir sırdan söz etmeye geldi. Kayserililerin en çok bilinen özelliklerinden bir diğeri de aşırı Türk milliyetçisi yapılarıdır. Nitekim Milliyetçi Hareket Partisi her yıl 4-5 Ağustos tarihleri arasında düzenlediği Zafer Şenlikleri’ni Erciyes Dağı eteklerindeki Tekir Yaylası’nda gerçekleştirir.

Her Kayserili gibi Orhan Aslıtürk'ün babası Feyzullah Bey'in de bu görüşten uzak olması düşünülemez. Ve kendisine milliyetçiliğini sergileyecek bir soyadı seçer. Feyzullah Bey'in ailesinden gelen soyadı Ulutop'tur. Feyzullah Bey bu soyadını fazla taşımaya niyetli değildir. Babası Mustafa Bey'in de izniyle ailesiyle ortak olarak taşıdığı soyadını değiştirmek için mahkemeye başvurur. Feyzullah Bey Aslıtürk gibi iddialı milliyetçi soyadını alır. Babanın övünçle aldığı bu soyadını, oğlu Orhan "gururla" taşır.

Dört evliliğinden iki çocuğu olan Aslıtürk, Gülay Aslıtürk'ten olan oğluna da Osmanlı'nın ikinci padişahı olan Orhan Gazi'nin adını vermeyi uygun görür. Aslıtürk soyadı, onu MHP'nin ileri gelenlerinden Altemur Kılıç'ın damadı olmaya kadar götürür. Babadan kalan bu soyadı değiştirme geleneğini Orhan Aslıtürk, gerçekleştirdiği naylon fatura ve hayali ihracat olaylarında hukuktan kaçmak için kullanır. Kanundan kaçmak için birkaç kez soyadını değiştirir.

Hayali ihracatla kariyer adımları

Orhan Aslıtürk'ün iş yaşamı aydınlatılmaya muhtaç karanlık noktalarla dolu. Babası inşaatçı olduğu için bir süre onunla birlikte çalışmış. 1997 yılında bir röportajda, 1971 ile 1979 arasında babasıyla çalıştığını, 733 daire ve altı tane iş hanı yaptığını bazı gün para kazanıp bazen de kaybettiğini anlatıyordu. Babasıyla arasının açıldığı zamanlarda parfümeri işportacılığı bile yaptığını belirten Aslıtürk, 1979 yılında, yani 24 yaşında Londra'ya yerleştiğini orada da ilk olarak otomobil alım satımı yaptığını, 1981 yılında da tekstil işine girdiğini söylüyordu. Londra'ya gidişinin arkasındaki neden o günlerin siyasi konjonktürü olsa gerek. Bu arada 12 Eylül 1980 askeri darbesi olmuş, Türkiye 24 Ocak kararlarının verdiği ivmeyle ihracata yönelmişti. İşte Aslıtürk Ingiltere'de oturma izni almak için oto alım satımı yaparken, birden tekstil işini keşfetmiş, İtalya ve Türkiye'den çeşitli mallar getirerek satmaya başlamıştır. Aslıtürk mal yetiştiremediği gerekçesiyle kendi adına Türkiye'de imalathaneler kurmaya başladığını söylerken, yıllar sonra bu şirketlerin mal değil, naylon fatura üretmek için kurulduğu ortaya çıkacaktı.

Orhan Aslıtürk'ün 1982 yılında 138 milyon 843 liralık gelir vergisiyle vergi rekortmenleri arasına da girdiği bilgileri gazetelere yansırken, yapılan incelemelerle asıl kazancını hayali ihracattan elde ettiği ortaya çıktı. Ünlü bir tekstilci olan Nur Ger'e göre, Orhan Aslıtürk, ihracata yüzde 40 gibi yüksek oranlara kadar çıkan vergi iadesi verilen dönemin önemli iş bilirlerinden birisiydi.

Hafızamızı yoklarsak, bu işin "duayeni"nin Dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeğeni Yahya Demirel, "pirleri"nin de Hasbi Menteşoğlu, Nurettin Güven, Turan Çevik, Lokman Kondakçı ve Uğur Süzer gibi isimler olduğunu kolayca hatırlayabiliriz.

1982 ile 1986 arasında hayali ihracat yoluyla "vergi iadesi" zengini olduğu ifade edilen Orhan Aslıtürk'ün bu işlerinde, 1983 yılında iktidara oturan Anavatan Partisi lideri Turgut Özal'ın ya da yakınlarının etkisinin ne olduğu ise cevaplanması gereken bir başka soru. Çünkü Orhan Aslıtürk kendi ağzından Turgut Özal'ın çok yakınında olduğunu söylemekten çekinmiyordu.

Turgut Özal'la, kayınpederi Altemur Kılıç aracılığıyla tanıştığını; 1983 yılından ölene kadar Özal'ın yanında bulunduğunu anlatan Aslıtürk, daha sonra Türkiye'nin sekizinci cumhurbaşkanı olacak Turgut Özal'ın kendisini ANAP'ın kurucuları arasında görmek istediğini gizli bir övünmeyle anlatıyordu.

Aynı röportajda "Devletle hiç işim olmadı. Normal bir işadamı değilim. Ankara'da bakanlıkları bilen birisi değilim," açıklamasını yaparken, diğer taraftan, devletin hâzinesinden hayali ihracat karşılığında bugünün parasıyla milyonlarca dolar tutarında KDV iadesini de cebine indiriyordu.

Aslıtürk'ün 1990'larda binlerce dönüm arazi, lüks otomobil, yat ve uçaklardan oluşan servetinin gerçek temellerini 1980'lerdeki hayali ihracatlarla attığı, yine o yıllarda yapılan ancak kamuoyuna yansımayan bir incelemeyle ortaya çıkarılmıştı.

Maliye Bakanlığı'nda görevli Mahmut Öner ve Ali Yılmaz adlı iki Hesap Uzmanı'nın yaptıkları inceleme sonucunda 8 Mayıs 1987 tarihli ve

535/209-3 sayılı raporla Orhan Aslıtürk'ün 1980'lerde kurduğu vurgun çetesi de ortaya çıkarıldı.

İşin ilginç yanı Aslıtürk hayali ihracat vurgununa ikinci eşi Ayşegül Kılıç'ı suç ortağı etmekten çekinmemesiydi.

Maliye Bakanlığı'nın Hesap Uzmanları, Maliye Müfettişleri, Gümrük Müfettişleri ve diğer denetim elemanları, 1980'lerde Türkiye'ye kaynağı ne olursa olsun döviz girişi sağlamak için göz yumulan hayali ihracat vurgunlarını ortaya çıkardıkça ünlü işadamlarının nasıl bir ilişki ağı içinde bulunduğu gözler önüne seriliyordu.

O yıllarda izlenen hayali ihracat organizasyonlarından birisinin adı "Oras Grubu" idi.

Şahıs isimlerinden şirket adı kurmaya merakı daha sonraki işlerinde de görülecek olan Orhan Aslıtürk'ün, kendi ad ve soyadının ilk iki harfiyle oluşturduğu Oras Grubu'nda Oras Dış Ticaret, Orkon Konfeksiyon, Oreks Dış Ticaret, Orim Tekstil, Orteks ve Testaş adlı şirketler yer alıyordu.

Testaş dışındaki diğer şirketlerde Orhan Aslıtürk yüzde 96 hisseyle büyük ortak şeklinde yer alırken, yönetim kurullarında kendisiyle birlikte Ahmet Hasbıyık ve Murat Sükan adlı kişiler görev yapıyordu. .

Vurgun ise Testaş'ın 1985 yılında 6 milyar 558 milyon liralık ihracat beyan ederek 633 milyon lira KDV iadesi istemesiyle ortaya çıktı.

Yapılan inceleme sonucunda gerçek ihracatın 496 milyon lira olduğu ve 6 milyar 63 milyon liralık kısmın hayali işlem olduğu tespit edildi.

Ayrıca Orhan Aslıtürk'ün Oras Grubu'na bağlı şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olan Murat Sükan'm Testaş'ın da yönetim kurulu üyesi olduğu belirlendi. Aslıtürk, kendi adının Maliyeciler tarafından takip edildiğini bildiği için hayali ihracat için eşinin adını kullanmayı tercih etmişti. Uzmanlar yaptıkları incelemede şirketin hisselerinin yüzde 90'ının Ayşegül Kılıç'ın üzerinde olduğunu belirledi.

Hesap Uzmanı Ali Yılmaz tarafından hazırlanan 20 Nisan 1988 tarih ve 774/78-3 sayılı raporda ise Orhan Aslıtürk ve Oras Grubu'yla ilgili tüm vurgun gözler önüne serildi. Aslıtürk'le birlikte eşinin de dahil olduğu ekibin 1985 yılı itibarıyla haksız yere aldıkları vergi iadelerinin tutarı 4 milyar lirayı buluyordu.

Orhan Aslıtürk'ten ifade almayı başaran Uzmanlar, gerçekleri söyletme konusunda ise o kadar olumlu bir sonuç alamadılar.

Aslıtürk 11 Şubat 1988 tarihinde verdiği ifadede, kendisine ait şirketlerin adlarını sıralarken, Testaş'la bir ilgisinin bulunmadığını, ancak eşi Ayşegül Aslıtürk un yüzde 90'ın üzerinde hissesi bulunduğunu söyleyecek kadar da kayıtsız davranabiliyordu.

Kendisinin yüzde 96 hisseyle sahibi olduğu şirketlerin hayali ihracat yoluyla 1 milyar lira vergi iadesi aldığı konusundaki soruya karşılık da "Araştırmam lazım. Size ancak o zaman bilgi verebilirim. En kısa zamanda size bilgi vereceğim," gibi bir cevabı uygun görürken, o günkü dolar kurunun 520 lira olduğu düşünülürse, Türkiye'de ödenen vergilerin 2 milyon doları haksız yere Aslıtürk ve ekibinin cebine girmiş oluyordu.

Daha sonra yapılan hesaplamalarla Aslıtürk'ün şirketlerinin 1985 yılında aldığı tüm vergi iadesinin toplam 4 milyar lirayı aştığı belirlendi. 46 milyar liralık hayali ihracat yaptığı belirlenen Aslıtürk un Oras Grubu şirketleri aracılığıyla Hazine'den aldığı vergi iadesinin o günkü kurlarla tutarı 8 milyon doları buluyordu.

Bu raporun yalnızca 1985 yılıyla sınırlı kaldığı ve hayali ihracat işlemlerini 1982 ile 1986 arasında sürdürdüğü hesaba katıldığında, bu tutarın toplam vurgunun çok küçük bir bölümü olduğu kolayca Hesaplanabilir.

Kendi ifadesiyle Turgut Özal a yakın olduğu dikkate alındığında, milyarlarca dolarlık hayali ihracata rağmen hangi ilişkiler ağıyla yakasını kurtardığı sorusunun da cevabı belirmeye başlayabilir.

Ekonomik koşulların Türkiye'de her zaman yolsuzluk ve dolandırıcılık için uygun zemin hazırladığını görmek için 1980'lere kısaca göz atmak gerekiyor. 1980 öncesinde Türkiye'nin ihracatının ve dolayısıyla döviz girişinin zayıf olmasıyla birlikte oluşan döviz darboğazı da ekonomik krizlerin önemli nedenlerinden birisidir. O günlerde yurtdışmdaki işçilerden gelenler dışında düzenli döviz kaynağı yoktu. Bugün olduğu gibi turizm döviz kaynağı olarak görülmez. Dış borç bulamayan Türkiye'nin önünde döviz kazanmanın tek yolu ihracattı. 1980 öncesi yıllık ihracat 2 milyar dolar düzeyinde iken fazla bir ihracat teşviki yoktu. Teşviklerin ihracata oranı yüzde 1.9'u kadardı. 24 Ocak kararları arkasından dış ticarete yönelik kalkınma modeli gereği "her şey ihracat için" anlayışı sonucunda, yabancı ülkelere mal ve hizmet satışı hızlı bir artış gösterdi. 1981 yılında yıllık ihracat 4.7 milyar dolara, 1982 ve 1983 yılında da 5.7 milyar dolara tırmandı. Buna karşılık vergi iadesi dahil ihracata verilen teşviklerin oranı ise yüzde 11.6'ya kadar çıktı. 1984-1987 yılları arasındaki birinci ANAP iktidarı ise hayalisiyle gerçeğiyle ihracatın patladığı bir dönem oldu. 1984 yılında ihracat rakamı 7.1 milyar dolara 1985 yılında da 7.9 milyar dolara yükseldi. Bu yıllar arasında gerçekleşen ihracatın toplamı 32.7 milyar dolar iken, verilen parasal teşviklerin tutarı ise o yıllardaki ortalama döviz kuru üzerinden 3.8 milyar dolara ulaştı.

Evet ortada bir mucize vardı ama hayali ihracat dosyaları da bir bir ortaya çıkıyordu. Dışarıdan bakıldığında ise, iktidar Hazine'den haksız yere milyarlarca lira alan hayali ihracatçılarla savaşıyormuş gibi bir görüntü veriyordu. 1980'lerdeki bu görüntü, soruşturmaların Orhan Aslı-türk un de aralarında bulunduğu bir grup işadamını kapsamasıyla netliğini kaybetmeye başladı. Bir yandan hayali ihracatçılara karşı mücadele yürütülüyor, diğer yandan "döviz gelsin de nereden ve nasıl kazanılmış olursa olsun" anlayışındaki iktidar fazla ileri gidilmesinden de rahatsızlık duyuyordu.

Turgut Özal'm 6 Kasım 1983 seçimleriyle iktidara gelmesinin ardından 1984 yılının ilk üç ayında ihracatta kıpırdanmalar görülürken, İsviçre'ye olan ihracatın yüzde 182 gibi garip bir yükselişe geçtiği görüldü. Tespiti yapan zamanın Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pakdemirli idi. Bilgisayarından ihracatı adım adım takip eden

Pakdemirli, gerçek ihracattan önce hayalisinin patladığını düşünüp, bulgularını anlatmak için Başbakanlığa gitti. Ozal'a "Abi, bunlar iyice azıtmaya başladılar. En ciddi saydığımız, güvendiğimiz büyükler bile işin üçkağıdında," açıklamasını yapıyordu.

Ancak Özal, İstanbul'daki bu gelişmelerden haberdardı ve bu şirketler arasında 1983 seçimlerinde en büyük rakip olarak gördüğü askeri yönetimin de desteğini alan eski asker Turgut Sunalp'in MDP'sine destek veren büyük holdinglerin olduğunu biliyordu. Özal sadece bu yüzden bilgili değildi. Devlet Bakanı Ahmet Karaevli ve ANAP Milletvekili Mehmet Perçin in de dahil olduğu bir ekiple, İsviçre'de, uluslarası döviz ticareti ve uyuşturucu ticareti yaptığı bilinen Suriyeli Muhammet Şekerci (SHAKARCO) ile yaptığı toplantıda Türkiye'ye ihracat görüntüsüyle sokulan dövize prim verileceğini kararlaştırdığı için olayın boyutunu ve gerçek yüzünü biliyordu. Hatta Türkiye ye sokulan dövizin Tahtakale'de toplanarak yurtdışma gönderildiğini ve tekrar "ihracat" karşılığı olarak ülkeye getirildiğini ve bu kapsamda bir "piyasa" oluştuğundan da haberdardı.

Yapıyı çok iyi bilen Özal, bu konuda Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) üzerinden 12 Kasım 1987 tarihinde bir genelge yayımlamış ve "hiç kimse görev yapıyorum anlayışıyla ihracatı engellememeli," demişti ve bütün ihracat dosyalarının DPT'ye devredilmesini istemişti.

Daha sonra hayali ihracat soruşturma komisyonunda bu genelge hatırlatıldığında ise "kanunsuz emri kimse dinlemek zorunda değildi. Denetim elemanları görevlerini yapsalardı," demişti.

Karşı tarafa destek vermelerinden dolayı bu şirketleri cezalandırmak için beklenen fırsat doğmuştu. Müsteşar Pakdemirli, ilk olarak Tekfen Holding'in bir işleminde hayali ihracat yakalamıştı. Ardından Yaşar Holding, Anadolu Holding, Doğuş Holding, Net Holding ve Demirören Grubu'nun, Ram Dış Ticaret'in bağlı olduğu Koç Grubu'nun, Çolkaoğlu Dış Ticaret A.Ş.nin, Çukurova Dış Ticaret A.Ş.nin, Toprak Dış Ticaret A.Ş.nin, Süzer Dış Ticaret A.Ş. ve Artam Dış Ticaret A.Ş.nin de aralarında bulunduğu yüzlerce firma hakkında Maliye Bakanlığı denetim elemanları yüksek tutarlarda hayali ihracat yaptıkları gerekçesiyle rapor düzenledi.[5]

Maliye ve Gümrük Bakanı Vural Arıkan ise, denetim elemanlarının itirazlarına rağmen davaların Vergi Usûl Kanunu'na muhalefetten açılmasını yeterli görmüştü. Bu davalarından bir sonuç çıkmadı, yalnız Tekfen Holding aldığı 699 milyon liralık vergi iadesinin 559 milyon lirasını geri verdi. (Denetim elemanlarına itiraz eden Vural Arıkan daha sonra Philip Morris'in Türkiye'de faaliyet göstermesine yeşil ışık yakmayınca, bir bahaneyle koltuğa veda ettiriliyordu.) Bu sekiz firmanın üzerine bir daha da giden olmadı.

İstanbul iş dünyasının tepkilerini çekmeye başlayan Hazine Müsteşarı Ekrem Pakdemirli, hayali ihracatçılarla uğraşmaktan yana demeçler verirken, Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem ise tam tersi yorumlara neden olacak sözler sarf ediyordu. İlk operasyon DPT'de yapıldı. Hayali ihracata karşı Pakdemirli'yle işbirliği içinde çalışan imdat Akmermer Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) ihracat Teşvikleri sorumluluğundan alındı. DPT'nin başında ise Turgut Özal m kardeşi Yusuf Bozkurt Özal bulunuyordu. DPT Müsteşarı kardeş Özal'ın altına Teşvik Uygulamalarından Sorumlu Müsteşar Yardımcısı olarak Bülent Öztürkmen atandı. İş dünyası ihracatla ilgili sorunlarını artık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pakdemirli'yle konuşmak yerine eski MÎT'çi Bülent Öztürkmen'e anlatıyordu.

Özal ailesi ve hükümetin ileri gelenleriyle de yakınlaşan Öztürkmen, işadamlarının bir dediğini iki etmezken, Pakdemirli durumundan kuşkulandığı ve kendilerine ters gelen işadamlarının vergi iadelerini durdurtuyordu. Büyük holdinglerle uğraşılırken bu arada Orhan Aslıtürk de işlerini başarıyla yürütenler arasındaydı, işlerinin kusursuz biçimde yürümesinde Altemur Kılıç aracılığıyla tanıştığı Özal ailesiyle kurduğu ilişkilerin etkili olup olmadığı da halen yanıtlanmayı bekliyor. Ancak Pakdemirli, 20 Eylül 1984 günü 10 firmanın daha vergi iadelerinin durdurulması için Merkez Bankası'na bir yazı gönderdi.

Bunların başında sekiz firmasının 1 milyar liralık vergi iadesiyle Orhan Aslıtürk'ün Oras Grubu geliyordu. Aşçıoğlu ailesine ait MEAŞ ve Eral Dış Ticaretin 1.5 milyar liralık iadeleri de durduruluyordu.

Eski Genelkurmay Başkanı Necdet Üruğ'un oğlu Hadi Üruğ'un genel müdür yardımcılığını yaptığı ve Kefeli ailesine ait Delta Dış Ticaret'in de

350 milyon liralık iadesi aynı kararla durdurulmuştu. Ayrıca Bagi firmasının 300 milyon TL, Günal Dış Ticaret'in 500 milyon TL, Ek Endüstri'nin 500 milyon TL, Gepa firmasının 415 milyon TL ve Turan Çevik'e ait Çevtaş'ın 400 milyon TL ile Besa firmasının 500 milyon TL tutarındaki KDV iadeleri de durdurulmuştu.

Bu son damla bardağı taşırmıştı. Artık Pakdemirli'nin elinden ihracatın patronluğunu almanın zamanı gelmişti. Son vergi iadelerinin durdurulması olayının üzerinden daha iki hafta geçmeden 2 Ekim 1985 tarihinde Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem imzasıyla gönderilen bir yazıyla Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının elindeki tüm hayali ihracat soruşturmalarının durdurularak DPT'ye gönderilmesi istendi.

İhracatla ilgili tüm yetkileri elinde toplayan Bülent Öztürkmen ilk iş olarak bekletilen vergi iadelerinin ödenmesi için emirler yayınlıyordu.

Buna karşın devletin denetim elemanları üst üste raporlar yazıp suç duyurularında bulunurken, hükümet yetkilileri hayali ihracat ve naylon faturayla ilgili denetimleri olabildiğince sınırlamaya çalışıyordu. Çok küçük gümrüklerden yapılan milyonlarca dolarlık ihracatların hayali olduğu belirlenirken, Özal ailesine yakın kişilerin adlarının ortaya çıkması rahatsızlığı iyice artıyordu.

1988 yılında göreve başlayan ikinci Özal hükümetinde daha önce DPT Müsteşarı olan Yusuf Özal Devlet Bakanı olurken, Bülent Öztürkmen Başbakanlık danışmanlığına getirildi. DPT'nin başına getirilen Ali Tigrel ise biriken 300 hayali ihracat dosyasını ne yapacağını bilmez halde otururken, idari olarak tüm soruşturmalar engelleniyordu. Hatta dönemin TC Merkez Başkanı Yavuz Canevi ile Başkan Yardımcısı Zekeriya Yıldırım'm hayali ihracat için "hayali protokol" hazırladıkları bile söyleniyordu. Mahkemeler tarafından verilen kararlar değiştirilen yasalarla af niteliğine dönüştürülüyordu.

1990'ların başında küçük vurgunlarla yetindi

Aslıtürk için ANAP'ın iktidardan gitmesiyle 90'ların ilk yılları eskisi gibi hızlı gitmez.

Naylon fatura işine devam eder ve bu yolla iyi de para kazanır. Maliyecilerin şirketlerinin peşine düşmesi karşısında isim ve adres değişiklikleri yapar.

Maliye gerçekte Aslıtürk'e ait olup ancak başkaları üzerine kurdurulmuş olan ve haklarında çok sayıda hayali ihracat raporu düzenlenmiş toplam 29 şirket tespit eder. Bu şirketlerin bir kısmı 1980'li yıllarda; birçoğu da 1990'ların başında kurulmuştur. Örneğin, Aslıtürk 1998 yılında kurduğu Ebas Tekstil Pazarlama olan şirketi 1990 yılında Ebas Tekstil Sanayi A.Ş.ye çevirerek imalatçı konuma getirdi.

Ortakları arasında ise kendi ismi yoktu, genellikle adamlarını şirketlerine hissedar yapan Aslıtürk un Ebas adlı şirketi için hayali ihracattan dava açıldı.

1992 yılında Koru Tekstil adlı bir şirket kurdu. Şişli Kâğıthane'deki adreste kurulu olan şirketle aynı yerde 1994 yılında Armak ve Evolve Tekstil adlı şirketler de faaliyete geçti. 1995 yılında yapılan incelemede bu binanın boş, kapalı, harebe halinde bir yapı olduğu belirlendi. Aslıtürk'ün adamı Jo Necati ile şoförü ve imalathanedeki çalışan işçiler üzerine kurulan şirket hakkında da hayali ihracat ve vergi cezaları raporları hazırlandı. Aynı şekilde Sunal Tekstil, Muteks Dış şirketlerini kurarken, 1992 yılında kurulan Feteks adlı şirketin de bildirilen adreste olmadığı belirlendi.

Mito Tekstil adıyla kurduğu şirketin adresinde Gürbüz ve Gürak Tekstil adlı şirketleri de vardı. Nesteks'in de paravan şirketler olduğu ortaya çıkarıldı.

Adamlarına kurdurduğu Karde Tekstil gibi; Mito, Has, Gürak'ın da hayali ihracat yaptığı İpsala Gümrük Muhafaza memurları tarafından ortaya çıkarılmıştı.

Aslıtürk, bir yandan hayali ihracat yapıyor, bir yandan da piyasaya büyük miktarlarda naylon fatura satıyordu. Kullandığı birkaç kişi üzerine şirketler kurarken paraları yurtdışına götürmeyi ihmal etmiyordu.

Fransa’da villa satın aldı

Nitekim bu paraların bir kısmıyla Fransa’nın lüks kentlerinden Nice’te 1994 yılında muhteşem bir villa satın alır. Fransız makamları bunun da bir kara para aklama operasyonu olduğundan kuşkulanır.

Orhan Aslıtürk 1979 yılından itibaren başladığı yurtdışı faaliyetleri sonucunda büyük deneyimler kazandı. Özellikle İngiltere ve Fransa’da kendisine benzeyen kişileri bulmakta ise hiç zorlanmadı. Türkiye’de 20 yıl boyunca yaptığı vurgunlarla elde ettiği paralar sayesinde, yurtdışındaki işbirlikçilerinden hep destek gördü. İşte Nice’te villa satın alınması da bu ilişkiler sonucunda gerçekleşti.

Fransız Maliye Bakanlığı’nın, Nice tapu kadastro kayıtlarıyla, Paris ve Nanterre Ticaret Odalarında yapılan kapsamlı araştırması sonucunda, Orhan Aslıtürk’ün Nice’teki 1 milyon 600 bin dolarlık villayı satın alırken bir dizi ilginç yöntem kullanarak 43 milyon Fransız Frangı (8 milyon 300 bin dolar)tutarında para akladığından şüphelenilmiştir.

İnceleme sonucunda Orhan Aslıtürk'ün kara para aklama operasyonunda üç şirketi devreye soktuğu anlaşıldı.

Aslıtürk un kara parayı, Sırp asıllı mafyacı Milan Marinkoviç adına satın aldırdığı Hilstone Emlak alım satım şirketi’nin Fransa şubesiyle özel olarak kurdurduğu Pastourelle Emlak Kiralama Şirketi ve A3 Developpement and Co. Gayrimenkul ve Menkul Değerler şirketi aracılığıyla akladığı belirlendi.

Orhan Aslıtürk'ün, ucu İngiltere’ye uzanan operasyonlarındaki ortağı da İngiliz vatandaşı Alan Brookes’tur.

Bu İngiliz, Aslıtürk adına, merkezi Londra’da bulunan Hilstone şirketinin “sahipliğini” üstlenmiş görünüyordu.

Aslıtürk’ün kara para aklama operasyonun başlangıcı 1994 yılı idi. Fransa’nın tatil beldesi Juan Les Pins’de; 40, Bd. Edouard Baudoin adresindeki Villa Fabia diye bilinen lüks villanın sahibi olan Hilstone

Emlakçılık'ın ikinci adamı, Yugoslav mafyasından Milan Marinkoviç şirketi Aslıtürk adına devralırken, bununla eşzamanlı olarak da satış işlemleri başlatıldı. Tapu kayıtlarına göre, Aslıtürk bu villayı 6 Haziran 1994'te şirketten 9 milyon 500 bin frank karşılığında satın aldı.

Satış işlemi sırasında, Hilstone emlakçiliği 1956 Belgrad doğumlu Milan Markoviç, alıcı Aslıtürk'ü ise vekâletname sahibi Danielle Arnaud adlı Fransız kadın temsil ediyordu. Aslıtürk, tapu işlemlerinde "şirket yöneticisi" olarak "100 Beaufort Parl - London NW 11. Londra" adresinde görünüyordu.

Satış bedelinin 2 milyon frankını "şahsi katkı" olarak ödediği belirtilen Aslıtürk'ün, geri kalan parayı Fransız bankası UCB'den aldığı 7.5 milyon frank tutarındaki emlak kredisiyle tamamladığı belirtildi.

UCB bankası kredi belgelerinde ise Aslıtürk'ün "Evolve Tekstil LTD Kat 27/1, 99052 Kâğıthane, İstanbul" adresi yer aldı.

UCB bankası, Orhan Aslıtürk'e 7.5 milyon franklık krediyi 2011 yılına dek ödenmek üzere yüzde 7.30'luk bir faizle sağladı. Oysa, satıştan tam altı ay sonra, tapu belgelerine yeni bir kayıt düşüldü. Aslıtürk, bu uzun vadeli krediyi 10 Ocak 1995 tarihinde, yarım milyon frankı vadesinden önce olmak üzere, borç faizini nakit ödeyerek

Gerçek ortaya çıkıyor

Tapu kayıtlarının incelenmesinde Hilstone emlakçiliğin 1990'da 15 milyon frank karşılığında zengin bir Fransız duldan satın aldığı Fabia villasını, dört yıl sonra Aslıtürk'e yalnızca 9.5 milyon frank'a zararına sattığı ortaya çıktı. Hilstone emlakçiliğin villayı 5.5 milyon frank zararına satmasının nedeni ise anlaşılamadı.

Maliye kayıtları bu şirketin 1993-1995 yılları arasında gerçekleştirdiği tek ticari faaliyetin, Fabia villasının 1994'te Aslıtürk'e satışı olduğunu ortaya çıkardı. 1995'te ise, sıfır cirolu Hilstone, Fabia villasının satış değerine eş bir meblağda, 9 milyon 605 bin frank borçlu gösterildi.

Şirket Londra'daki merkezinden iflasını isteyince Orhan Aslıtürk, iflas işlemleri için Brookes'u Fransa'ya gönderdi. Fransız makamlara, adresini 1A Yeomans Road-SW 32 AL (Londra) olarak bildiren Alan Brookes, şirketin iflas muamelesini bitirdikten sonra Londra'ya döndü. Borcu ödenen Hilstone Emlak'm kapanışı 1997'de onaylandı. Belgelere göre iflas etmiş şirketin tek sorumlusu olarak Alan Brookes görünüyordu.

Böylece Aslıtürk tek bir villanın alım satımı, ilk satışında ödenilen para, kullanılan şirketin sermayesi, villanın ikinci ve Aslıtürk un "şahsına" satışında ödenilen "nakit katkı" ve banka kredisiyle temizlenen meblağ ve iflas ettirilen şirket borcu olarak tek bir operasyonda 43 milyon 420 bin 600 franklık "kara para"yı aklamış oldu.

Sırp ortak Marinkoviç, 21 Mart 1990'da SCI Pastourelle isimli "emlak kiralama" şirketini kurdu. Bu şirketin adresi de, Hilstone gibi Bois Colombe'da bir adresi merkez gösterdi. Marinkoviç eliyle kurulan bu şirketin yalnızca 5 bin frank sermayesi vardı, ancak sermayenin küçüklüğü kara para aklamada çok yararlı bir işleve sahipti. Çünkü şirket türü olarak Pastourelle, Fransız yasalarına göre yıllık hesaplarını "açıklamak" zorunda değildi. İşlem hacmi çok sınırlı bir şirket olan Pastourelle, 1993 ve 1996'da kimlikleri gizli tutulan iki kişiye hisse satışı yaptı.

Marinkoviç eliyle yönetilen Aslıtürk'ün Hilstone şirketi baş aşağı gidiyordu ama, yeni şirket iyi kazanıyordu. Marinkoviç, bu kez 20 Şubat 1995 tarihinde, yani Aslıtürk'ün Fabia villası banka kredisini "temizlediği" tarihten bir ay sonra, (Hilstone emlakçiliğin cirosu sıfırlanırken) "A3 Developpement and Co., Sari" diye bir şirket daha kurdu, adres olarak Paris'in Saint Honore sokağı 154 numarayı ve etkinlik olarak da "menkul ve gayri menkul değer alım satımını" gösterdi.

Kurulduğu 1995'te 3 milyon frank ciro açıklayan "A3 Developpement and Co" şirketi, 1996 cirosu sıfır görünmesine karşın 1997 yılında da faaliyetini sürdürüyor göründü. Bu iki şirketteki "kara para" operasyonu, müflis Hilstone emlakçiliğin görünmeyen "fonlarını" önce A3 Developpement, ardından hesapları açıklanmak zorunda olmayan

SCI Pastourelle'e devretmek ve hisse satışları dolayısıyla gerçekleştirildiği belirlendi.

Orhan Aslıtürk'ün boşandığı son eşi Gülay Çokay da yolsuzluklarla anıldı.

Yeniden hayali ihracata döndüğümüzde, 1980'lerin sonlan hayali ihracat soruşturmalarının fırtına gibi başlayıp, daha sonra yalnızca bir dönemin bütün günahlarının Menteşoğlu, Turan Çevik, Uğur Süzer gibi isimlerin üzerine kaldığı yıllar olduğu görülüyor.

Aslıtürk gibi hayali ihracat konusundaki kariyerinde büyük adımlar atan kişiler ise gözden kaçıyor ya da kaçırılıyordu.

Orhan Aslıtürk'e hak ettiği "hayali ihracatın profesörü" ünvanı ise 2000 yılında İzmir'de 480 milyon dolarlık hayali ihracat, 300 trilyon lira da naylon fatura yolsuzluğu yapan ve Balina operasyonuyla ele geçen, bir anlamda meslektaşı olan Abdurrahman Yakupreisoğlu tarafından verilecekti.

Yalnız İzmir'deki Balina değil, Gaziantep'teki Paraşüt ve Bursa'daki Kartal operasyonlarına konu olan hayali ihracat ve naylon fatura yolsuzluğunun kilit ismi olan Yakupreisoğlu, 2000 Aralık ayında İzmir polisine verdiği ifadede Türkiye'de hayali ihracatın dört önemli isminin, kendisiyle birlikte Orhan Aslıtürk, Gördes Şirketler Grubu'nun başkanı Bahri Ergin ve Bursa Kartal operasyonunda yakalanan Şahin Gürbüz olduğunu anlattı.

Orhan Aslıtürk'ün hayali ihracattaki "dehası" ise, Hesap Uzmanlarının 1998 yılında yaptıkları aramalarda ele geçirilen Naylon Holding'e ait 350.000 belgenin incelenmesi sonucunda hazırladıkları 2.500 sayfalık raporla ortaya çıkarıldı.

Hak ettiği ünü 1994-1998 yılları arasında yaptığı toplam 1.7 milyar dolarlık hayali ihracatla kazanan Aslıtürk'ü kamuoyu önüne çıkartan ise yolsuzlukla suçlandığı Şişli Belediye başkanlığından istifa ederek yurtdışına kaçan Gülay Çokay (Atığ) ile yaptığı evlilikti.

Gülay Atığ'ın boşanmasından yalnızca dokuz gün sonra 26 Eylül 1997 günü yaptığı bu evlilik kamuoyunda da yankı bulmuştu.

Damat bey bundan önce yalnızca yaptığı başarısız bir kaçamak girişimiyle haber olmuştu.

1990'ların başında ticari faaliyetleriyle gündeme gelmemesine rağmen, lüks bir hayat sürdürmeyi başaran Aslıtürk, ilişkilerini sürekli gizli ve derinden yürütmeyi beceriyordu. Ancak Abidin Akyüz adlı arkadaşıyla 1994 yılının Ekim ayında Londra'da tanıştığı biri İsveçli diğeri İngiliz iki hanımla yapacakları kaçamakla gazetelere haber olmuştu.

Habere göre, Orhan Aslıtürk ve işadamı arkadaşı Londra'da bir Türk lokantasında tanıştıkları iki güzeli tatil için Marmaris'e davet ettiler. Teklife sevinen hanımların uçak biletlerini de Aslıtürk satın aldı. Aslıtürk ve arkadaşı Marmaris'e gidip hazırlık yaparken, kararlaştırıldığı gibi iki hafta sonra beklenen misafirler Türkiye'ye geldi. Kapalıçarşı alışverişi İstanbul turundan sonra hafta sonu Marmaris'e uçtular.

Marmaris'te Private Memories (Özel Anılar) adlı muhteşem bir yat hazırlatan Aslıtürk ve arkadaşı, iki misafiri akşam yemeğe çıkarırlar. Gece geç saatte yata dönüldüğünde iki bayanın Aslıtürk ve arkadaşının beraber olma tekliflerini kabul etmemeleri tartışma çıkmasına neden olur. Marmaris'te girişimlerinden sonuç alamayan iki kafadar ertesi gün yatla Fethiye'ye doğru açılırlar.

Ancak Aslıtürk ve arkadaşı iki hanımla beraber olma konusunda ne kadar çabalasalar da sonuç alamazlar. Viski bardaklarının arkasında sarmaş dolaş fotoğaf çektiriliyor ancak hanımlar Aslıtürk ve arkadaşının daha fazla ileri gitmesine izin vermiyorlardı.

Bunun üzerine Marmaris'e döner dönmez misafirlerini apar topar İstanbul'a götüren "acemi çapkınlar" turistleri Yeşilyurt'taki Polat Renaissance oteline bırakırlar, iki kafadar ortadan kaybolunca ertesi gün otelin 4.5 milyon liralık hesabını ödeyemeyen turistler zor durumda kalır. İki yabancının imdadına Bakırköy Belediyesi'nin dönemin ANAP'lı Başkanı Ali Talip Özdemir yetişir.

Başkanın yardımıyla Yeşilyurt'taki Çınar Otelinde bir gece daha konaklayan iki hanım, ertesi gün ülkelerine dönmeyi başarırlar.

1994 yılının Ekim ayında basında sınırlı yer bulan bu haberlerden birkaç yıl sonra Orhan Aslıtürk için manşetlere taşınma dönemi başlar.

Bu kez Gülay Atığ'la yaptığı evlilikle Türkiye'nin gündemine oturan Orhan Aslıtürk, hakkında yapılan soruşturmaların hangi aşamada olduğunu bildiği için Türkiye'den kaçmanın planlarını yapıyordu.

Bu ayrıntılara girmeden artık Orhan Aslıtürk'ü ve Orhan Aslıtürk devasa hayali ihracat organizasyonunu etraflıca anlatmakta yarar var.

Orhan Aslıtürk-Muhammet Ciğer (solda) işbirliği 1994 ekonomik kriziyle başladı.

ORGANİZASYONUN TEMELLERİ

Türkiye'deki tüm yasal düzenlemelerin boşluklarını en ince ayrıntısına kadar bilen, rüşvetin nerede, kime ve ne kadar verileceğini ince ince hesaplayan bu ticari dehanın sessiz ve derinden yaptığı işlerin boyutu 1994 yılında birden bire değişir.

Belli yıllar Türk halkının hafızasında belli çağrışımlar yapar. 1923 denilince Cumhuriyet, 1950 denilince Demokrat Parti iktidarı, 1960 ve 1980 denilince de askeri darbeler akla gelir. 1994'ü de belleklere kazıyan olay ise ani devalüasyonla birlikte faizlerin yüzde binlere fırlamasıyla yaşanan ekonomik krizdir.

Orhan Aslıtürk ile Kahramanmaraş'ın ileri gelen Ciğer ailesinin oğlu Muhammet'in daha önce zayıf olan ilişkileri bu yıldan başlayarak derinleşir.

Dini yönü ağır basan ve muhafazakâr bir ailenin üyesi olan Kahramanmaraş'ta da fabrikaları bulunan Muhammet Ciğer, 1994 yılına kadar uğraştığı tekstil ve iplik işinde büyük zarar uğrar.

Döviz kurunun aniden yükselmesiyle çıkan kriz birçok işadamı gibi Ciğer'i de batırmıştır. Bu durumda aldığı döviz kredilerini ödeyemeyecek duruma gelen ve iflas eden Ciğer'in imdadına Orhan Aslıtürk yetişir.

Eskiden tanıdığı ve iş yaptığı Aslıtürk, Ciğer'e kendilerine ait şirketleri bir araya getirmeyi, bu şirketleri ilişkide bulundukları başka şirketlerin ihracat kredisi taahhütlerinin kapatılmasında kullanmayı önerir. Elde edilecek kazancı da yarı yarıya bölüşmeyi teklif eder.

"Her kriz aslında yeni fırsattır" diye bir söz vardır. İşte 1994 krizi Aslıtürk ve onun gibi niceleri için böyle bir fırsatın doğduğu bir dönem olur. Aniden yükselen döviz kuru, Hazine kâğıtlarına yüzde 400'leri aşan faiz uygulanarak kontrol altına alınabildi. Ardından bu yüksek

faize bağlı olarak düşük kur uygulaması denilen yurtdışmdan döviz çekmeye dayalı "sıcak para" politikası tüm hızıyla uygulandı.

Dönemin Başbakanı Tansu Çiller ekonomik krizi yaratan yapısal sorunları çözmek yerine sıcak para politikasıyla geçici bir rahatlama yolunu seçerken, şirketler açısından Türk Lirası krediler pahalı hale gelirken, döviz kredisi kullanmak avantajlı hale getirildi.

1994-1998 yılları arasında TL kredilerinin yıllık faizi yüzde 150 civarında iken, döviz kredilerinin yıllık faiz oranı yüzde 10 ile yüzde 20 arasında kalıyordu.

Döviz kurunun yıllık artışı yüzde 60-80 arasında hesap edildiğinde döviz kredisinin toplam maliyeti yüzde 70 ile yüzde 100 arasındaydı. Bu durum yüzde 150'yi aşan maliyetli Türk Lirası kredinin karşısında yüzde 50 ile 80 arasında avantaj anlamına geliyordu.

Diğer bir deyişle, döviz kredisi kullanmak TL krediye göre neredeyse yarı yarıya daha ucuzdu. Ancak bu döviz kredilerinden yararlanmak için şirketlerin kullanacakları krediler kadar ihracat taahhüdünde bulunmaları şarttı. İhracat taahhüdü karşılığında kullanılan krediler Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu ile Damga Vergisi'nden muaf tutulduğu için de Türk Lirası kredilere göre avantajları artıyordu. Kimi şirket bununla da yetinmiyor, gerçek ihracatçıyla birlikte hayaliciler de devletten KDV iadesini alıyordu.

1980'lerden 1990'lara ihracat mevzuatı değişmiş Orhan Aslıtürk'de yeni vurgun iklimine uygun tüm donanıma sahip olmuştu.

Ascor doğuyor

Yalnız Muhammet Ciğer'in değil birçok işadamının aldığı döviz kredilerini ödeyemediğini bilen Aslıtürk un 1990'larda sahip olduğu tekstil firmalarının gücü ihracat taahhütlerini kapatmaya yetmez.

1994 yılında Ciğer'e Ascor'u yani "Aslıtürk ve Ciğer Ortaklığı" anlamına gelen adi ortaklığı kurmayı teklif eder. Bu 1995 yılında holdingleşmeye

kadar gidecek sürecin ilk adımıdır. Ascor ortaklığında şirketler bir araya getirilir ve karşılıklı faturalaşmalarla ihracat taahhütleri kapatılmaya başlanır.

Sistem iki ayak üzerine oturacaktır. Birinci ayak, kayıt dışı üretilen ve Laleli piyasasında kayıt dışı olarak satılan konfeksiyon ürünlerini satın alan Rusya, Polonya, Bulgaristan gibi ülkelerden gelen yabancı alıcıların satın aldıkları bu malları, kendi ülkelerinde teslim almak üzere emaneten teslim ettikleri "depocular" denilen gruptu.

İkinci ayak ise piyasa koşulları nedeniyle ihracat kredisi kullanan veya kullanmak isteyen ancak bunun için yeterli ihracat potansiyeline sahip olmayan şirketler ile yararlandığı çeşitli teşvikler nedeniyle ihracat yapmış gibi göstermek isteyen şirketler, belli bir komisyon karşılığı üzerinden ihracat yaptıran Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile İslami bankacılar denilen Özel Finans Kurumlan (ÖFK) gibi şirketlerdi.

Ana faaliyet her iki grubun ihtiyacı olan fatura ve gümrük işlemlerini yapmak üzerine olacaktı.

Bu arada sistemin işleyişini açıklamak için öncelikle Laleli piyasasından kısaca bahsetmek gerekiyor.

1990'm başından itibaren Rusya ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelenler ülkelerine bavullarına yükledikleri giyim eşyalarıyla dönerlerdi. Kendi ülkelerinde yüksek fiyatla satıştan elde edilen kâr artınca, Laleli piyasasına talep de artmaya başladı. Ayrıca Laleli esnafı da yurtdışına davetiyeler gönderiyor, müşterilerini ve satışlarını katlıyorlardı.

Yıllık neredeyse 5 milyar dolara ulaşan bavul ticareti artık malların gittiği ülkelerdeki yöneticilerin de tepkilerini çekiyor, döviz kaçışı olarak değerlendirilen bu ticaretin engellenmesi için gümrüklerde sorunlar çıkarılıyordu.

Madem yabancıların geldiği ülkelerin gümrükçüleri zorluk çıkarıyordu, her şeyin kolayını bulan "yaratıcı Türk aklı!" buna da bir çare bulurdu.

Sonunda alıcıları Türkiye'ye getiren Laleli ve Aksaray'daki bir kısım esnaf Türkiye, Rusya, Doğu Avrupa ülkelerinde depolar açmaya başladı. Amaç, bu ülkelerden Türkiye'ye bavul turizmi amacıyla gelen alıcıların satın aldığı malları kendi ülkelerinde teslim etmekti.

Buna göre, yurtdışı alıcılar Türkiye'ye geliyorlar ve bildikleri tek yer olan Laleli ve Aksaray civarında alışverişlerini yapıp parasını ödedikten sonra, satın aldıkları malları Türkiye'deki bu depolara cins ve miktarlarını gösteren teslimat makbuzları karşılığında teslim ediyorlardı.

Depocu denilen kişiler de malları TIR'larla ilgili ülkelerdeki depolarına taşıyorlar, makbuzlar karşılığında malları sahiplerine veriyorlardı.

Depocular yaptıkları teslimatlar karşılığında alıcılardan teslim edilen malların kilogramı üzerinden hesaplanan belli bir ücret alıyorlar. Yani depocular ücret karşılığında ve güven esasına dayalı olarak taşımacılık işi yapıyorlardı.

Yurtdışındaki alıcıların bu sistemi tercih etmelerinin en büyük nedeni, artık sınırlı miktarda mal almaktan kurtulmuş olmalarıydı, istedikleri kadar malı alabiliyor ve gümrüksüz olarak kendi ülkelerine getirtiyorlardı. Depocuların malları tam ve eksiksiz olarak teslim etmiş olmaları güvenlerinin de perçinlenmesine neden olmuştu.

Dışarıdan bakıldığında depocuların faaliyetleri insanın gözünü yaşartacak kadar vatanperver görünüyor. Ama daha dikkatli incelendiğinde kazın ayağı hiç de öyle değil. Depocular malları Türkiye'den diğer ülkelere taşırken, çok sayıda gümrük ve gümrükçüyle uğraşmak zorunda kalıyorlardı.

Gümrükçülerin ufak tefek kaprislerini uygun bir rüşvetle aşmak mümkündü. Ama yüksek oranlı gümrük vergileri malları taşımak zorunda olan depocuların canını sıkıyordu. Her şeyin kolayını bulmayı seven uyanık Türk zekâsı burada da işe yaradı.

Madem Türkiye'den yüksek tutarlı fatura ve beyannamelere bu tutar üzerinden vergi konuluyordu, o zaman bu belgelerin yerine daha düşük

tutarlı olanları düzenlenmeliydi.

Buna göre, örneğin, Türkiye gümrüklerinden çıkarken 400 bin dolar tutarında malla yüklü olan bir TIR için iki ayrı fatura düzenleniyordu.

Birinci fatura 400 bin dolarlık olup Türk Çıkış Gümrüğü'ne ibraz edilirken, ikinci fatura 10 bin ya da 20 bin dolar gibi daha düşük tutarlı olmakta ve yabancı ülke gümrüğüne verilmekteydi.

Bunun yanında, TIR'lar çeşitli ülkelerde bulunan "Serbest Bölgeler" üzerinden geçiriliyordu. Bu yönteme göre, Türkiye'den çıkarken taşıdığı mal için gümrüğe 400 bin dolar tutarında fatura ibraz edilen bir TIR, çeşitli ülkelerde bulunan uygun bir serbest bölgeye götürülüyordu. Burada kurdurulan şirketlerden herhangi birisi de yine söz konusu TIR'daki mallar için 10 ya da 20 bin dolarlık düşük tutarlı fatura düzenler ve TIR'ın gideceği ülke gümrüğünden girişler bu düşük tutarlı faturalarla yapılırdı.

Depocuların bu işi yapmak için birkaç nedeni vardı. Öncelikle yabancı alıcılardan nakliye hizmeti karşılığı ücret alıyorlardı. Ayrıca Laleli esnafının dolayısıyla kendi müşterilerinin işlerini artırıyor ancak asıl kazancı yurtdışı hayali ihracat organizatörlerinden kazanıyorlardı. Türk gümrüklerine ibraz ettikleri yüksek tutarlı çıkış beyannamelerini hayali ihracatçılara yüzde 2 ile 4 arasında komisyonla devrediyorlardı.

İşte 1980'lerde hayali ihracat şekil değiştirmiş, Aslıtürk küllerinden yeniden var olmuştu.

Ortada kayıt dışı üretilen ve yurtdışı alıcılara satılan, bu nedenle faturası olmayan malları yurtdışına götürmek isteyen depocularla ihracat yapacağım diye ucuz döviz kredisi kullanan veya kullanmak ve ek olarak ihracat teşviklerinden de yararlanmak isteyen şirketler vardı.

Ucuz kredi yanında devletten KDV alan ve ihracat teşviklerinden yararlanmak isteyen şirketler, kendi adlarına ihracat yapacak şirketler arıyorlardı.

Bu iki grubu bir araya getirmek ise Aslıtürk ve Ciğer ile onların kurduğu devasa organizasyona düşüyordu.

Kimin ne kadar ihracat işlemine ihtiyacı varsa tüm belgeler eksiksiz hazırlanıyordu. Laleli esnafı tarafından yurtdışı alıcılara satılmış ve depocular tarafından ilgili ülkeye götürülmek istenen mallar için Orhan Aslıtürk ile Muhammet Ciğer'in kurduğu Ascor'a bağlı 91 adet paravan şirketin birkaç aşamada faturalaşmasından sonra, bu şirketlerden anlaşma yapılan şirketler adına ve ihracatçı şirketlerden de yurtdışında gösterilen çeşitli firmalar adına ihracat faturaları düzenlenmekte, gümrük işlemleri yaptırılmakta ve bankalardan ihracatçı şirketler adına Döviz Alım Belgeleri (DAB) düzenlettirilmekteydi.

Söz konusu faturalaşma olayında, ihracatçı şirketlerin altlarına kendilerine ait şirketlerin yerleştirildiği de oluyordu. Buna göre de yine ortaklık şirketleri arasında birkaç aşamadan oluşmak üzere faturalar düzenlenmekte, o şirketler yine bir alt şirket ve sonra ihracatçıya ya da doğrudan ihracatçı adına fatura yazıyordu.

Yapılan bu işlemler sonucunda Aslıtürk ve Ciğer, ihracatçı şirketlerin alacakları yüzde 15 KDV iadesini komisyon olarak cebe atıyorlardı. Bunun yanında Ascor, işlerini gördükleri firmalardan yüzde 1 ile 2 arasında değişen oranlarda komisyon aldıkları da oluyordu. Depoculara ise yüzde 2 ile 4 arasında komisyon ödüyorlardı.

İki ortak hayali ihracat işlemlerini yaptıkça müşteri sayısı artıyordu. Özellikle İstanbul merkezli olarak ihracat taahhütlerini kapatmak için hayali ihracat işlemleri yüksek kârlı bir sektör haline gelmişti. Yalnız küçük şirketler değil, iş dünyasının tanınmış simaları da ihracat taahhütlerini kapatmak için namını duydukları Aslıtürk'ün kapısını çalmaya başladılar.

Elbette bu ilgiye Maliye'de kayıtsız kalmamıştı. İşlemlerin başında takip zordu. Aslıtürk naylon fatura ve hayali ihracatta tanınıyordu, ama Muhammet Ciğer'in şirketleri pek bilinmiyordu. Aslıtürk ortak olsun olmasın isimleri bilinmediği için Ciğer'in şirketlerine ait faturalar ihracat beyannamelerinde rahatça yerini alabiliyordu.

Ascor 1994 yılında kurulmuş, bütün organizasyonun ortaya çıkarılması Hesap Uzmanlarınca 1998 yılında yapılan arama sonucunda olmuştur. 1998'e kadar birkaç kez bazı şirketler Vergi Denetmenleri tarafından incelenmiş, ancak organizasyonun bütünü tespit edilmemiş ya da edilememiştir. Çoğunlukla "defter belge ibraz edilmemiştir" şeklinde raporlarla bazı şirketlere düşük tutarlı raporlar düzenlenmiş, bunların çoğu da Aslıtürk tarafından mahkeme açılmadan ödenmişti. Hatta bu incelemeleri ekip halinde yapan vergi denetmenlerinin başında bulunan Mehmet Özelçi, Aslıtürk tarafından transfer edilerek Ascor'da mali işler sorumlusu olarak istihdam edilmiştir. Özelçi bununla yetinmemiş, dönem arkadaşı Adnan Aksakal'ın da devlet hizmetinden ayrılarak Ascor'da "iş" bulmasına yardım etmiştir. Yine aynı şekilde Ascor da istihdam edilerek "genel müdürlük" payesi verilen Şefik Çetiner ve Erşan Kılıç da eski maliyecidir ve her ikisi de eski gelirler kontrolörüdür.

Hatta Erşan Kılıç "işi öğrendikten" sonra kendisi de naylon fatura ticareti yapan şirket kurmuş ve Ascor'a hem yönetici olarak hem de naylon fatura sağlayarak hizmet etmiştir; tabii ki karşılığını alarak...

Hokus pokusla defter yok edildi

Tanıyan herkesin kurnazlığına hayran olduğu Orhan Aslıtürk, Maliye'nin denetiminden kaçmak için her yolu deniyordu. Bunun en tipik örneklerinden birisi de Markon Mensucat'a yönelik olarak yapılan bir incelemede birçok şirkete ait defterlerin yok edilmesiydi.

İnceleme 1995 yılında Cam Pazarlama A.Ş.nin ihracat nedeniyle KDV iadesini istemesiyle ortaya çıktı. Şirketin isteğine karşılık Hesap Uzmanları Kurulu tarafından karşıt inceleme başlatılır. Araştırma için Aslıtürk'ün sahibi olduğu Markon Mensucat adlı şirketten yasal defter ve faturaları istenir. Ancak Aslıtürk dehasını burada da gösterir. Su baskını ya da yangın gibi defter ve belge yok etmenin artık klasik yollar olarak kaldığı bir ortamda, daha zekice bir yol bulunur. Maliyecileri bile şaşkınlığa uğratan senaryo şöyle gelişir: Hesap Uzmanları Kurulu'nun 2000 yılında hazırladığı Ascor raporunda, Aslıtürk ve Ciğer'e ait 91

paravan şirket arasında sıralanan, Markon Mensucat'la birlikte, Hayat Tekstil, Markon Moda, İstanbul Tekstil, Farteks Tekstil, Sateks Tekstil gibi şirketlerin 1994 ve 1995 yıllarına ilişkin tüm defterleri 14 Aralık 1995 tarihinde 34 KJF 02 plakalı kırmızı Toyota marka kamyonete yüklenmiştir. Amaç Merter'deki işyerindeki evrakların Kâğıthane'ye taşınması olarak anlatılır. Kamyonet, şoförün çalıştığı Hayat Tekstil'in önünden saat 20.00 sularında çalınır. Tesadüfe bakın ki, şoför anahtarı üzerinde unutmuştur. Şoför hemen Güngören Emniyet Müdürlüğü'ne gider ve ihbarda bulunur. Ardından şirketin avukatı da durumu polise bildirir. Dört gün geçer ve kamyonet 18 Aralık 1995 tarihinde Mahmutbey yolu üzerinde çamura batmış bir şekilde bulunur. Ancak olayın ilginç yanı kamyonet hasarsız bir şekilde bulunurken, yüklenen evrakların yerinde yeller eser.

Nasıl bir hırsızlık olayı ise, arabayı çalanlar yalnızca Markon'la birlikte toplam 7 şirketin 1994-1995 yıllarına ilişkin bütün defterleri alıp götürmüşler. Beş gün sonra da şirketin avukatı 26 Ocak 1995 tarihinde İstanbul 8. Asliye Mahkemesi'ne başvurarak evrakların "zayi" olduğuna dair bir mahkeme kararı almaya girişir. Ancak polisin çabuk kabullendiği olay Hesap Uzmanları tarafından şüpheyle karşılanır. Kamyonetin park edildiği yerde anahtarı kontak üzerinde ve kapıların açık bırakılması ve herhangi bir koruma önleminin alınmamış olması şüpheli bulunur. Aracın çalındığına ve bulunmasının istenmesine karşın defterlerin bulunması konusunda bir başvurunun olmadığını belirleyen Hesap Uzmanları, raporlarında kamyonetin üstünde yer alan el radyosunun çalınmasına rağmen, Toyota marka oto radyosuna dokunulmamış olmasına da dikkat çektiler. Parasal bir değeri olan kamyonetin bulunmasına rağmen, ticari hiçbir değeri bulunmayan defter ve evrakın çalınmasının şüpheli olduğu belirtilir. İncelemeler sürdürülür, evrakların kaybolmasına rağmen 1 milyar 172 milyon liralık KDV ödemesi yapan Aslıtürk ve grubunun ödemesi gereken miktarın ise 352 milyar lira olduğu sonucuna varılır.

Cavit Çağlar'ın şirketinden akıl hocası

İşlerin böyle gitmeyeceği açıktı ve acil bir çözüm bulunması gerekiyordu. Aranan kan, sahip olduğu Interbank'ın içini boşaltan ve hayali ihracattan en fazla yararlanan Cavit Çağlar'ın şirketinde bulundu. 1995 yılında Çağlar'ın Nergis Holding'inde mali koordinatörlük de yapan eski gelirler kontrolörü Şefik Çetiner işin başına getirildi. İki ortak Çetiner'e yeniden yapılanma için her türlü yetkiyi verdi. İncelemeler sonucunda Aslıtürk ve Ciğer'i şaşırtan bir teklif ortaya çıktı. Şefik Çetiner Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'e "Holding" görüntüsü altında bir yapılanmayı gidilmesinin gerekli olduğunu söyledi. Önce holding kurulacak altında da ona bağlı şirketler oluşturulacaktı.

Bu Türkiye'nin ilk hayali, diğer bir deyişle "Naylon Holding"i olacaktı.

1996 yılının Mart ayında kurulan şirkete Barbaros Holding adı verildi. "Barbaros" Şefik Çetiner'in oğlunun adıydı. Gerçekte Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'e ait olan şirketin yüzde 95'i Şefik Çetiner'in üzerine yapıldı. Nisan ayında da Barbaros Dış Ticaret Şirketi faaliyete geçti. Ardından üst üste şirket kuruluşları gündeme geldi. Bir yandan kurulacak şirketlere isim, diğer yandan kurucu ortak arayışı başladı. Aslıtürk, Ciğer ve Çetiner eskiden tanıdıkları ne kadar insan varsa kurdukları şirketlere ortak ya da yönetici yapıyorlardı. Tabii ki bu ortaklıklar kâğıt üzerinde kalıyordu. Ortak olanların neyin altına imza attığından haberi bile yoktu. Şirket ortakları arasında hamallar, işçiler, akrabalar, sekreterler de vardı. Örneğin şirket ortağı görünen Osman Dede ile Ekrem Dede'nin işi hamallıktı. Adnan Koç hem hamal hem de kurye olarak çalışıyordu. Murat Dörtkardeş organizasyondaki üst düzey yöneticilik yapanlardan birisinin şoförü idi. Ayrıca Jo Necati lakabıyla tanınan herhangi bir işlem yapma yeteneği olmayan ve Necati Vardar adıyla sahte kimlik çıkartılan Josef Ereskenazi'de şirketlerde ortaklık payı sahibiydi. Sahte kimlik yanında çalıntı kimliklerin resimleri değiştirilerek bazı kişiler üzerine şirketler kuruluyordu. Rahatlığı o kadar ileriye götürmüşlerdi ki, Aslıtürk, Ciğer'le bürosunda kendilerine servis yapan çaycıya bakıp "Ne güzel müdür olur bundan" diyecek kadar rahat davranabiliyordu.

Maliye tarafından takibi güçleştirmek için geçilen bu uygulama işin ilk kısmıydı. Üzerine şirket kurulanların daha sonra verdikleri ifadeler, Naylon Holding işinin nerelere kadar vardığını gözler önüne seriyordu. Örneğin Tekstil Boyaları A.Ş.nin ortakları buna uygun en çaprıcı örnektir. Şirketin yüzde 14 ortağı görünen Ömer Güneysu, aslında parklarda yatan bir alkol bağımlısı olmuş evsiz barksız birisidir. Parayla eline sıkıştırılan birkaç liradan başka ilgisi de yok. Başından geçenleri şöyle anlatıyor: "Benim hiçbir zaman işim olmadı. Ölen eşim dolayısıyla aldığım 60 milyon lira emekli maaşıyla geçiniyorum. Alkol bağımlısıyım ve genellikle parklarda yatıyorum. Ancak bir süredir annemle birlikte kalıyorum. 7 Eylül 2000 tarihinde eve gelen maliye memurlarından bir şirkete ortak olduğumu öğrendim. Tam hatırlamamakla birlikte 1995 yılı sonlarına doğru Recep Ali Büyük, Yıldırım Kaplan, Doğan Bahri Kaya ve Çetin Tınaz bana geldiler. Bana para ve iş vereceklerini söylediler. Noterde bazı kâğıtlara imza attım. Noter işlemlerinden sonra bana 5 milyon lira verip, daha sonra arayacaklarını söylediler. Ancak bir daha aramadılar. Ben herhangi bir şirkete ortak yapıldığımı bilmiyordum. Şu ana kadar hiçbir şirket ve işyeri görmedim."

Aynı şirketin yüzde 24 oranında hissesine sahip Çetin Tınaz da ona benzer şeyler söylüyor: "Ben Küçükçekmece Cennet Mahallesi'nde köftecilik yapıyordum ve annem, babam, kardeşimle birlikte Sefaköy'de oturuyorum. 1992 yılının sonlarına doğru askerden geldim. Uzun bir süre iş aradım ama bulamadım. Bu arada alkole başladım ve çok sayıda alkolik arkadaşım oldu. 1995 yılı sonlarına doğru arkadaşlarım Ömer Güneysu, Doğan Bahri Kaya ve Yıldırım Kaplanla içki içerken Recep Büyük yanımıza geldi. Bizi işe alacağını, önce notere gidip bazı evrakları imzalamamız gerektiğini söyledi. Bunun üzerine notere gittik ve belgeleri imzaladık. Elime 5 milyon lira verip arayacaklarını söylediler, ama bir daha aramadılar. Bir işyerine ortak olduğumu dahi bilmiyorum."

İki çarpıcı örnek daha:

1992 yılında Orhan Aslıtürk'ün Sunal Tekstil adlı şirketinde çalışmaya başlayan Türkan Dağdır da iş garantisi ve araba vaadiyle şirketlere

ortak yapılan işçilerdendir. Orhan Aslıtürk'ün vaatlerine kanan işçi yalnız Türkan Dağdır da değildi. Kız kardeşi Şükran da Aslıtürk'ün şirketlerine ortak yapılmıştı. Bütün işçiler aynı şeyi söylüyordu: "Buradan başka gelirim olmadığı için yapılan teklifi kabul etmek zorunda kaldım."

Naylon Holding'e bağlı şirketlere adı Maliye tarafından "kara listeye" alınmayanların ortak edilmesi sürecinde akla gelmeyen yöntemler de kullanıldı. Örneğin 1987 yılındaki seçimlerde oy kullanan Nusrettin Akpınar'ın o tarihte kaybettiği kimliğindeki resmi değiştirilerek adına şirket kuruldu. 1978 yılından beri Fransa'da bulunan Nusrettin Akpınar kendi adına Dora, Berko ve Tersa adlı şirketlerin kurulduğunu 31 Temmuz 1998 tarihinde Atatürk Havalimanına geldiğinde öğrendi. Pasaport kontrolüne geldiğinde vergi borçları nedeniyle pasaportuna el konan Akpınar, yaptığı itirazlar ve ibraz ettiği belgeler sayesinde Fransa'ya işinin başına dönebildi. Nusrettin Akpınar'm kimliğine resmi yapıştırılan kişinin ise Orhan Aslıtürk'ün yakın adamlarından Suavi Sezer'e ait olduğu anlaşıldı. Kariyerine naylon fatura, hayali ihracat, dolandırıcılığın yanında kimlikte sahtecilik suçlarını da ekleyen grup elemanlarından Suavi Sezer, Naylon Holding'in kurulma kararından önce de patronu adına hayali şirketlere ortak bulmaktan sorumluydu.

O yıllarda bulduğu kişilerden birisi de daha sonra Orhan Aslıtürk'le yakın çalışma imkânı bulunan Reyhan Aslan'dı. 1992 yılında gerçek sahibi Orhan Aslıtürk olan ancak kâğıt üzerinde sekreteri Gönül Hür'e ait görünen Sunal Tekstil adlı firmada 16 yaşında çalışmaya başlayan Reyhan Aslan aynı yılın sonunda işini kaybeder. 1994 yılında 18 yaşına geldiğinde Aslıtürk'ün kullandığı sağ kollarından birisi olan Suavi Sezer, Reyhan Aslan'a onun adına şirket kurmayı teklif eder. Genç paketleme elemanı o yıl Darhan, Serteks, Reyteks ve Erkoç firmalarının ortağı olur. Bu şirketlerin yüzde 95 hissesi ise Jo Necati lakaplı Necati Vardar kimliği taşıyan Josef Ereskenazi'nindir. 1990'lı yılları da hayali ihracat ve naylon faturacılıkla geçiren Orhan Aslıtürk, Muhammet Ciğer'le ortaklık kurduktan sonra da Reyhan Aslan'ı kullanır. Suavi Sezer 1996 yılında yine Reyhan Aslan'a giderek nüfus cüzdanıyla birlikte çok sayıda fotoğrafını aldı. Aslan daha sonra kimliği çalınan Nusrettin Akpmar'la birlikte Berka, Dora ve Tersa şirketlerinde ortak olduğunu

öğrendi. Reyhan Aslan Naylon Holding içinde etkili bir görevdeydi. 1996 yılından 1998'in ortalarına kadar, yani mali polisin baskınına kadar Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'e yakın çalışan Reyhan Aslan'ın ilginç bir görevi vardı. Devasa hayali ihracat organizasyonunda SOP yani İngilizcesi Spedal Operations olan özel operasyonlar bölümünde görevliydi. Reyhan Aslan SOP'un görevini şöyle anlatıyordu: "SOP Grubu'nda çalışırken yaptığımız iş; Muhammet Ciğer ve Orhan Aslıtürk'e ait şirketlere kapasite raporu alırken veya mükellefiyet tesis ettirilirken, gerçek imalathane görüntüsü vermek için makine ve işçi taşıma işleri yapmaktı. Buna göre gerçek imalathanesi olmayan şirketlere bu taşıma yaparak gerçek imalathane görüntüsü veriyorduk."

TIR'ların kasalarındaki atölyeler

İşte Orhan Aslıtürk'ü hayali ihracat konusunda ilk yapan özelliklerden birisi de buydu. Bugüne kadar kimsenin aklına gelmeyen, Aslıtürk tarafından uygulanmaya başlanmış, Sanayi Odası yetkilileri kapasite raporu düzenleyeceği zaman, Defterdarlık şirketin açılışı ve kaydını yapacağı zaman düzenleyeceği belgeler için sahte atölyeler kurmuştu.

Bu konuda standart bir makine ve teçhizatla demirbaş oluşturularak bir TIR'a yüklenmiş; vergi dairelerinin her yoklama ve tespiti için bu TIR ilgili paravan şirketlerin adreslerine gönderilmiştir. Ortaklık bünyesindeki farklı vergi dairelerine bağlı şirketler, aynı anda dörderli-beşerli guplar halinde aynı adresi depo olarak gösterirken, ortaklık bünyesindeki imalatçı şirketler üretim yapıyor görüntüsü vermek için Ascor'a bağlı Ashan Tekstil şirketi Bayrampaşa Ayrancı Sitesi'nde bulunan atölyeyi kiralamış gösterilmişti. Bu atölyenin iki girişi bulunmakta ve bu atölye aynı anda 15 şirketin imalathanesi gibi gösterilmişti. Kiralama işlemlerinin yaklaşık tamamı Muhammet Ciğer tarafından yapılmış, mal sahibi de Orhan Aslıtürk olarak gösterildi. Reyhan Aslan'ın 3 Şubat 2000 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlar Şube Müdürlüğü'ne, 12 Ekim 2000 tarihinde de Hesap Uzmanları Kurulu'na verdiği ifadelerdir.

Bu konudaki bir diğer ilk ise, örgütlenmede “hücre” modelinin seçilmesi ve hiçbir şirket çalışanının birbirini tanımamasının ve yaptıkları işleri bilmemesinin sağlanmasıdır. “Deşifre” olanın işine son verilmiş ve bu türlü kişiler hep kontrol altında tutulmuşlardır. Sahte evrak, vaad, kandırma ve işbirliği gibi yollarla toplam 91 şirket kuran Aslıtürk ve Ciğer, gelen memurlara işyeri var diye kamyonlarla makine, bilgisayar, dosya ve işçi taşıyorlar, memurlar gidince getirilenler tekrar depolara kaldırılıyordu. Ortaklığın elinde 700 civarında makine vardı ve vergi dairelerini kandırmak için kamyonların üzerinde oradan oraya taşınıyordu. Hayali ihracat işlemi taleplerinin artması ve rakamların bazı aylarda 100 milyon dolara yaklaşması üzerine ek kapasite raporları almak gerekliliği doğuyordu. Bunun için uygulanan yöntem bir imalathanenin birden çok şirkete aitmiş gibi gösttrilmesiydi. Buna göre, herhangi bir şirkete ait olmak üzere bir imalathane için önce bu şirket adına kapasite raporu alınıyordu. Daha sonra söz konusu şirket bu adresten taşınmış ve yerine başka şirket gelmiş gibi göstererek yeni şirket için tekrar kapasite raporu düzenlettiriyorlardı.

Naylon Holding’e bağlı şirketlerde çalışanların sayılarını fazla göstermek için de ilginç yöntemler uygulandı. Ascor’a bağlı şirketlerde çalışanların yakınları ve akrabaları SSK primleri ve vergileri ödenmese de işçi olarak gösteriliyordu. Bunun yanında zaman zaman birçok işçiyi birden fazla işyerinde çalıştırarak, işçi sayısını artırıyorlardı. Ancak bazen de oyunu bozan kamu görevlileri oluyordu. Vergi Daireleri şirketlerin naylon olduğunu anladığı zaman devreye rüşvet giriyordu. Memurun unvanına göre yüklü miktarda paradan, takım elbiseye kadar her çeşit rüşvet çeşidi memurları ikna için kullanılıyordu. Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer sayıları 100’e yaklaşan şirketleri üretim değil naylon fatura ve hayali ihracat işlemleri için kullandığından ellerinde biriken makineleri ve işçileri, piyasaya fason işler yapmak için kullanıyorlardı.

Aslıtürk ve Ciğer, tamamen kayıt dışı olan fason mal üretmek için piyasadan aldıkları malzemelerle kendilerine bir blue jean yani kot pantolon markası bile yarattılar. Daha sonra değineceğimiz, ciddi yatırımların yanında piyasada “marka yaratmak” isteyen iki ortak Orhan’ın “0”sunu ve Muhammet’in “M”sini bir araya getirerek OM Jeans

adıyla bir kot pantolon bile ürettiler. Hammadde alışları gibi satışı da kayıt dışı olan ve 1997 yılında başlanan bu faaliyet o kadar iyi para kazandırmaya başlamıştır ki, 1998 yılının ilk yarısındaki ciro 60 milyara kadar tırmanmıştır. Ancak anlaşmazlıklar artınca aynı yılın ikinci yarısında bu işe son verildi. Holding fikrinin babası olan Şefik Çetiner her şeyi ince ince hesaplar. Holding merkezi ve arkasından altındaki şirketler kurulur. Faturalaşmanın, gümrük çıkış beyannamelerinin nasıl hazırlanacağı, miktarların ne olacağı ve döviz işlemlerinin nasıl yapılacağına kadar her şeyi en ince ayrıntısına kadar Şefik Çetiner planlar.

Demirel'le ortaklık!

Orhan Aslıtürk bir yandan Naylon Holding kuruluşuyla ilgilenirken diğer yandan Egebank'ın içini boşaltmaktan dolayı 2000 yılında İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanan Yahya Murat Demirel'le işbirliğini geliştiriyordu. Aslıtürk, Yahya Murat Demirel'le Dempa A.Ş.nin bir dönem (1996-1998) ortakları arasında yer aldı. Şirketin pay defterinde bu açıkça görülüyordu. Bu döneme ilişkin bir başka anekdot da Dempa A.Ş. adına 1996 yılında açılan bir trilyon lira civarındaki kredinin Aslıtürk un adamı Orhan Mikdat Kestane isimli birisi tarafından çekildikten sonra Zürih'teki Swiss Corporations ile Londra daki Midland Bank hesabına gönderilmesiydi.[13] Bu kredi işi Demirel ve Aslıtürk'ü hayali ihracatta daha derin ilişkilerin içine sokacaktır.

Demirel ve Aslıtürk'le arasındaki ilişkinin kâğıt üzerinde ispatlanması gerçekten güç, ancak Aslıtürk ve Ciğer'in paravan şirketler dışında kurdukları yatırımcı şirketlerde ilişkinin izleri belirlenebildi. Egebank'ın içini boşaltmak suçlamasıyla Murat DemirePle birlikte yargılanan en yakın adam Şaban Ayhan Tatlıgil'in, Aslıtürk ve Ciğer'e ait Alp Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nde ortaklığı olduğu belirlendi. Alp Tekstil'in 1997 yılı ortakları yüzde 75 Baki Özer, yüzde 25 Ayhan Tatlıgil olduğu ortaya çıktı.

ŞİFRELİ SİSTEM

Naylon Holding'i büyük titizlikle kuran ortaklar kararların alındığı merkezi ile bütün usulsüz işlemleri yapan birimlere birer kod vermeyi ve yazışma gerektiğinde bu kodları kullanmaya özen gösteriyorlardı. Daha öncede sözü geçen "hücre" sistemine göre, örneğin, Aslıtürk, Ciğer'in bulunduğu Genel Yönetim Birimi GYB, Arşiv DAG, Özel operasyonlar birimi SOP, dış ticaret bölümüne DTG, Finans ve yatırım birimine FYG, muhasebe birimlerine MMD, uyuşmazlıkları takip grubuna da YKD kodları veriliyordu.

Sistemin çökmemesi ve deşifre olmaması her şeyden önemliydi. Geçmiş hatalardan dersler alan organizasyon kendi bünyesindeki bazı kişilerin isimlerinin yerine kodlarını kullanıyordu. Gayri resmi yazışmalarda Orhan Aslıtürk'ün kodu O. A., Ciğer'inki M. C., Şefik Çetiner'inki ise Ş. Ç. olarak kullandı. Gizliliğe çok büyük önem veren Aslıtürk ve ekibi birbirinin ne yaptığından habersiz olan personelin yakınlaşmasına izin vermez. Ortaklar, kendisine bağlı denetim elemanları aracılığıyla geniş bir istihbarat ağı kurar. Polisin ve maliyecilerin yaptığı baskınlarda ele geçen ve kendilerinin "memorandum" adını verdikleri bilgi notlarından birisinde aynen şu bilgiler yer almaktadır. "Halen muhasebe bürolarında çalışan müdür ve alt elemanların tamamının birbirlerini tanıdığı ve devamlı birbirleri ile sosyal ilişki içinde oldukları gözlenmiştir. Bu durum çalışma şeklimizin herkes tarafından bilindiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle 1998 yılındaki çalışma şekli aynı elemanlar ile devam ettiği sürece gizlilik kalmayacaktır. Atilla-Sedat ve yeni muhasebe müdürlerinin birbirlerini tanımamalarını ve alt kadrosunun yeniden kurulması halinde 1998 yılı çalışma planının gizlilik açısından çok sağlıklı olacağı görüşlerinize sunulur."

Organizasyon tamamıyla vurgun üzerine kurulu olduğu için çalışma biçimi de ters işliyordu. Normal bir işletmede yapılan gerçek ihracatların başka birisi tarafından kredi taahhütlerinin kapatılmasında kullanılması konusunda yasal bir engel yoktu. Ancak yasalar bir başka ihracatçının yaptığı ihracatı taahhüt kapatmada kullanan işadamlarının

“müteselsil kefil” olduğunu da şarta bağlamıştı. Yani başkasına ait ihracatı kullanan kişi, bu işlemin sonuçlarından da sorumludur. Eğer ihracat hayali ise bu ihracatı kullanan işadamı da hayali ihracatçı konumuna gelebiliyordu. Bu nedenle gerçek ihracatçılar ile Aslıtürk grubunun çalışma şekillerinde terslikler vardı.

Aslıtürk, Ciğer, Şefik Çetiner’den ve Çetiner’in yardımcısı M. Argun Kızılırmak ve Çetiner’in “zamansız” ölümünden sonra da yerine geçen Erşan Kılıç’tan oluşan üst yönetim, öncelikle aylık olarak gerçekleştirilecek ihracat tutarlarını belirliyorlardı. Bunun için gruba, bir şirkette profesyonel yönetici olan İbrahim Hatipoğlu isimli kişi de katıldı. Orhan Aslıtürk ile Hatipoğlu’nun tanışmasına bir banka aracılık etti. Aslıtürk, ihracatla ilgili bazı konularda bilgi aldığı Hatipoğlu’nu 1995 yılı sonlarında Muhammet Ciğer’le tanıştırdı. Ciğer, Kahramanmaraş’taki fabrikalarına yurtdışından müşteri bulmasını isterken, ihracata ihtiyacı olan firmalarla tanıştırması karşılığında da çok para kazanabileceğini de söyledi. Hatipoğlu’nun da bulunmasıyla böylece Naylon Holding’in en önemli bölümlerinden birisi olan Dış Pazarlama Grubu (DPG) kurulmuş oldu. Bu hayali ihracata ihtiyacı olan şirket ile hayali ihracatçıyı bir araya getiren bir tür vurgun çöpçatanlığıydı.

Ascor’da kimin kime bağlı olarak ne iş yapacağı grafikler üzerinde şifreli sistemle belirlenmişti.

Bundan önce ortakların kendi çabalarıyla buldukları ihracat talepleri artık daha organize olarak toplanacaktı. Hatipoğlu, “hayali ihracat simsarı” olurken komisyonunu alacak, ortaklar da her ay milyonlarca dolar hayali ihracat gerçekleştirebilecekti. İkinci aşamada ise naylon fatura üretimi gündeme gelecekti. Normal bir ihracatta üretilen malın faturası ihracata konu olurken, hayali ihracatta, yapılmak istenen ihracata göre faturalar düzenleniyordu. Örneğin bir gömlek ihracatı yapılacaksa, bunun için ne kadar işçilik, ne kadar kumaş, ne kadar iplik gerektiği hesaplanıyor ve buna göre faturalar düzenleniyordu. Her bir ihracatçı için aylık olarak tespit edilen ihracat hedefleri ile bunların altında kullanılacak şirketler ve bu şirketlerin düzenleyebileceği üst fatura limitleri yönetim tarafından tespit edildikten sonra ihracat

işlemlerinin yapılması için ortaklık bünyesinde oluşturulan çeşitli grup ve birimlere gerekli bilgi ve talimatlar veriliyordu.

Türkiye'de işletme kürsülerinde ders olarak okutulabilecek kusursuzlukta kurulan Naylon Holding'in işlemlerini anlamak için adım adım gitmek gerekiyor. Bunun için öncelikle ihracat işlemlerine daha sonra naylon fatura organizasyonlarına değineceğiz.

İhracata "TIR parçalanarak" başlanıyordu

İhracat işlemleri, anlaşma yapılan Laleli piyasasında çalışan depocuların yurtdışına gönderecekleri TIR'ların içinde bulunan ve tamamı konfeksiyon ürünlerinden oluşan malların miktar ve cinslerini gösteren "Çeki Listelerinin" Ascor'a gönderilmesiyle başlıyordu. Depocular tarafından yüklenen ve içindeki mal miktarı ve cinsleri bildirilen TIR'daki mallar, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nin (İTKİB) belirlediği fiyat tarifeleri üzerinden fiyatlandırılıyordu. Bunun nedeni de yüksek bedelle mal ihraç edildiğine ilişkin herhangi bir soruşturmaya yol açılmasına engel olmaktı. Çünkü çok yüksek bir bedelle mal ihracı gümrükçülerin, o aşama geçilirse maliyecilerin dikkatini çekebiliyordu. Bu durumda KDV iadesi ödenmediği gibi, soruşturma açılması da gündeme geliyordu. O yüzden organizasyonun kusursuz çalışması için İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (ÎTKlB)'nin fiyat tarifelerinin kullanılması tercih ediliyordu.

Masa başında toplam değeri 100 bin dolar olan bir TIR dolusu mal 500 bin dolara kadar çıkartılırken, bunun için malların türleri gerçeğinden farklı beyan ediliyor, genellikle Osmanbey ve civarından alınan pahalı konfeksiyon ürünleri iTKlB'e götürülüp ona göre fiyatlandırma yapılıyordu. Doğal olarak malların değeri de olduğundan yüksek çıkıyordu. Bir TIR dolusu malın toplam değeri bulunduktan sonra Operasyon Grubu, Orhan Aslıtürk ve grubunun hayali ihracat literatürüne kazandırdığı "TIR Parçalama" denilen işlem başlıyordu.

Hayali ihracatçı grubunun "Tır Parçalama" dediği iş, döviz cinsinden tutarı belli olan bir TIR dolusu malın her biri 50 bin doların altında

kalmak üzere çok sayıda Gümrük Çıkış Beyannamesine (GÇB) dağıtılmasından oluşuyordu. Örneğin yapılan fiyatlandırma işlemi sonucunda değeri 380 bin dolar olarak tespit edilen bir TIR malın sekiz adet Gümrük Çıkış Beyannamesine dağıtılması sonucunda her biri 47 bin 500 dolar tutarında GÇB hazırlanması "TIR parçalamak" oluyordu.

Faturalar ayarlanıyor

TIR parçalandıktan sonra, hangi şirket adına ihracat yapılacaksa ona göre düzenlemelerin yapılmasına ve faturaların ayarlanmasına sıra geliyordu. Bunun için adına ihracat yapılması istenen şirketin yetkilileri anlaşma gereği Ascor'a boş fatura ve kaşelerini veriyordu. Ascor da kendi hazırladığı imalatçı-ihracatçı isimlerinin yer aldığı döviz cinsinden ihracat örneklerini (proforma fatura) anlaşmalı Gümrük Müşavirlik şirketine gönderiyordu. Organizasyon, maliyeciden gümrükçüye kadar herkesi rüşvete bağladığı gibi, gümrük müşavirlik şirketleriyle iş başına anlaşma yapmayı da ihmal etmemişti. Aslıtürk ve Ciğer, bu işlerinde Türkiye'deki muhafazakâr kesimden Metin Külünk (Daha sonra Adalet ve Kalkınma Partisi-AKP'nin İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyesi oldu) adlı kişi ile ortaklarının sahip olduğu Çap Dış Ticaret ve İnanç Gümrükleme'yle anlaşmıştı. Gümrük Müşavirlik şirketi, hayali ihracat peşinde koşan şirketlerden alınan boş fatura ve kaşeleri kullanarak proforma faturalarda yer alan bilgiler doğrultusunda ihracat faturalarını ve Gümrük Çıkış Beyannamelerini hazırlıyordu. Gümrükçü, kendisine verilen Çeki listelerini ve vekâletnamelerle birlikte İTKİB'e giderek aidatları yatırıp beyannameleri onaylattırdıktan sonra, yurtdışına çıkacak TIR'ların gümrük sahasındaki muayene ve tescil işlemleri ile çıkış kapısındaki GÇB kapanış işlemlerini yaptırıyordu. İhracat Muhasebe Grubu, gümrükçüden gelen GÇB'lerin açılış fotokopileri geldiğinde, GÇB tarihindeki Merkez Bankası Döviz Alış kuru esas alınarak ihracat fatura örneklerinde yer alan döviz tutarlarını TL'ye çevirir ve imalatçı şirketlerin ihracatçı şirketler adına keseceği faturaları düzenlerdi. İmalatçı faturaların düzenlenmesinden sonra, üretim için kullanılmış gibi gösterilen hammaddelerin alındığı tedarikçi firma faturaları hazırlanırdı.

Bütün bu işlemler sırasında ne mal üretene, ne satana ne de depoculara herhangi bir ödeme söz konusu olmadığı için, yurtdışından da bir döviz girişi de olmuyordu. Ama ihracat işleminin tamamlanması için dövizin Türkiye'ye geldiğinin ispatlanması, dövizin bankalarda TL'ye çevrilmesi gerekiyordu.

Hayali döviz işlemleri

Ascor, ihracat bedellerini bankalar yoluyla Türkiye'ye getirmiyordu. Peki bunun nedeni neydi? Niçin döviz bedelleri bankalar yoluyla gelmiyordu?

Bunun için biraz mevzuattan bahsetmek gerekiyor: Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkındaki 32 Sayılı Karar gereği ihraç bedellerinin Türkiye'ye getirilmesi ve belli bir süre içinde bankalarda bozdurulması şarttı. Para ya bankalar ya da gümrükten yolcu beraberinde getirilmeliydi. Bankayla getirilen ihracat bedellerinde bir sorun yoktu ancak, yolcu beraberinde getirilen dövizler için gümrükte deklerasyonda bulunma ve Döviz Beyan tutanağı alım şartı vardı. Ancak 32 sayılı karara ilişkin 91-32/5 sayılı tebliğle 50 bin doların altında kalan ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilmesinde "Döviz Beyan Tutanağı" zorunluluğu bulunmuyordu. Yani ihraç edilen malın bedeli 50 bin doların altındaysa, parayı elinizi kolunuzu sallayarak Türkiye'ye getirebilirdiniz. Eğer tutar 50 bin doların üzerindeyse bu sefer gümrükte "Döviz Beyan Tutanağı" düzenlettirmek gerekiyordu. Yani parayı gümrük görevlililerine saydırıp, hangi mal satışı karşılığı getirdiğinizi anlatmak zorundaydınız. İhracat işleminin tamamlanıp kredi taahhütlerinin kapatılması, KDV iadesi ve diğer teşviklerin de alınabilmesi için dövizin mutlaka bankalarda TL'ye çevrilmesi isteniyordu. İhracat hayali olduğu için ve karşılığında ödenen para olmadığı için banka havalesi söz konusu olamazdı, ayrıca tutarın 50 bin doların üzerinde olması halinde de tutanak isteniyordu.

İşte organizasyonun bulduğu formül burada devreye girdi. İhracat işlemleri 50 bin doların altında tutularak, bankalara tutanak vermeden istediği kadar Döviz Alım Belgesi düzenletilebiliyordu. Ancak burada

bir yanılgı olmaması gerekir: Bankalardan Döviz Alım Belgesi düzenletilebiliyordu, ama ortada gerçekte döviz de yoktu. Ya da sisteme sokulan 50 bin dolar "döner sermaye" olarak kullanılıyor ve bu tutar üzerinden yüzlerce DAB düzenletiliyordu. Yapılmamış ihracatın olmayan bedellerinin Türkiye'ye getirilmiş gibi gösterilmesi işlemini de ikiye ayırmak gerekiyor. Ortaklığın hayali ihracat işlerine başladığı 1995 yılında ve 1996 yılının bir bölümünde bankalar kullanıldı. Ascor ihracatları sonrasında, gerçekte satılan bir mal olmadığı halde, diğer bir deyişle gelecek herhangi bir para olmadığından kambiyo işlemlerinin kapatılması için yurtdışından anlaşmalı olarak bankalara para gönderilmesi yöntemi kullanılmıştır. Ancak bu para önce bir başka hesap üzerinden Türkiye'den gönderilmiş gibi kayda girer, ardından aynı banka üzerinden ihracatçı şirket adına Türkiye'ye geri gönderilirdi. Böylece ortada para olmadığı halde ihracat bedellerini Türkiye'ye gelmiş gibi belgelenmesi bağlanırdı.

Bu işlemleri genellikle Muhammet Ciğer'in Polonya'da işlettiği firması vasıtasıyla veya anlaşmalı kişiler vasıtasıyla yapılarak, kambiyo takibini kapatıp vergi iadesi işlemleri için işlemin devamı sağlanıyordu.

Hayali dövizlerin DAB'ı indiriliyordu

1996 Mart ayından sonra ise ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilmesine ilişkin Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası talimatlarıyla yapılmış olan yeni düzenlemeler Aslıtürk ve Ciğer'in hayali ihracat faaliyetlerini iyice kolaylaştırdı. Çünkü 50 bin doların altında olan ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilişinde gümrük kapılarında deklarasyon zorunluluğu olmadığı gibi miktar sınırlaması da tamamen kaldırılıyordu. Bu düzenleme Ascor'un ekmeğine yağ sürüyordu.

Organizasyon hayali döviz işlemleri için DAB Grubu adlı bir birim de oluşturdu. Bu birimde Aşkın Meram'm yanında Orhan Mikdat Kestane (Bu kişi Dempa'nın Halkbank'tan aldığı 1 trilyon krediyi çeken ve yurtdışında iki bankaya götüren, ayrıca 2001 Ekim ayında gerçekleştirilen 10 milyar dolarlık hayali ihracatın ortaya çıkarıldığı

Örümcek Ağı Operasyonu kapsamında tutuklandı) gibi Orhan Aslıtürk'e yakın isimler ile güvenlik ve kurye elemanları görev yapıyordu. Bu ekip, kendilerine verilen GÇB'leri, İhracatçı Şirket vekâletnameleri, banka talimat yazıları ve imalatçı şirket vekâletnameleriyle birlikte günlük olarak bankalara gidiyor, ihracatçı şirket adına 50 bin doların altında DAB'ları düzenletiyorlardı. İhracatçı şirketler adlarına gelmiş gibi görünen döviz karşılığı TL'nin imalatçı şirketlerin hesabına yatırılması için bankalara yazı yazılırken, aynı elemanlar sanki bu para yeniden çekilmiş gibi işlem yaptırıyordu. Hiç olmayan döviz yurtdışından gelmiş, TL'ye çevrilmiş, TL ihracatçı şirketin yazısıyla imalatçı şirketin hesabına geçilmiş ve yine aynı eleman tarafından çekilmiş gibi gösteriliyordu. İhracatçılar tarafından düzenlenen vekâletnamelerle döviz bedellerini TL'ye çeviren elemanlar, imalatçılar adına aldıkları vekâletnamelerle de bu parayı yeniden dövize çeviriyorlardı.

Yani ortada tek bir cent olmadan her biri 50 bin doların altında olan milyonlarca dolar tutarında döviz satılmış, arkasından da alınmış gibi gösterilebiliyordu. Burada Ascor'un ödediği tek şey alış ve satış arasındaki kur farkları oluyordu.

Şimdi akıllara bankanın eli armut mu topluyor, diye bir soru gelebilir. Elbette hayır, çünkü döviz işlemlerinin yapıldığı bankaların çalışanları ile hayali ihracat işlemlerini yapanlar ortak çalışıyordu. Elemanlar bankaya gittiklerinde bazen şubede yeni çalışmaya başlamış ve işlerden habersiz personelle karşı karşıya kalabiliyordu. Döviz yokken döviz alış ve satış işlemi nasıl yapılacak diye şaşıran tecrübesiz kişilerin imdadına, bu işleri iyi bilenler yetişiyordu. Bu kişilerin tepkisi "Ha şu fiktif işlemler..." olurken, kısa sürede işlemler tamamlanıyordu. Tabii ki vurgundan kendilerine düşen küçük payları almak koşuluyla.

Aslıtürk ve Ciğer, her şeye olduğu gibi buna da bir isim vermişlerdi; "DAB İndirme". Ortada mal ve para olmadığı halde bazen yurtdışından ihracat bedeli dövizler gelirdi. 50 bin doların üzerinde düzenlenen beyannameler karşılığında gelen bu dövizlerin kaynağı ise Ascor'un yurtdışında bağlantılı olduğu kişilerdi. İşte bu noktada olaya kara para gölgesi düşüyordu. Madem mal ve para yok, belgeler sahte o zaman

para nereden ve kimden geliyor? Kimler yurtdışından Türkiye'ye yasaların arkasından dolanarak para getiriyor? Aydınlatılması gereken noktalardandır.

Bankalardaki döviz işlemleri yalnızca Ascor elemanları tarafından yapılmıyordu. İleride adlarını sayacağımız ihracatçı şirketlerin bazıları da kendi döviz işlemlerini yaptırıyorlardı. İhracatın hayali olduğu bu kadar açıkken, bu dövizlerin hangi kaynaktan getirildiği gün ışığına çıkarılması gereken diğer bir konudur.

İşte bu noktada sağlıklı bir değerlendirme için sözü Türkiye'deki en yetkili kuruma, Hazine Müsteşarlığına bırakmak gerekiyor. Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu tarafından 25 Ocak 2001 tarihinde Hazine'ye bir yazı gönderilerek 167 şirketin 1996 ve 1998 yılları arasındaki ihracatlarının gerçek durumu yansıtmadığı ve yapılmış gibi gösterilen ihracatlar karşılığında kullandırılan ihracat teşviklerinin de geri alınması ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Kanun çerçevesinde şirket yetkilileri hakkında da yasal kovuşturma açılması istendi. Mehmet Uysal ve Cahit Büyüktürk adlı iki Hazine Başkontrolörü yaptıkları ilk incelemeyi "Gizli" damgalı olarak Hazine Müşteşarlığı'na gönderdi.

İki ay sonra yani 28 Mart 2001 tarihli "Gizli" yazıda Hazine Müsteşar vekili Nevzat Saygılıoğlu'nun imzasıyla Merkez Bankası'na gönderilen talimatla, Hazine'nin bankacılık sisteminin zayıf olduğu Suriye, İran ve Irak'tan getirilen ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilişinde gümrüklerde döviz beyan zorunluluğunun kaldırıldığı belirtildi.

O dönemde belki bavul ticareti için para getirenleri ürkütmemek için alınan bu kararın altında imzası bulunan Saygıloğlu, Merkez Bankası'na gönderdiği yazıda Türk Parasının Korunması Hakkında 32 Sayılı Karar ve Karar'a ilişkin 91-32/5 sayılı tebliğle her bir ihracat partisindeki 50 bin dolara kadar ihracat bedeli dövizlerin yurda getirilme yükümlülüğü bulunmadığı ve bu tutara kadar ihracat bedellerinin alışında, gümrüklerde yapılan deklarasyonla döviz beyan tutanağı aranmadığı ifade edildi.

Yazıda İran, Irak ve Suriye'nin içinde bulunduğu ekonomik koşullar dikkate alınarak, bankacılık sisteminin yetersizlikleri nedeniyle bankaların bu ülkelerden gelen ihracat bedelleri için gümrükler tarafından düzenlenen döviz beyan tutanağı aranmaması istendi. Böylece bir bankaya gidip bir milyon dolar parayı koyup, bu para şu ülkeye yapılmış bir ihracatın bedelidir, dendiğinde hemen Döviz Alım Belgesi (DAB) düzenlenmesine imkân yaratılmış oldu.

İran, Irak ve Suriye yetmezmiş gibi 15 Mart 1996 tarihli yazı üzerine bankalara gönderilen genelgeyle bu imkânın dağılan SSCB yerine kurulan ülkelere ihracat yapan kişilerinde yararlanması sağlandı.

Böylece Hazine'nin 15 Mart 1996 tarih ve 10801 sayılı talimatı üzerine Merkez Bankası'nm 23 Mart 1996 tarihinde tüm kambiyo müdürlüklerine gönderilen yazıyla artık bu ülkelerden miktarı ne olursa olsun, ister 40 bin dolar, ister 100 bin dolar, ister 1 milyon dolar ne kadar para olursa olsun Türkiye'ye girişinde gümrüklerde deklarasyon şartı kaldırılmış oldu.

Amaç ne olursa olsun konunun uzmanları tarafından "mevzuat katliamı" olarak yorumlanan bu kararla hayali ihracat yoluyla kaynağının ne olduğu bilinmeyen (hatta karapara) dövizlerin Türkiye'ye girmesinin de yolu açılmış oldu.

Hazine Başkontrolörlerinin 28 Mart 2001 tarihli "GİZLİ" damgalı yazılarında Orhan Aslıtürk ile Muhammet Ciğer'in hayali ihracatı Hazine'nin talimatlarıyla oluşan ortam içinde yaptıklarını belirlediler. Kontrolörler raporlarında şu ifadeleri kullandılar:

"Eğer böyle bir düzenleme yapılmamış olsaydı, Türk Parasının Kıymetini Korunması Hakkındaki 32 sayılı Karar'ın 8. maddesi uyarınca ihracat nereye yapılmış olursa olsun ve miktarı ne olursa olsun ihracat bedeli dövizlerin yurtdışından geldiğinin tevsiki (belgelendirilmesi) gerekecekti. Bu durumda ise adı geçen kişilerin bu dövizlerin yurtdışından gelmiş olduğunun "tevsik etmeleri" gerekecekti. Esasen Gümrük Müfettişlerince sahte deklarasyon

belgeleri ile Hazine Kontrolörlerince de bunlara istinaden kapatılmış ihracat hesapları ile ilgili kapsamlı bir inceleme yapılıyordu."[14]

Peki mevzuat istenilen miktarda ihracat dövizinin deklare edilmeden Türkiye'ye girişine izin verir hale geldiyse Orhan Aslıtürk ile Muhammet Ciğer neden gümrük çıkış beyannamelerini 50 bin doların altındaki tutarlarda düzenlemişlerdi?

Onların deyimiyle neden "TIR Parçalama" operasyonu gerekmişti? Çünkü hayali ihracat doğu bloku ülkelerine yapılıyor ve o yüzden dikkat çekmeyecek biçimde bavul ticareti görünümünde hayali ihracatın yapılması gerekiyordu. Bir anda milyonlarca dolarlık ihracat yapılmış olsa, inceleme elemanlarının dikkatini çekeceği için küçük partiler halinde bu işlemin yapılması tercih edildi.

Şunu da unutmamak gerekiyor ki, bu gerçeğe aykırı biçimde döviz alım belgelerinin düzenlenmesinde bankaların büyük desteği vardı.

Hazine kontrolörleri birçok bankanın toplam 120 dolayındaki şubesinden sahte DAB'lar düzenlendiğini belirledi. Hazine Kontrolörleri konuyla ilgili olarak 28 Mart 2001 tarihli yazılarından sonra aynı konuda Şişli Cumhuriyet Savcılığı'na gönderdikleri 23 Mayıs 2001 tarihli raporda şu sonuca varıyorlardı:

"İhracat işlemleri ve bunların bedeli döviz hayalidir. Hayali döviz işlemleri bankalar tarafından fiktif döviz ve TL hareketleriyle yapılmıştır. Söz konusu Döviz Alım Belgeleri sahtedir. Sahte Döviz Alım Belgeleri, ilgili banka yetkili ve görevlileri ile 'ihracatçı' firma yetkili ve görevlilerinin birlikte hareket etmesiyle düzenlenmiştir."

Bu raporda Hazine, banka ve ihracatçı firma yetkililerinin "resmi evrakta sahtecilik" suçlamasıyla haklarında soruşturma açılmasını da istedi.

Kendi görev alanlarına giren Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkındaki Kanun gereği 167 şirket hakkında yapılacak bir işlem olmadığı belirtilen raporda, 50 bin doların altındaki ihracat

bedellerinin yurda getirilişinde beyan zorunluluğunu kaldıran yetkililer hakkındaki istemlerini yinelediler.

Devletten habersiz devleti soyamazsınız

Neydi o istekler ve kimler için kovuşturma isteniyordu. Bu bölümde devletin haberi olmadan devleti soymanın mümkün olmadığını belgeleriyle göstereceğiz.

Bunun için yeniden 28 Mart 2001 tarihli Hazine Kontrolörleri Raporuna ve eklerine dönmek gerekiyor. Rapor ekinde yer alan bir belge devletin, sahte gümrük çıkış beyannamesiyle sahte döviz alım belgesi işlemlerinden, 50 bin doların altındaki ihracat dövizlerinin gümrükte beyan zorunluluğunu kaldırdığı tarihte dahi haberdar olduğunu gösteriyor. Nitekim Aslan Günler adlı Gümrük Müfettişinin 31 Mayıs 1996/2 ve 31 Mart 1997/3 tarih/sayılı fezlekesiyle 285 adet döviz beyan tutanağına istinaden düzenlenen döviz alım belgeleriyle ihracat taahhütlerinin kapatıldığını tespit etti.

Aynı Müfettiş Kargamış Gümrük Müdürlüğü'nde 1993-1995 yılları arasında düzenlenen sahte döviz beyan tutanaklarıyla ilgili olarak bulguları Hazine Başkontrolörü Abdullah Demir tarafından incelenmesi sonucunda 15 Ekim 1998 tarih ve 198/5-25/8.29/15 sayılı rapor hazırlandı. Raporda İran, Irak, Suriye ve dağılan SSCB ülkelerine yönelik döviz beyan tutunağının aranmamasına yönelik uygulamanın kaldırılması istendi. Sahte işlemlerle kapatılan ihracatların açık kabul edilmesi ve ihracatçı firmalar için yasal takibata geçilmesi istendi. Öte yandan Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığının 28 Kasım 1998 tarih ve 983 sayılı yazısıyla Hazine Müsteşarlığına gönderilen Maliye Müfettişi H. Kaya Özer'in 26 Mart 1998/1 tarih ve sayılı raporunda da döviz beyan tutunağıyla ihracat hesaplarının kapatılmasında birçok sakıncalar olduğunu bu nedenle bu uygulamaya son verilmesi, para transferlerinin de sadece bankalar vasıtasıyla yapılması, bu mümkün değilse döviz beyan tutanaklarının içeriğinin değiştirilmesi istendi.

Peki müfettişlerin, kontrolörlerin bu uyarısına karşılık devleti yönetenler ne yaptılar?

Bütün bu uyarıları göz ardı ederek, idarenin devamlılığını bozacağı, belgelerin geçersiz sayılıp ihracatların açık kabul edilmesi durumunda talimatı veren müsteşarlığın mahkemelerde zor durumda kalacağı gerekçe gösterilerek ilgililer hakkında takibata geçilmesinin uygun olmayacağı sonucuna varıldı. Iran, Irak, Suriye ve dağılan SSCB yerine kurulan ülkelerdeki güvenlik sorunlarının, elverişsiz ekonomik koşulların devam etmesi ve bankacılık sisteminin iyi çalışmamasından dolayı mevcut uygulamaya devam edilmesinin uygun olacağı düşünüldüğü belirtildi. 29 Ocak 1999 tarihli bu karar altında ise Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ile bağlı olduğu Devlet Bakanı Hikmet Uluğbay'ın 26 Ocak 1999 tarihinde attığı imzalar bulunuyordu.

Hazine: Hayali ihracatla kara para aklanır

Mehmet Uysal ve Cahit Büyüktürk, hazırladıkları 28 Mart 2001 tarihli 322-K.151/8 337-K138/5 sayılı "Gizli" damgalı yazısında Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in kurduğu Ascor organizasyonunun yaptığı hayali ihracatları anlatırken döviz işlemlerinin sahte olduğunun altı çiziliyordu. Öte yandan ihracat bedellerinin efektif (nakit) olarak getirildiğine dair beyan zorunluluğunun bulunmamasının, kara paranın hayali ihracat yoluyla aklanmasına elverişli bir ortama yol açacağı uyarısında bulundular. Yazının sonunda ise 50 bin doların altındaki ihracat bedellerinin gümrükte beyan zorunluluğu aranmaması uygulamasına son verilmesinin yanında, böyle kapatılmış ihracatların açık kabul edilerek ihracatçı şirketler aleyhinde yasal kovuşturmanın yapılması istendi. İki başkontrolör daha da ileri giderek Kambiyo Müdürlüklerine ve Merkez Bankası'na bu uygulamayla ilgili talimat verenler ile bakanlık makamından onay almak suretiyle bu uygulamada ısrar eden Hazine Müsteşarlığı görevlileri hakkında gerekli yasal işlemlerin yapılmasının uygun olacağı sonucuna vardı.

O zaman şu soruyu sormak gerekiyor: Bu raporlara rağmen hangi yetkili hakkında ne gibi işlem yapıldı? Bu soruya raporları yazanlar bile cevap veremiyor. Ama herkes biliyor gerçek cevap kocaman bir "Hiç."

Devlet soyulduktan sonra gelen düzenleme

Daha işin başında resmi görevlilerin yaptığı uyarıları dikkate almayan bürokratlar, Türkiye'yi millyarlarca dolar zarar uğratan hayali ihracat olayları gerçekleştikten sonra düzenleme yaptılar. 4 Kasım 2001 tarihinde Gümrük Müsteşarlığının yayınladığı 2001/22 sayılı genelgesiyle yurtdışından getirilecek tüm ihracat bedelleri için gümrüklerde döviz beyan tutanağı aranacağı kararı alındı. Merkez Bankası'nın 21 Aralık 2001 tarihli 2001/YB-98 sayılı genelgesiyle 1 Ocak 2002 tarihinden sonra ihracata ait mal bedelleri ile transit ticarette satış bedellerinin efektif olarak getirilmesi durumunda ülke farklılaştırılması ve miktar istisnası gözetilmeksizin döviz beyan tutanağının aranması kararlaştırıldı.

Ancak devletin milyarlarca dolar tutarında KDV iadesi, düşük faizli kredi ve diğer ihracat teşvikleri de binlerinin cebine girmiş oldu.

Az daha banka sahibi olacaklardı

Yeniden Aslıtürk'e dönelim. Yaptığı işlerin etkisi çok büyük olan Aslıtürk'ün hedefleri de çok büyüktü. Orhan Aslıtürk, Muhammet Ciğer, M. Argun Kızılırmak ve Şefik Çetiner'den (daha sonra Erşan Kılıç) oluşan Naylon Holding'in beyin takımının isteklerinin hayali ihracat yaparak devletten KDV iadesi almakla sınırlı kalacağını zannedenler kısa sürede yanılacaktı.

1980'lerde hayali ihracatla yetinen Aslıtürk bu kez büyük oynuyordu. Adlarına hayali ihracat yaptıkları şirketlerin ucuz kredinin yanında birçok teşvikten yararlandığını gören ortaklar, bu vurgundan pay almak için kollarını sıvadılar. Bunu çok isteyen Şefik Çetiner'di. Daha fazla kazanç için holding bünyesinde Barbaros Dış Ticaret Şirketini kurdurdu.

Teşviklerden öncelikle yararlanan, hem özel bankalardan hem de devletin Eximbank'ından ucuz kredi alabilen dış ticaret şirketi statüsü kazanmak için genellikle eski Doğu Bloku ve Rusya'ya yapılan hayali ihracatın batı Avrupa ve Amerika'yı da kapsaması isteniyordu.

Yıllık 50 milyon dolarlık ihracat yapma şartnı da yerine getirmek için yoğun çaba içine giren Aslıtürk ve ekibi bu kez komisyon ödeyerek, piyasada ciddi olarak tanınan firmalardan fatura topluyordu.

Bu üreticilerin faturalarıyla yaptıkları ihracatlarda sorun yaşanmazken devletten alınan KDV iadesinden yüzde 1 komisyon düşüldükten sonra kalan parayı faturaların alındığı imalatçı şirketlere veriliyordu. Yani bu kez Aslıtürk ve ekibi komisyon alan değil, ödeyendi. Amaç, doğrudan devletin ihracatçılara verdiği teşviklerin yanında kredileri de alabilmekti.

1996 yılında işler iyi gidiyordu, 1997 yılında da Barbaros Dış Ticaret adına düşük faizli krediler alınabiliyordu. Ancak zamanla alman krediler azalıyor, KDV iadelerinin tahsilatında da zorluklar çıkıyordu. Buna bir de ödenen komisyonların yüksekliği eklenince ortaklar, bundan vazgeçmeye karar verir ve Barbaros Dış Ticaret'in adı değiştirilerek nitelik itibarıyla sahip olunan diğer 91 şirketin arasına atarlar.

Ancak grubun vizyonu daha geniştir. Bir banka satın alma fikri belirir. İhracat işlemlerinin kolaylıkla yapılabileceği, döviz işlemlerinde zorluk çıkmayacak bir bankanın sahibi olmak, finans piyasasına balıklama dalmak, o yıllarda parasının kaynağı ne olduğu bilinmeyen birçok işadamı gibi Aslıtürk ve Ciğer ekibinin de rüyalarını süslüyordu.

Akla Orhan Aslıtürk'ün daha önce ilişkide olduğu Birleşik Yatırım Bankası gelir. Osman Kavala grubuna bağlı olan banka, daha önce ihracatın finansmanında yardımcı olmuştur. Banka Aslıtürk'ün Ebas Tekstil adlı şirketine 5.5 milyon dolarlık teminat mektubu vermiş, ancak yine Aslıtürk'ün ilişkisi olduğu sanılan Ribmate, Sulorg Holding, Wisona Commerz, Continental Ricans adlı şirketlerle amacına aykırı biçimde iflaslı takiplerde tahsile çalışılmıştı. Kavala grubu 1995 yılında Aslıtürk ve adı geçen herkesi dolandırıcılıktan mahkemeye vermiş, haklarında gıyabi tutuklama kararı çıkartırmıştı.

Ancak 22 Mart 1996 tarihli Beyoğlu 3. Sulh Ceza Mahkemesi beraat kararı almıştı. Bu kararın çıkmasında etkili olan neydi bilinmez, ama, gerçekte Aslıtürk ve Ciğer'in sahip oldukları ancak Şefik Çetiner'in

büyük hissedar göründüğü, Barbaros Holding'in bu karardan 10 ay sonra bankaya ortak olmak için girişimleri oldu.

Bu girişim yalnızca sözlü konuşmayla kalmadı. Holding Yönetim Kurulu'nun 20 Ocak 1997 tarihinde aldığı 16 numaralı kararda şu bilgiler yer alıyordu:

"Karar tarihi: 20.1.1997 / Kararın Hülasası:BYB Birleşik Yatırım Bankası'na ortak olunması hakkında. Şirketin Yönetim Kurulu Üyeleri bugün şirket merkezinde Şefik Çetiner başkanlığında toplandı. Yapılan görüşmeler sonucunda; BYB-Birleşik Yatırım Bankası A.Ş.ye %20 pay ile ortak olunmasına, bu hususta dolayı her türlü yasal işlemin yapılmasına ve Yönetim Kurulu Başkanı Şefik Çetiner'in konu ile ilgili olarak tam yetkili kılınmasına oy birliği ile karar verildi. İmzalar: Şefit Çetiner - Ercümert Yavuzcan - İzzettin Ogtelik - Ayhan Güzelsoy - Berrin Aksüt"

Ancak bütün bu hesapları bozan ise 1997 yılının başlarında Şefik Çetiner'in hastalanmasıydı. Kısa süre sonrada vefat etmesi, ortaklıkta ilk çatlaklarında ortaya çıkmasına yol açtı.

HAYALİ İHRACAT LİSTESİ ÜNLÜLER GEÇİDİ

Buraya kadar hayali ihracat organizasyonunun nasıl yapıldığını anlattık.

Peki, Aslıtürk ve ekibi bu hayali ihracatları kimler adına yapıyordu?

Özel bankaların düşük faizli olarak verdikleri ihracatçı kredilerinden yararlanmakla yetinmeyerek, devletten KDV iadesi ve ihracat teşvikleri alan, gerçek ihracatın desteklenmesi için halkın vergilerinden finanse edilen Eximbank'tan kredi alanlar kimlerdi?

Adlarına hayali ihracat yaptıran işadamlarının başında sahibi olduğu Interbank'ın içini boşaltmakla suçlanan ayrıca Etibank davasından da yargılanan eski Devlet Bakanlarından Bursalı işadamı Cavit Çağlar geliyor. Bunun yanında dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeğeni, sahip olduğu Egebank'ın içini boşalttığı iddiasıyla İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan Yahya Murat Demirel vardır. Egebank'ı Murat Demirel'e satışında usulsüzlük yapıldığı iddiasıyla tutuklanan ve yargı önüne çıkan Bayraktar Holding'in Başkanı Hüseyin Bayraktar; Sahibi olduğu Yurtbank'ı dolandırdığı iddiasıyla İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde hâkim önüne çıkan Ali Balkaner'dir. Susurluk raporunda adı geçen Emin Cankurtaran. Sahibi olduğu Sümerbank'ın içini boşalttığı iddiasıyla İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'inde yargılanan Hayyam Garipoğlu'dur. Polisin uyuşturucu operasyonlarında yakalanan Atik Berberoğlu. Bursalı tefeci Nesim Malki'nin öldürülmesi olayına adı karışan ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan Erol Evcil'dir. Galatasaray Spor Kulübü eski Başkanı Faruk Süren, gıda sektörünün önemli ismi Ali Zafer Taciroğlu, Bemsey Giyim'in sahibi Titiz ailesi, Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın kardeşi Turgut Yılmaz. Bursalı Bisaş Grubu'nun başkanı Muammer Ağım. Ve Islami finans kuruluşları (Özel Finans Kurumları-ÖFK) Albaraka Türk, Kuveyt Türk ve Anadolu Finans Kurumu'dur. Ascor'dan sahte belge

kullananlar arasında, faaliyet konusu kesinlikle tekstille ilgisi bulunmayan Uludağ Meşrubatları, Şişecam Grubu, Simtel, Azmüsebat, Esin Turizm, Koleksiyon Mobilya, Deva Holding ve Sevgi Hastaneleri de bulunuyordu. Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer bu işadamları adına hayali ihracatlar yaparken, bazılarıyla da sahibi oldukları bankaların içlerinin boşaltılmasında işbirliği yaptı.

Hayyam Garipoğlu

1970'lerde Adana'nın Ceyhan ilçesinde başlayan iş yaşamı İstanbul'a gelmesiyle yeni bir boyut kazanan Hayyam Garipoğlu, 1990'larda önce Safmaya'yla maya piyasasına girmesi ve Marmara Bira'yı piyasaya sokması ve 1995 yılında da 103 milyon dolara devletten özelleştirme yoluyla Sümerbank'ı satın almasıyla tanındı. Garipoğlu'nun devlet denetimiyle tanışıklığı yine Maliye Bakanlığı denetim elemanları aracılığıyla oldu. Garipoğlu'nun 1990'lı yılların başında, yüksek bedelli makine ithal ederek Safmaya için haksız teşvik aldığı denetim elemanları tarafından tespit edildi. Daha sonra da Trakya Tekstil şirketinde denetim elemanları arama yaparak büyük miktarlarda vergi kaçırıldığını tespit ettiler.

Bankayı almasıyla İstanbul iş dünyasının odağına yerleşen Hayyam Garipoğlu'nun adı Bursalı tefeci Nesim Malki'nin öldürülmesi sırasında da ortaya atılmıştı. Bankayı alırken Malki'den aldığı parayı geri verdiğini açıklayan Garipoğlu, Muhammet Ciğer ve Orhan Aslıtürk'le en yakın çalışan kişilerden oldu. Kendi şirketleri olan ipeks, Amasya, Sofist, Toreks ve Trakya adına Ascor tarafından milyonlarca dolarlık hayali ihracat gerçekleştirilirken, Hayyam Garipoğlu ve Muhammet Ciğer arasındaki ilişkinin en açık göstergelerinden birisi de ortak olarak kurdukları MGS Marmara Dış Ticaret A.Ş. (MGS) şirkettir. Bu şirket üzerinden 1996 yılında 22 milyon 564 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirdiler. Ayrıntılarına daha sonra değineceğimiz işbirliğini, kendi grubuna para aktarmak amacıyla sahibi olduğu Sümerbank'tan Aslıtürk ve Ciğer'in kurduğu paravan şirketlere kredi açacak kadar ileriye götüren Garipoğlu'nun îpeks adlı şirketine 1995 yılında 27 milyon 300 bin dolar, Sofist'e 1 milyon 111 bin dolar, Trakya adlı

şirketine 3 milyon 869 milyon dolar, Amasya için de 3 milyon 612 bin dolarlık hayali ihracat yapıldı.

- 1996 yılında ise Amasya için 2 milyon 662 bin dolar, İpeks için 9 milyon 342 bin dolar, 1997 yılında Amasya için 11 milyon 567 bin dolar, Sofist için 380 bin dolar, İpeks için 22 milyon 386 bin dolar, Toreks için 281 bin dolarlık işlem yapıldı.
- 1998 yılında ise Amasya için 3 milyon 937 bin dolar, îpesk için 4 milyon 8 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirildi.

Emin Cankurtaran

Susurluk raporu, tefeci Malki'nin öldürülmesi ve Türkbank ihalesi skandalında adı geçen ve yeraltı dünyasının önde gelen isimleriyle birlikte anılan Emin Cankutaran da Orhan Aslıtürk'ün kurduğu hayali ihracat organizasyonunun en iyi müşterilerinden birisiydi. Bir zamanlar Fenerbahçe Spor Kulübü başkanlığı da yapan Cankurtaran kendi soyadıyla anılan bir holdingin sahibidir.

Kendisine bağlı beş şirket ile Aslıtürk ve Ciğer'in Ascor ortaklığına hayali ihracat yaptıran Cankurtaran, bu işlem sırasında Elektropak, Elektroset, Esem, İleri ve Elektrotek adlı şirketlerini kullandı.

- 1995 yılında Elektropak için 2 milyon 401 bin dolar, Elektroset için 1 milyon 939 bin dolar, Esem için 1 milyon 513 bin dolar hayali ihracat gerçekleşti.
- 1996 yılında ise Elektropak için 9 milyon 596 bin dolar, Elektroset için 1 milyon 602 bin dolar, Elektrotek için 521 bin dolar Esem için 10 milyon 757 bin dolar ve İleri adlı şirket için 2 milyon 91 bin dolar hayali ihracat yapıldı.
- 1997 yılında da Elektropak için 5 milyon 131 bin dolar, Esem için 6 milyon 828 bin dolar, ileri için ise 4 milyon 150 bin dolarlık hayali ihracata imza atıldı.

Aynı zamanda Emin Cankurtaranın damadı olan Ilhan Aslan ile şirketin mali koordinatörü Sacit Basmacı Ocak 200l'de hayali ihracattan tutuklandı. Dosyayla ilgili olarak Cankurtaran Holding Yönetim Kurulu

Başkanı Mehmet Emin Cankurtaran da, 6 Mayıs 2001 tarihinde akşam saatlerinde Şişli Adliyesi'ne gelerek soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı Mecit Ceylan'a yaklaşık 45 dakika süreyle ifade verdi.

Hüseyin Bayraktar

Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'le hayali ihracata ilişkin işbirliğinin uzun süreli olanlardan birisi de Hüseyin Bayraktarla olanıydı. 1995 yılında başlayan ilişki 1998'e kadar sürdü. Aslıtürk'ün kurduğu geniş işbirliği ağı içinde bulunan diğerleri gibi Bayraktar Grubu da soruşturmalara ve tutuklanmalara konu olmuştu. Grubun başkanı Hüseyin Bayraktar Egebank'ın Murat Demirel'e usulsüz devriyle suçlanmış, İstanbul Devlet Güvenlik Savcılığı tarafından hazırlanan 2001/233 sayılı Egebank iddianamesinde 25 numaralı sanık olan Bayraktar için şu ifadeler kullanılmıştı:

"Egebank A.Ş. hakim hissedarı olduğu dönemde, bankanın satımında bankanın kaynaklarını alıcılara tahsisini sağlayarak, bunu yaparken banka prosedürü dışında usulsüz ve bankacılık ilke ve teamüllerine aykırı bir şekilde kredibiliteleri göz önüne almaksızın gerçekleştirilen işlemlerle sonuçta Yahya Murat Demirel'le işbirliği yaparak banka parasıyla bankayı satması ve kendisine ve başkalarına haksız kazanç, çıkar sağlaması nedeniyle cürüm işlemek amacıyla oluşturulan teşekküle katılmak ve dolandırıcılık suçlarını işlemiştir."

Bunun yanında Orhan Aslıtürk, hayali ihracata adı karışan Bayraktar Grubu'nun şirketlerinden Doysan için 1995 yılında 1 milyon 330 bin dolar, 1996 yılında 22 milyon 945 bin dolar ve 1997 yılında da 1 milyon 523 bin dolarlık; toplam 25 milyon 799 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirildi.

Erol Evcil

Orhan Asıltürk'ün ilişkide olduğu kişiler arasında Erol Evcil'in de adı geçmiştir.

Musevi asıllı ünlü tefeci Nesim Malki'nin Bursa'da öldürülmesinde azmettirici olduğu iddiasıyla idam isteğiyle yargılanan ve ANAP lideri Mesut Yılmaz'ın Başbakanlığındaki 55. hükümetin düşürülmesine neden olan Türkbank ihalesi davası sanıklarından olan Erol Evcil ile Aslıtürk arasındaki ilişki kâğıt üzerinde ispatlanamamıştır. Yurtdışında olduğu sürede eski karısını adamlarından birisine öldürten çete lideri Alaattin Çakıcı'yla da görüştüğü söylenen Aslıtürk'ün Erol Evcille ilişkisine dair resmi belge, Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları'nın yaptığı hayali ihracat soruşturması oldu.

Raporda Aslıtürk ve Ciğer'in başında bulunduğu Ascor adlı Naylon Holding, Evcil'in Eze adlı şirketi için de hayali ihracat yaptığı belirlendi. Ascor, Eze için 1997 yılında 10 milyon 95 bin dolar hayali ihracat gerçekleştirdi.

Ali Balkaner

Naylon Holding'in komisyon karşılığı anahtar teslimi hayali ihracat alanlardan birisi de Ali Balkaner idi.

Sahibi olduğu Yurtbank'ın içini boşaltmaktan dolayı dolandırıcılıktan yargılanan Balkaner Derby adlı şirket için Orhan Aslıtürk'ün Ascor adlı ortaklığından hayali ihracat satın aldı. Ascor ile Balkaner grubunu tanıştıran ise DPG'nin yani Dış Pazarlama Grubu'nun başındaki kişi olan İbrahim Naci Hatipoğlu idi. İbrahim Naci Hatipoğlu 25 Ekim 2000 tarihinde Hesap Uzmanları Kurulu'na verdiği ifadede Balkaner grubuna hayali ihracatın nasıl gerçekleştiğini şöyle anlatıyordu: "Ben Barbaros Grubu ile ilk olarak Berç Sakayan'ın sahibi olduğu Derby Lastik Fabrikaları A.Ş.yi tanıştırdım. Berç Sakayan'ı eski yıllardan beri V kayış ihraç işlerinden tanırım. Kendisi bir gün arayarak ihracatının kapatacağı krediye yetmediğini, kendisinin ihracat hizmeti satın alması gerektiğini, benim tanıdığım olup olmadığını sordu. Ben de firmayı Argun Kızılırmak'la tanıştırdım. Karşılıklı anlaşma yapıp çalıştılar. Ancak ne boyutta iş yaptıklarını bilmiyorum."

Onun bilmiyorum dediği hayali ihracat tutarı ise raporda ayrıntılı olarak anlatılıyordu. Rapora göre 1995 yılında 2 milyon 824 bin dolar,

1997 yılında da 2 milyon 993 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirilmişti.

Ascor'un hayali ihracat müşterileri arasından Galatasaray Spor Kulübü Faruk Süren'in adının çıkması ise herkes için tam bir sürprizdi. Süren, bir yandan Galatasaray'ın uluslararası başarılarının arkasında bir isim olarak tanınırken, diğer yandan kulübün milyonlarca dolar tutarındaki borcu yüzünden de yoğun eleştiri alıyordu. Bunların yanı sıra Süren'in şirketlerinin adı hayali ihracat olaylarına karışmıştı. Süren'in şirketleriyle Ascor'un ilişkisini kuran ise Naylon Holding'in Dış Pazarlama Grubu (DPG) başında bulunan İbrahim Naci Hatipoğlu idi. Eskiden Süren'in de yanında çalışmış olan Hatipoğlu 25 Ekim 2000 tarihinde Hesap Uzmanları'na verdiği ifade de Ascor'la Transtürk yöneticilerini kendisinin tanıştırdığını itiraf ediyordu: "Barbaros Grubu ile Transtürk Holding A.Ş.ye bağlı Makine Takım Endüstrisi A.Ş. ve Makine Takım Pazarlama A.Ş.yi ben tanıştırdım. Zira 1983 öncesinde Transtürk Holding A.Ş.de çalışıyordum. Patronlarla ve yöneticilerle aram iyiydi. Onlar ihracatları yetmediğinde bana tanıdığın var mı diye sorduklarında Argun Kızılırmak ile tanıştırdım. Daha sonra ihtiyaçları oldukça çalışmaya devam ettiklerini biliyorum. Bir firma çalışmaya başlayınca hizmetten memnun kalırsa, diğer grup şirketleri de referans verip çalışıyorlardı. Transtürk Holding A.Ş.ye bağlı Plastaş, Sheffer Trastürk A.Ş. buna örnektir. Bunlar dışında Bisaş Bursa İplik A.Ş. ile iplik ticareti yaptığımdan, bu firmanın ihracat hizmeti ihtiyacı olduğunda da Muhammet Ciğer ile tanıştırdım."

Hesap Uzmanlarının hazırladığı rapora göre Süren'in bir değil birçok şirketi hayali ihracata bulaşmıştı. Nitekim 1995 yılında yapılan ilk hayali ihracat işlemlerinden birisi Süren'in sahibi olduğu Makine Takım Pazarlama adına 1 milyon 278 bin 559 dolarlık hayali ihracat yapıldı. Bu şirketle birlikte Süren'e ait Makine Takım Endüstrisi, Plastaş, Hısthıl Sheffer, Bricolage, Sheffer Transtürk adına da milyonlarca dolar tutarında hayali ihracat yapıldığı anlaşıldı. 1996 yılında Makine Takım Endüstrisi adına 8 milyon 238 bin dolar, Makine Takım Pazarlama adına da 806 milyon dolar, Plastaş adına 225 bin dolar hayali ihracat yapıldı. 1997 yılında Hısthıl Sheffer adına 451 bin dolar, Makine Takım Endüstrisi adına 9 milyon 945 bin dolar, Makine Takım Pazarlama adına

758 bin dolar, Plastaş adına 698 bin dolar hayali işlem gerçekleşti. 1998 yılında Hısthıl Sheffer adına 68 bin dolar, Makine Takım Endüstrisi adına 6 milyon 578 bin dolar, Makine Takım Pazarlama adına 1 milyon 524 bin dolar, Plastaş adına da 1 milyon 490 bin dolar, Sheffer Transtürk adına da 566 bin dolar hayali ihracat işlemi tamamlandı.

Süren gazetelere yaptığı açıklamada hayali ihracat olayının normal bir taahhüt kapatma olduğunu söylerken, "Gerek mal temini ve gerekse ihracat işlemleri, şirketimizin bu şekilde vekil tayin ettiği firmalarca yapılmış ve ihraç edilen ürünlerin döviz bedelleri yasal süreleri içinde yurda getirilerek bozdurulmuştur," diye kendisini savunuyordu. Oysa Hesap Uzmanları hazırladıkları raporda ne giden mal ne de gelen döviz olduğunu işlemlerin tamamen kâğıt üzerinde ve hayali olduğunu belgelemişlerdi. Yalnızca iki örnek vermek gerekirse; Makine Takım Endüstri adlı şirketin Sümerbank Kadıköy Şubesi'nden 5 Şubat 1998 tarih ve 41601075 numaralı belgesiyle 29 bin 914 dolarlık Döviz Alım Belgesi (DAB) ve aynı tarihte 41600364 numaralı Döviz Satım Belgesi'ni (DSB) düzenleyen kişi Naylon Holding'in muteber adamlarından Aşkın Meram'dı. Aslıtürk'ün adamlarından olan ve 2001 yılında 10 milyar dolarlık hayali ihracatın ortaya çıkarıldığı Örümcek Ağı operasyonunda yakalanan Orhan Mikdat Kestane'de 25 Şubat 1997 tarihli 022407 nolu 44 bin 595 dolarlık DAB, 23349 numaralı DSB düzenlemişti.

Hayali ihracatla ilgili raporun tamamlanmasından tam bir yıl sonra ise Süren hakkında dava açıldığı açıklandı. Maliye'nin ele geçirdiği belgeler tüm savunmaları çürütürken, 23 Kasım 2001 tarihli Anadolu Ajansı haberinde konuyla ilgili olarak aynen şu ifadeler yer alıyordu: "Galatasaray Spor Kulübü eski Başkanı ve işadamı Faruk Süren'in de aralarında bulunduğu 5 sanık hakkında, 'vergi ziyanına neden oldukları' gerekçesiyle 3'er yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı."

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianamede, sanıklar Faruk Süren, Ali Tulgan, Yiğit Tahsin Okur, Mustafa İlhan Aran ve Ahmet Cavit Vardallılar'ın, Makine Takım Endüstrisi A.Ş.nin yetkilileri oldukları belirtiliyor. İddianamede, sanıkların düşük maliyetli olarak Eximbank

kaynaklı, ihracat taahhütlü kredi aldıkları ve bu taahhütlerini doldurmak amacıyla ihracat imkânı bulunan şirket arayışına girdikleri ifade ediliyor. Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in ortaklığıyla kurulan Ascor adlı organizasyonun paravan şirketlerinin, sahte belgelerle devletten haksız kazanç sağladığının belirlendiği kaydedilen iddianamede, sanıkların, 'bu organizasyonun firmalarıyla yaptıkları anlaşmalar sonucunda sahte belgelerle ihracat yapmış gibi gösterip, Haziran-Aralık 1996 vergilendirme döneminde 60 milyar 961 milyon 658 bin 822 lira vergi ziyanına neden oldukları' belirtiliyor.

Deva Holding

Naylon Holdingle ilgili raporun kapağı aralandıkça sürpriz isimler ortaya çıktı.

Bugüne kadar belirlenmiş en büyük hayali ihracat organizasyonunun adlarına işlem yaptığı şirketlerin arasında Türkiye'nin en ünlü ilaç şirketlerinden olan Deva Holding'in adı bulunuyordu. Tamamen ilaç üretimi ve pazarlama işiyle uğraşan bu grubun Ascor üzerinden "tekstil" ürünleri ihraç etmiş görünmesinde "mevzuata" aykırılık yok gibi görünse de; Rapora göre 1996 yılında adına 2 milyon 411 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirilen Deva Holding için 1998 yılında da 2 milyon 16 bin dolarlık hayali ihracat işlemi tamamlanmıştı.

Atik Berberoğlu

Atik Berberoğlu adı iş adamlığından çok gece dünyasına ve uyuşturucuya olan ilgisiyle basının gündeminde yerini almıştır. Gazeteler tarafından "sosyete kuyumcusu" ya da "sosyete playboyu" sıfatlarıyla anılan Berberoğlu'nun adı, içi boşaltılıp Hazine'ye devredilen bankalardan Yurtbank'tan alıp ödemediği krediler dolayısıyla mahkeme koridorlarında da yankılanmıştı. Berberoğlu'nun Tekmar, Tekatbaşı gibi firmaları olduğu bilinirdi, ama bugüne kadar hayali ihracata adının karıştığı ise duyulmuş değildi. Ancak o da kolayını bulmuş ve şirketleri adına düşük faizli krediler alıp

taahhütlerini hayali ihracatlarla kapatma yolunu seçmişti. 1996 yılında Tekmar adına 1 milyon 800 bin dolarlık, 1998 yılında da 106 bin dolarlık hayali ihracat yapıldı. Naylon Holding Berberoğlu'nun Tekatbaşı adlı şirketi için de 1998 yılında 7 milyon 908 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirdi.

Bursalı Bisaş Grubu

Orhan Aslıtürk'ün adlarına hayali ihracat yaptığı Bursalı işadamlarının arasında Muammer Ağım önemli bir yeri vardır.

Bisaş Bursa İplik Sanayi adına 1996 yılında 10 milyon 189 bin dolar, 1997 yılında 38 milyon 231 bin dolar, 1997 yılında 22 milyon 866 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirildi. 1997 yılında aynı gruba ait Bisaş Entegre adına 19 milyon 118 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleşti. 1998 yılında ise aynı şirket adına 25 milyon 255 bin dolarlık hayali ihracat işlemi yapıldı. Muammer Ağım yalnız bununla da yetinmedi. Gemtrans adlı şirket adına da anlaşma yapan Bursalı işadamı Buraş grubu için 1995-1998 yılları arasında toplam 105 milyon dolarlık hayali ihracat gerçekleştirtti.

GSD Holding

O yıllardaki fiyatlarla toplam 200 trilyon lira tutarında naylon fatura kesen ve 1.7 milyar dolarlık hayali ihracat gerçekleştiren Orhan Aslıtürk'iin müşteri portföyünde bazen sürpriz isimler de ortaya çıkıyordu. Yapılan listelerde GSD Holding adına 1997 yılının Ekim ayında 513 bin 297 dolar hayali ihracat gerçekleştirilmişti. Aynı listelere göre GSD Dış Ticaret adına da 1998 yılının Mart ayında 253 bin 189 dolar, Haziran ayında da 311 bin 299 dolar hayali ihracat yapılmıştı.

GSD Holding'in Yönetim Kurulu Başkam'nın ANAP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı olan Mesut Yılmaz'ın kardeşi Turgut Yılmaz'dı.

GSD Holding, Tekstilbank'ın %30, GSD Rant Finansal Kiralama A.Ş.nin %52.2, GSD Factoring Hizmetleri A.Ş.nin %100 hissesinin yanında GSD Dış Ticaret'in %100 sermayesine de sahipti. Bu konudan dolayı Turgut Yılmaz, 4 Temmuz 2001 tarihinde Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü naylon fatura soruşturması kapsamında ifade verdi. Yılmaz, Savcı Mecit Ceylan'a verdiği ifadede kendisini şöyle savundu: "Ben 1986 yılında GSD Holding isimli kurduğumuz Anonim Şirketi kurulduğu tarihten bu tarihe kadar yönetim kurulu başkanıyım, bu şirket tamamı halka açık şirkettir, asli amacı ihracat işlemlerine aracılık yapmaktır, bu işlemleri aracılık işlemleri sözleşmesi çerçevesinde gerçekleştiririz, dolayısıyla bizim şirketimiz yalnızca ihracat ve kambiyo mevzuatı açısından sorumludur. Üretilen malların ham madde temini, faturalaması ve diğer işlemlerden imalat şirketinin kendisi sorumludur. Samir Limited şirketi 1997 yılında aracılık ihracat sözleşmesi hükümleri çerçevesinde şirketimiz üzerinden ihracatını gerçekleştirmiştir. Söz konusu ihracat fiilidir, gerçektir, ihracatı gerçekleşmiş olup döviz yurda gelmiş ve kambiyo kayıtları kapatılmıştır. Bahse konu şirketin kendi imalatından girdi olarak kullandığı malların içerisinde sahte fatura olması Samir Dış Ticaret şirketini bağlar, ve bu belgenin muhtevasından Samir Dış Ticaret şirketi sorumludur, GSD Holding Anonim Şirketi kesinlikle bu işlerden sorumlu tutulamaz zaten bu konuda aracı ihracat sözleşmesi mevcut olup bu anlaşmada konular açıkça belirtilmiştir. Kaldı ki, Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığının dış ticaret sermaye şirketlerine ilişkin 96/4 tebliğinde de özellikle 5. maddesinde apaçık belirtilmiştir, mevzuat açısından da Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin sorumlu olmayacağı açıkça belirtilmiştir. Benim görevli olduğum GSD Holding bir Dış Ticaret Şirketi olması ve bu şirketin yıllık 600 milyon dolar ihracat yaptığı da göz önüne alındığında bu kadar ihracat yapan ticaret şirketinin verilen vekâlet doğrultusunda üzerinden ihracat Samir Dış Ticaret şirketinin altında bulunan ve bu şirkete mal satan şirketlerin yapmış olduğu veya tanzim etmiş olduğu gerçeğe aykırı eylem ve işlemlerinden GSD Holding'in sorumlu tutulması mümkün değildir. GSD Holding olarak bu yapılan işlemlerde Samir Dış Ticaret'in ürettiği gerçek malları alarak üzerimizden ihracat işlemleri yapılmıştır. Bu işlemleri yapan GSD Holding ile çalışan sözleşmeli gümrük şirketleri bizzat yaparak denetlemiştir. Kesinlikle yapılan tüm işlemler yasalara uygundur. Bu

nedenle yapılan bu işlemlerde suç teşkil edip herhangi bir eylem söz konusu değildir. Suçlamaları kabul etmiyoruz ve durumun iyice araştırılarak hakkımızda takipsizlik karar verilmesini talep ediyorum."

Şişli Adliyesi'ne mesai saati bitiminden sonra gelen Turgut Yılmaz soruşturmayı yürüten Şişli Cumhuriyet Savcısı Mecit Ceylan'a 1 saat süreyle ifade verirken, Adliye çıkışında kısa bir açıklama yapmıştı. Turgut Yılmaz, soruşturmayla ilgili bilgisine başvurulduğunu belirterek, "Ben GSD Dış Ticaret Şirketi'nin yönetim kurulu başkanıyım. 1997 yılında bizim şirket üzerinden ihracat yapan Samir isimli şirketin kayıtlarında Ascor firmasının faturaları ele geçirilmiş. Bu konuda ben de bildiklerimi anlattım," dedi.

Islami bankerlerin hayali murabaha oyunu

Albaraka, Anadolu Finans Kurumu ve Kuveyt Türk adları Türkiye'de muhafazakâr kesimler tarafından "helal kazanç" adresi olarak bilinir. Faize karşı olanların tasarruflarını çekmek için kâr-zarar ortaklığı adı altında toplumda yaygın isimleriyle İslami Bankerler'in hayali ihracatçılar arasından çıkması Türkiye'deki yolsuzluk ve vurgun kültürünün nerelere kadar vardığının en somut göstergesiydi. Faize karşı olduğunu ilan eden, ancak naylon fatura ve hayali ihracat işlemlerinin cazibesine kapılan İslami finansçıların neler yaptıkları Hesap Uzmanları Kurulu'nun hazırladığı raporda gözler önüne serildi. Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'e ait Ascor adlı ortaklık Özel Finans Kurumları'ndan "murabaha" yöntemiyle hem finansman sağlamış hem de sahte fatura üretme imkânı elde etmiştir. Özel Finans Kurumlan (ÖFK) faize karşı oldukları için para ticareti yerine, herhangi bir mala ya da sabit kıymete (makine vb.) ihtiyacı olan kişiye o malı ya da kıymeti teslim eder. Yeterli nakdi olmayan şirket ve kişilere ÖFK'lara başvurarak satın almak istedikleri malların satıcılarını bulur, ÖFK da malı ihtiyacı olan kişi adına satın alır. Mal bir sözleşme karşılığında ihtiyaç sahibi yatırımcı kişi ve kuruluşa verilir. Bu işlem sırasında satıcı şirket ÖFK'ya bir fatura düzenler, ÖFK da vade farkını koyarak adına alım yaptığı şirkete bir fatura düzenler. Malın bedelini de söz konusu vade sonunda toplu ya da sözleşmede varsa vadeli biçimde alıcıdan

tahsil eder. Böylece malı alan şirket ya da kişi, ÖFK'nın mal bedeline eklediği tutar kadar maliyete katlanarak bir çeşit kredi kullanmış olur. Yani bankacılık deyimiyle kredi kullanmış, finansman temin etmiş olur.

Ascor'un murabaha yöntemiyle kullandığı kredilerde, alıcı ve satıcı şirketin her ikisi de Ascor şirketi olmakta ve aslında alış ve satış işlemine konu edilen bir mal bulunmadığı halde finansman yaratılmış olurdu. Yani Ascor'un satıcı rolündeki şirketine anlaşılan ÖFK, parayı öderken (nakit kredi verilmiş oluyor) ÖFK da olmayan mal için düzenlediği vade sonunda ilave kazancıyla tahsil etmektedir. Yani "helal kazanç" sloganını kullanan ÖFK'ların da sahte işlemlerle nasıl bir kandırmacanın içinde olduğu dikkat çekiyor. Satıcının da alıcının da Ascor şirketi olduğu bu murabaha işlemleri ÖFK'lar üzerinden geçirilerek sahte fatura zinciri tamamlanmıştı. Ihlas Finans Kurumu da dahil olmak üzere Albaraka, Kuveyt Türk gibi şirketlerinde aralarında bulunduğu ÖFK'larla bu sahte murabaha işlemleri yaptığı tespit edildi. Özellikle Albaraka adlı kuruluş 1995-1998 yılları arasında toplam 182 milyon dolarlık hayali ihracat işlemine adı karıştı. Kuveyt Türk adlı kuruluş da 66 milyon dolarla hatırı sayılır bir hayali ihracat yaptı. Anadolu Finans Kurumu'yla 3 milyon dolarlık küçük sayılacak bir hayali ihracat işlemine bulaşırken, bu üç kuruluşun hayali ihracat tutarları 250 milyon dolara kadar çıktı.

Murat Demirel

Murat Demirel ile Orhan Aslıtürk arasındaki ilişkilerin hayali ihracatın öncesine dayandığını daha önceki bölümlerde belirtmiştik.

Buna göre, Demirel ile Aslıtürk'ün işbirliği Halkbank'tan 1 trilyon liralık kredi alımına varan ortaklığa dayanıyordu. Ortaklık vardı ama sorunlarda. Yahya Murat Demirel Egebank'ın içini boşaltmak iddiasıyla İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce tutuklanmasının ardından gazetelerde, Aslıtürk'ün Egebank'ın içini boşaltmasını sağlamak için Demirel'e paravan şirket bulduğu iddiaları yer almıştı. Buna karşılık bugün yeterince aydınlanmamış konulardan birisi olan Murat Demirel-Aslıtürk ilişkisidir, kâğıt üzerinde bu ilişkiyi ispatlamak zordur. Şevket

ve Murat Demirel Dempa Uluslararası Dış Ticaret şirketinin yüzde 40'ını 1997'nin sonuna doğru Orhan Aslıtürk'e satmıştı. Murat Demirel'in çekilmesiyle Orhan Aslıtürk'ün kayınpederi Altemur Kılıç da Dempa'nın Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirilmişti. Bu değişimin gerçekleşmesi için Orhan Aslıtürk, Murat'ın şirketini adamlarıyla bastı ve Üniversal Holding'i aldı. Murat'ı 10 gün boyunca devletin polisleri korudu. Ancak ilişkinin hayali ihracat boyutu daha derin ve sürekliydi. Çünkü Ascor'un 1995 yılındaki ilk müşterilerinden birisi Dempa'nın sahibi Demirel ailesiydi. Bu yıldaki 202 bin dolarlık hayali ihracatın arkasından 1996 yılında 39 milyon 741 bin dolar işlem gerçekleşti. Aynı yıl hayali ihracata Dempanel de katıldı. 149 bin dolarlık hayali ihracatı 1997 yılında 44 milyon 724 bin dolarlık işlem izledi. Bu yıl Dempa adına da 19 milyon dolarlık hayali ihracat gerçekleşti.

Ancak Orhan Aslıtürk günlüğünden iki sayfa karşılıklı alışverişin içeriği ve büyüklüğü hakkında bilgi veriyor. Aslıtürk 29 Aralık 1997'de günlüğüne Murat Demirel'le ilgili şu notları düşmüş:

"(Nice-Zürih-Nice) Murat Demirel ve Aydoğan'la (Aydoğan Semizer, Demirel'in avukatı ve Egebank Yönetim Kurulu Üyesi olarak da yargılanıyor) buluşmak için Zürih'e gittim. 12'de Hotel Movempick'teydim onlar da 1,30'da geldiler yemek yedik. Konuştuk anlaştık. Durumunu biraz düzeltmiş belli."

Aynı günlüğün birkaç gün sonraki tarihli sayfasında yani 10 Ocak 1998 günü işe şu kısa not düşülmüş:

"(İstanbul) .. .Sabah Murat Demirel'le anlaşma Teşvikiye + 1.250"

Bu cümlelerin bir para alışverişi olduğuna dair gösterge ise Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in Toprakbank'tan aldığı kredi işlemleri sırasında ortaya çıktı. Ascor bünyesinde bulunan Interline ve Manolya adlı şirketlere Toprakbank'tan milyonlarca dolar tutarında döviz ve TL kredisi kullandı. Bu kredileri kullanırken değişik usullerde teminatlar verdi. Bunlardan birisi de Murat Demirel'in Aslıtürk'ün şirketlerine verdiği 1.8 trilyon liralık senetlerdi. Murat Demirel Dempa ve Dempanel adlı şirketlerden Ascor'a bağlı Şeyda, Hazar, Interline, Kübrda, Samet,

Ebru, Iskon, Grup, Öznur, Dibaçe, Royal, Astor, Montan, İstanbul Tekstil ve Petunya adlı şirketlere toplam 1 trilyon 880 milyon liralık senet verdi. Aslıtürk de bu senetleri teminat göstererek Toprakbank'tan 1998 yılında kredi kullandı.

Orhan Aslıtürk'ün Murat Demirel'in bürosunu silahlı adamlarıyla basması olayıyla ilgili ilginç bir iddiayı da Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer ilişkisini çok yakından bilen birisi şöyle anlattı: "Murat Demirel'in Aslıtürk'e borcuna karşılık verdiği senetler piyasada kullanılan kambiyo senetlerinin özelliklerini taşımıyordu. Demirel, kendisi senet bastırmış, yasal olarak geçerli olan kambiyo senedinin üzerinde bulunması gereken kelimelerden bazıları bunlarda yer almadığı için "adi senet" şekline dönüştürmüş. Bu senetlerde bankaya kredi almak için başvuran Aslıtürk, durum ortaya çıkınca Demirel'in bürosunu basmış. Bunun üzerine Demirel yeni geçerli senetler yazmış Aslıtürk de bankadan istediği krediyi almış. Buna karşın Demirel, daha sonra devlet tarafından el konulan bankaya senetlerin karşılığını yatırmamış. Bu nedenle Murat Demirel Orhan Aslıtürk'ü tek 'tokatlayabilen' kişi olarak anılır."

Ve tabii ki Çağlar.....

En başta sahibi olduğu Interbank'ın içini boşaltan ve daha şaibeli bir özelleştirme kararıyla devredilen Etibank'ı Sabah Gazetesi sahibi Dinç Bilgin'e yine şaibeli bir şekilde devreden eski Devlet Bakanı olan ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından da yargılanan Bursalı işadamı Cavit Çağlar'ı saymak gerekiyor.

Cavit Çağlar ve Orhan Aslıtürk isimlerinin karşılıklı olarak çok şey ifade ettiği bir gerçektir. Ascor'un fikir babası ve kurucularından birisi olan Şefik Çetiner hem eski gelirler kontrolörü hem de Cavit Çağlar'a ait olan Nergis Holding'in eski mali koordinatörüydü. Aslıtürk ve ekibi 1995 ile 1998 yılları arasında yaptıkları 1.7 milyar dolarlık hayali ihracat işleminin yarısını Çağlar için gerçekleştirmişti. Ascor'un Nergis Holding adına 1995 yılında gerçekleştirdiği hayali ihracat tutarı 56 milyon 52 bin dolardı. 1996 yılında ise bu rakam 128 milyon 524 bin dolar, 1997

yılında 263 milyon 476 bin dolar, 1998 yılında da 147 milyon 576 bin dolar olarak gerçekleşti. Aslıtürk ve Ciğer'in kurduğu Naylon Holding Cavit Çağlar'a ait olan Nergis Holding adına dört yıl içinde toplam 595 milyon 582 bin dolarlık hayali ihracat gerçekleştirdi. Çağlar, adına yaptırdığı hayali ihracatlardan kurdurduğu paravan şirketler adına da yararlandı. Kendi kurdurduğu paravan şirketlere sahip olduğu Interbank'tan krediler açarak bankasının içini boşaltan Çağlar, aynı şirketler adına hayali ihracatlar da yaptırdı. Bunlardan Murat ve Girişim adlı iki şirket adına Aslıtürk ve ekibi tarafından hayali ihracat gerçekleştirildi.

Hayali ihracatlardan yararlanan şirketlerle ilgili önemli bir değerlendirme de İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin isteği üzerine hazırlanan Bilirkişi raporunda yapıldı. 19 Mart 2002 tarihli raporda sonucu ifade edildi: "Olayın geçtiği yıllar diliminde bu faaliyet bir bütün olarak değerlendirildiğinde, devletten sağlanan faydaların ve vergi iadelerinin konusu olan firmaların adedi her ne kadar 180'e yakınsa da bu faaliyetlerin sonucu ihracat tutarının yüzde 80'ine yakını Nergis Holding (Cavit Çağlar'a ait), Bisaş (Muammer Ağım) firmaları, Transtürk Holding (Faruk Süren'e ait) firmaları, Dempa Grubu (Murat Demirel'e ait) teşkil ettiği ve bu sistemin arkasında bankaların Interbank (Cavit Çağlar'a ait), Egebank (Murat Demirel'e ait) Sümerbank (Hayyam Garipoğlu'na ait) ve bunun gibi fona devredilen bankalar olduğu görülmektedir."

Bilirkişiler, yukarıdaki saptamanın yanında incelemenin Aslıtürk ve Ciğer'in kurduğu 91 firma hakkında olduğunu belirtirken, ihracat taahhüdü kapatan firmaların da haklarında oluşturulacak tahkikat dosyalarının bir arada değerlendirilmesinin faydalı olacağı sonucunu da vurguladı. Bunun için harekete geçen Şişli Cumhuriyet Savcılığı da hayali ihracatlardan yararlanan şirketler için de toplu bir kaçakçılık davası hazırlıklarını sürdürüyor. Şu ana kadar firma yöneticilerinin yüzde 80'inin ifadesini alan savcılık, iddianamenin hazırlanması için eksikliklerin tamamlanmasını bekliyor.

Yatırımcı şirketler

Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer yalnız 91 adet paravan şirket kurmadılar. Aynı zamanda hayali ihracat ve naylon fatura yoluyla elde ettikleri trilyonlarla yatırımcı şirketleri de faaliyete geçirdiler. Bu yöntem sahte belge ve hayali ihracattan elde edilen paraların aklanması yollarından biriydi.

Toplam 91 paravan şirketi bulunan Ascor dışında Orhan Aslıtürk'ün kendi ve adamları üzerine kurduğu 24 tane faaliyet dışı kalmış şirketi de mevcuttu.

Orhan Aslıtürk'ün göz önündeki en bilinen yatırımcı şirketi ise Liste 2000 idi. Ayrıca Form Havacılık ve Can Yatçılık adlı şirketleri de yatırımcı olarak görünüyordu.

İki ortak paraların kendi hesaplarına geçirmedikleri bölümleriyle inşaat, yatçılık, havacılık, internet, ihracat ve otopark işletmeciliği sektörlerinde toplam 24 şirket kurdular. Bir kısmında Aslıtürk ve Ciğer'in ortak göründüğü bir kısmında ise yanlarında çalışanların ortak olarak gösterildiği şirketlerin tümünün ortakları iki kafadardı. Bu şirketlerin isimleri belirlenirken de Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer ile ortakların isimlerinden belli bölümler ya da harfler kullanıldı. Örneğin Can yatçılık adlı şirketin ismi Ciğer'in C'si, Aslıtürk un A'sı ve Nazım'ın N'sinden türetildi. Türer İnşaat'ın ismi ise Aslıtürk'ün Tür'ü, Ciğer'in Er'i kullanıldı. Form Havacılık şirketinin ismi ise ortaklardan Fulya'mn F'si, Orhan'ın Or'u ve Muhammet'in M'si kullanılarak oluşturuldu. OMA Proje adlı şirket ise Orhan, Muhammet ve Argun isimlerinin ilk haflerinden meydana getirildi.

Yatırımcı 24 şirketin isimleri şöyleydi:

- İnşaat Grubu; Türer İnşaat - OMA Proje Danışmanlık, Erşah İnşaat, Plan İnşaat, Plan Proje Mimarlık,
- İnternet Grubu; Liste 2000 Bilişim Teknolojileri A.Ş., List 2000 Amerika, Target Tüm Araştırma Geliştirme,
- Havacılık Grubu; Form Havacılık, Yatçılık Grubu, Can Yatçılık, Evolve Yatçılık, Alize Denizcilik, Meltem Turizm,
- Turizm Grubu; Evolve Turizm Seyahat Acentesi

- İhracat Grubu; Ay Dış Ticaret, Aslı Dış Ticaret, Alize Dış Ticaret, Otopark İşletmeciliği, Alp Tekstil Ltd. Şti.

Şirketlerin nitelikleri ve isimlerinin yanında ortakları ve yöneticileri de ilginç isimlerden oluşuyordu.

Orhan Aslıtürk'ün kızı Fatoş, eski kayınpederi Altemur Kılıç ve Susurluk kazasında ölen Abdullah Çatlı'mn aile dostu olan ayrıca çeteci Alaattin Çakıcı'yla ilişkisi olduğu söylenen Fethi Namlıoğlu bu şirketlerin ortakları arasındaydı.

Enişteşi Necdet Özkan'ı da maaşa bağladı

Liste 2000 adlı şirket 1999 yılında kuruldu. İlk ortakları arasında Orhan Aslıtürk ve kızı Fatoş da bulunuyordu. 1997 yılına gelindiğinde şirketin yüzde 99 hissesi Orhan Aile içi dayanışmaya büyük önem veren Aslıtürk, enişteşi Necdet Özkan'ı Yönetim Kurulu Üyeliğine getirdi. Aslıtürk'e geçerken ortaklar arasına eski kayınpederi Altemur Kılıç da eklendi. Şirketin 12 Mayıs 1997 tarihinde yapılan Genel Kurul'unda Altemur Kılıç resmi ortak oldu. 13 Temmuz 1997 tarihli kararla da Kılıçla birlikte Bülent Ecevit Başbakanlığındaki hükümette yardımcılık yapan Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'ın kardeşi Necdet Özkan da Yönetim Kurulu Üyeliğine getirildi. Orhan Aslıtürk böylece Bayrampaşa Belediye Başkanlığından sonra aynı partinin 1994 yılında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı olup seçimi kaybettikten sonra işsiz kalan enişteşine sahip de çıkarak bir anlamda onu teselli de etmiş oldu. Aile içi dayanışmaya (!) büyük önem veren Aslıtürk, böylece MHP yöneticiliği yapmış olan eski kayınpederinin yanında DSP'li enişteşini de maaşa bağlayarak yönetim kurulu üyesi yapmayı başardı.

Orhan Aslıtürk'ün kara para aklamak için kurduğu şirketlerden en büyüğü olan Liste 2000 adlı şirketin Kore Şehitleri Caddesi'inde bulunan merkezinde enişteşi Necdet Özkan ve eski kayınpederi Altemur Kılıç'e birer de oda ayırmıştı. Aslıtürk böylece siyasetin sağ yelpazesindeki birisiyle, sol yelpazesindeki birini aynı çatı altında toplamayı da başarmıştı. Dolarla maaşa bağlanan Kılıç'a ikinci, Özkan'a ise üçüncü, katta yer ayrılmıştı. Şirket bordrosundaki bilgilere göre

Faruk Şirin Altemur Kılıç'ın, Mesut Kaplan da Özkan'ın şoförlüğünü yapıyordu. Muhammet Ciğer'in meşhur "AGA" plakalı arabalarından 34 AGA 93 Plakalı Mercedes C 200 ise Necdet Özkan'a tahsisliydi. Ancak, "Naylon Holding"te her ikisinin de görevlerinin ne olduğunu pek bilen yoktu. Polis, siyasetçi ve mafya ilişkilerini ortaya çıktığı Susurluk kazasında ölen Abdullah Çatlı'mn aile dostu olan Fethi Namlıoğlu'da Aslıtürk'ün ve Ciğer'in sahibi oldukları Form Havacılık ile Meltem Turizm şirketi ortakları arasında yer alıyordu.

Bu şirketlerin faaliyetleri de hayali ihracattan elde edilen paraların kamufle edilmesine yarıyordu. Birçoğu bir masa bir sandalyeden oluşan türdendi. Adresler aynı personelleri ise göstermelikti. Milyarlarca dolar tutarında hayali ihracat ve bunun üç katı naylon fatura satışından trilyonlarca lira kazanan Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in yatırımcı dedikleri şirketleri de kuruluşlarından itibaren zararda gösterdiler. Özel uçaklarla, lüks otomobillerle gezen iki kafadar, Maliye'ye vergi ödememek için şirketlerini tamamını zararda gösterdiler. Bunlara Aslıtürk'ün önem verdiği Liste 2000 adlı şirket de dahildir. Ancak Orhan Aslıtürk, Türkiye'de yasadışı yollardan elde ettiği paralara rağmen yurtdışında kendisini birçok şirketin ortağı olarak gösteriyor, gönderdiği tanıtım listelerinde bunu ortaya koyuyordu.

Batak bankalardan kredi

Orhan Aslıtürk ile Muhammet Ciğer'in kurduğu Naylon Holding ve ona bağlı 91 şirketin gerçekleştirdiği vurgunun önemli bir bölümünün banka kredileri olduğunu belirtmek gerekiyor. Kurdukları paravan şirketlere trilyonlar tutarında TL, milyonlarca dolar tutarında da döviz kredisi aldılar.

Burada asıl sorulması gereken soru ise Aslıtürk ve Ciğer'e bu kredileri kimin açtığıydı. Cevap herkesi şaşırtacak. Çünkü iki hayali ihracatçıya kredi açan on üç bankadan sekizi devletin el koyduğu batık durumdaki bankalardı: Esbank, Interbank, Kentbank, Bayındırbank, Toprakbank, Sümerbank, Yurtbank, Türk Ticaret Bankası.

Bunun yanında Akbank, Yapı Kredi Bankası, Vakıfbank, Anadolu Bankası'ndan da kredi alan ortaklar, ayrıca devlete ait olan ve ihracatçıyı desteklemek için çalışan Türk Eximbank'tan aldıkları kredileri geri ödemediler.

Bu konuda inceleme yapan Maliyeciler, bu bankaların batmalarında bu kredilerin de rol oynadığı görüşünde. Birçoğu geri dönmeyen kredi ilişkilerinden en ilginci ise Türk Eximbank'dan alınan kredilerdir. Tamamıyla ihracatçılara kullandırılması gereken kredilere göz diken Aslıtürk ve Ciğer, tabelasından başka bir şeyi olmayan ve ihracatlarının tamamı hayali olan şirketlerine Eximbank'tan 1995 yılında 40 milyar TL, 1996 yılında 114 milyar TL, 1997 yılında da 85 milyar lira olmak üzere toplam 240 milyar liralık kredi aldı. Ve kredileri de geri ödemediler. Bunun yanında bir İslami finans kuruluşu olan Asya Finans'ın garanti vermesi üzerine Eximbank'tan Meltem Turizm adına 3 milyon 900 bin dolar kredi aldı. Ancak bu kredi de geri ödenmedi.

İŞLER BOZULUYOR

1997, Ascor için bir dönüşüm yılı oldu. Şefik Çetiner'in ölümü sonun da başlangıcıydı. Para hareketleri Muhammet Ciğer'in hesabı üzerinden takip ediliyor, ortaklar birbirlerinden para kaçırıyordu. 1994 yılında başlayan işbirliği 1995'te holdingleşmeye kadar varmış, trilyonlarca lira kazanan ortaklar birbirlerine 1997'de kazık atmaya başlamıştır. Bu durum Hesap Uzmanlarının yaptığı baskınla ele geçen günlüğe yansımıştır. Kahramanmaraşlı Muhammet Ciğer, İstanbul'daki holding merkezindeki bürosunda çalışan Havva Melek Özmelek adlı sekreteriyle yakınlaşır. Türbanlı eşi Hatice Ciğer'le evliliği sürerken, Havva Melek'le ilişkisi başlayan Ciğer, sekreterine evler, lüks arabalar alır. Ascor'da çalışanlara göre, aslında bu bir anlamda Aslıtürk'ten para kaçırma yoludur.

Maliye'nin servetine el koyacağından korkan Ciğer bir taşla iki kuş vurmayı başarmak için ilginç bir plan uygular. Türbanlı eşinden kurtulmak isteyen Ciğer, malları eşinin üzerine yapar ve 28 Temmuz 1997 tarihinde boşanarak özgürlüğüne kavuşur. Ardından kendisinden hamile kalan sekreteri Havva Melek Özmelek'le evlenir. Annesinin adı olan Emine adı verilen bebek 9 Mart 1999 tarihinde Florida /ABD'de dünyaya gelir. (Muhammet Ciğer ile Havva Melek Özmelek, Ascor'un ortaya çıkarılmasından sonra boşandılar.)

İstanbul'un ağası 34 AGA.....ları

Çift, çocuklarının ABD vatandaşı olması için bir süre ABD'de yaşar. Bu arada Ciğer'in eşine lüks Mercedes, ev fiyatlarının 2 milyon doları bulduğu Kemer Country'de de villa satın aldığı söylentileri yayılır. Kemer Country'de ayrıca M. Argun Kızılırmak'a da bir villa alınır. Ayrıca İstanbullu zenginlerin evlerinin bulunduğu Akmerkez'de ev kiralayan Ciğer, eski eşine de milyonlarca dolar değerindeki Etiler Sarı Konaklar'da ev alır. Ciğer'in bir de pahalı bir zevki vardır; antika otomobil koleksiyonculuğu. Ciğer, Amerikan yapımı 12 araçlık antika

araba koleksiyonun sahibi olur. Her Anadolulu tüccar gibi “ağalık” yönü ağır basan Muhammet Ciğer bunu kullandığı otomobillerin plakasına da yansıtmıştı.

Her ağa gibi Mercedes’in son modellerine binen Ciğer’in plakaları da “34 AGA 90”la başlayıp “34 AGA 99”a kadar gidiyordu.

Bütün bu lüks merakının yanında muhafazakâr yönü de olan Ciğer, şirket merkezinde bir de “zikir odası” kurdurmuştu. O yıllarda şirkette görevli kişilerden birisinin verdiği bilgiye göre, çok az sayıda kişinin varlığından haberdar olduğu zikir odası, Ciğer’in ofisinin hemen arkasındaki bir yerdi. İçinde eşya bulunmayan odada yerde şilteler bulunuyor, bazen de zikirler yapılıyordu. Şeyhi Şanlurfa’da bulunan bir tarikata üye olduğu iddia edilen Ciğer, memleketi Kahramanmaraş’tan gelenlerin yanında aynı tarikata mensup olan kişilerle de bir araya geldiği odada çok az iş hakkında konuşurdu. Bu konuşmalardan birisi de Muhammet Ciğer ile Aslıtürk un ilişkisine yönelikti. Odadakiler Ciğer’e “Nasıl oluyor da Aslıtürk gibi biriyle ortak oluyorsun,” diye sorduklarında, Ciğer, “Ben şeyhimden fetva aldım. Yalnız iş ilişkisiyle sınırlı kalmak şartıyla ortaklığıma izin verdi,” diye yanıtlıyordu. Ciğer’in yakınları ise bu iddiaları tamamen yalanlıyor. Bu odanın saz arkadaşlarıyla birlikte Muhammet Ciğer’in Türk Sanat Müziği icra ettiği yer olduğu söyleniyor.

Ancak hayali ihracata fetvayla izin verilse de para, ortaklığın çatlamasına neden oluyordu. Ciğer bir yandan Aslıtürk diğer yandan sürekli para çekiyor ve ortaklar gidişin iyi olmadığını görüyordu.

Milyonlarca dolar banka havalesiyle gitti

Orhan Aslıtürk çektiği paraların bir kısmını banka havalesi yoluyla yakın akrabalarına (annesine, kızma, eski eşine ve ablasına) gönderirken önemli kısmını yurtdışma kaçırıyordu. Ascor’un hesaplarının takip edildiği defterlerde Aslıtürk ve Ciğer’in elde ettiği trilyonlarca liranın hesabı da tutulmuştu. Kayıtlara göre, Aslıtürk 30 Haziran 1995 ile 7 Temmuz 1998 tarihleri arasında Ascor’un hesaplarından 1 trilyon 284 milyar 929 milyon lira para çekmişti. O

yıllar arasındaki dönemdeki ortalama kur üzerinden 1.2 trilyon lira yaklaşık 8.5 milyon dolara karşılık geliyordu. Aslıtürk'ün o tarihlerde çektiği 9 milyon doların bugünkü (2001 Kasım ayında dolar kuru 1.500.000 TL) karşılığı ise 13 trilyona yaklaşıyor. Aslıtürk kendi adına çektiği paralar bununla da kalmıyordu. Orhan Aslıtürk'e ait olarak tutulan el defterleri Aslıtürk'ün paraları çok çeşitli yerlere harcadığını da gösteriyordu.

Ödeme yapılan kişilerden birisi de annesi, Fatma Aslıtürk'tür. Annesinin ev kiralarını da vurgun parasıyla ödeyen Aslıtürk, ayrıca eski eşi Ayşegül Kılıç'ı da kolluyordu. Kasa defterinde 24 Temmuz 1995 tarihinde eski eşi Ayşegül Kılıç'a üç kez 600 dolar karşılığında TL ödendiği görülüyordu. Aslıtürk'ün annesine de aynı tarihte elden para verilirken, hastane ve Cine 5 taksidi de karşılanmıştı. Defterlerde kızı Fatoş'un da Aslıtürk'ün hesabından ara sıra para kullandığı görülüyordu.

Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları'nın Ascor'un defterleri ile bankalarda yaptıkları incelemeler sonucunda Orhan Aslıtürk 1995-1998 yılları arasında milyonlarca dolar tutarında dövizi banka havaleleri yoluyla yurtdışma kaçırdığı da belirlendi.

Ağırlıkla Fransız Frangı ve ABD doları olarak yapılan çektiği para transferlerinin bazılarının dökümü ise şöyleydi:

- 40 milyon 745 bin 198 Fransız Frangı
- 2 milyon 465 bin 388 ABD Doları
- 527 bin 300 İngiliz Sterlini
- 432 bin 400 Alman Markı
- 143 bin 755 İsviçre Frangı

Günlük her şeyi anlatıyor

Ayrılığın ucu görünmüştü. 1998 yılında Maliye'nin yaptığı baskın sonucunda ele geçen Orhan Aslıtürk'ün şirket merkezinde unuttuğu günlüğünden sayfalar ortakların birbirlerini nasıl aldattığını da ortaya koyuyordu.

Aslıtürk'ün adlarına hayali ihracat yaptığı Cavit Çağlar ve Murat Demirel gibi kişilerle ne tür bir ilişki içinde olduğunu gösteren ve 2 Aralık 1997 ile 1 Temmuz 1998 tarihleri arasında tutuğu günlüğünden bazı sayfalar şöyle:

- 26 Aralık 1997 (Nice): Cavcav 30'a gittik. İstiridyeler, sonra Carlton, Cavit Çağlar'la kartlaştık çok samimi bir havada..."
- 29 Aralık 1997 (Nice- Zürih-Nice): "Murat Demirel ve Ay doğan'la buluşmak için Zürih'e gittim. 12'de Hotel Movempick'teydim onlar da 1.30'da geldiler yemek yedik. Konuştuk anlaştık. Durumunu biraz düzeltmiş belli. Argun aradı Aydınlık gazetesi beni Çeçen mafyasıyapmış. Akşam 19.45 uçağı ile Nice'e döndüm. Korkmaz Yiğit ve arkadaşlarına rastladım..
- 5 Ocak 1998 (İstanbul): 98 Planı Muh. Argun. Akşamüstü Erşen'le toplantı % 0.5'le işin başına getirdim..
- 6 Ocak 1998 (İstanbul): Sabah ofisteyim Selim'le toplantı List 2000 için geri alma durumu. Bursa'ya uçtum. 13.00'te Cavit Bey'le toplantı. Her şeyde anlaştık Dempa işi mektupları v.s...."
- 7 Ocak 1998 (İstanbul): Sabah Tuzla muazzam bir yer. Muazzam bir şey. Tekne toparlanıyor bitecek şubat sonuna. Akşamüstü ofise geri döndüm..." "Nazım i.nesi beni senelerce çalmış"
- 8 Ocak 1998 (İstanbul): Sabah ofis Selim'le toplantı List 2000'i geri aldım. Biz yönlendireceğiz. Akşam Argunlardayız"
- 9 Ocak 1998 (İstanbul): Sabah Muhammet'le Teşvikiye'ye gittik. Öğlen de bütün hesaplara daldım..."
- 10 Ocak 1998 (İstanbul): Sabah Murat Demirel'le anlaşma Teşvikiye + 1.250-Öğleden sonra Tuzla. "
- 7 Mayıs İ998 (İstanbul): "Nazım çok suiistimaller yapmış çıkıyor tek tek."
- 8 Mayıs 1998 (İstanbul): "Nazım İbnesi beni senelerce çalmış"
- 1 Haziran 1998 (İstanbul): "Çok yoğunum. Muhammet'le bu iş yürümeyecek, hiç memnun değilim. "
- 2 Haziran 1998 (İstanbul): "Can yat temizleniyor. Hesaplar kitaplar çok suistimaller var."
- 3 Haziran 1998 (İstanbul): "Alp Tekstil devir edildi. Taci + Nihal Nazım 250.000 daha verecek. Mallar 3 adet ve 50.000" "Nergis*ten iyi avans aldık"

- 4 Haziran 1998 (Istanbul-Bursa): “Nergis’le toplantı iyi avans aldık. Haldun’la akşam yemek her şey çok iyi olacak. Akşam gece 1.30’da döndük. Erşen’le ofise uğradık...”
- 5 Haziran 1998 (İstanbul): “...Çok sinirliyim Muhammet’le sabah kapıştık. Bağırdım, çağırdım. Bu binaya getirmiyorum. Bu iş de böyle gitmez”
- 6 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah ofisteyim. Muhammet’in hesaplarını inceliyorum. Tam beni düzmüş. Suiistimal en aşağı 1 trilyon bakalım neler olacak"
- 8 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah ofis işler çok yoğun düzeltme operasyonları devam ediyor. Muhammet geldi. Herif açık açık dalga geçiyor. Ama son gülen iyi gülecek"
- 9 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah Tuzla Engin Balmumcu anlaşması okey, öğleden sonra ofis. Hayyam akşama ata. Bütün gün işle mücadele. 20.00’de Hayyam geldi. Bozdum, Ersen yann 12’de gidip hesap görecek. Akşam Arena gene rezalet" “Muhammet beni sabote ediyor”
- 10 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah ofis yoğun. Muhammet beni sabote etmek için elinden geleni yapıyor. Nusret geldi, hesaplan getirdi. Zimmet hesabı gitgide artıyor. Sabilerle toplana, Metin’le toplana. Metin'i gözüm tuttu.”
- 11 Haziran 1998 (İstanbul): [u]Sabah Tuzla 11.30’a kadar işler yoluna giriyor. Ofise döndüm. Sabrilerle hesap gördüm, anlaşak çok yoğun çalışıyorum,...”
- 12 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah ofis - Süleyman Yiğit evraklarını getirdi. Muhammet geldi her şey yalan dolan. Mal gelişi çok az. Sıkınalı gidiyor. Metin Külünk paraya sıkıştırıyor...”
- 13 Haziran 1998 (İstanbul): “Tuzla’ya gittim, evrakı Anadolu için aramaya başladım, bulamadım. Ofise geldim. Yeni bir yolsuzluk buldum. Eski 31/12 rakamları 940’m çok üzerinde. Bana bu kadar ihanetin cezasını Allah mutlaka verecektir.."
- 15 Haziran 1998 (İstanbul): [u]Sabah 7.15’te ofisteyim, hesaplar üzerine çalışmalar. Bir sürü yolsuzluklar. Her şey çorap söküğü gibi geliyor. Akşam Gürollardayım. Rezalet" “Vergi dairesi işi beni çok sinirlendiriyor”
- 16 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah Tuzla çalışmalar çok iyi. Tanize moral verdim, öğlen ofis aynı yoğunluk, akşam Erşen, ben, Taci

Pescatore'ye gittik...”

- 17 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah ofis. Yeni şoför Mustafa’yla akşama kadar çalışma. Merter V.D. işi beni çok sinirlendiriyor, tedirgin ediyor...”
- 18 Haziran 1998 (İstanbul): “Sabah doğru Tuzla işler rayına oturuyor. 11 ’de ofise geldim. Burada da işler öyle yerine oturacak ki çok iyi olacak.”
- 19 Haziran 1998 (İstanbul-Bodrum): "Sabah 7.15 ofis. Çok yoğun gene 8’de Murat'la Sühan toplantı gayet iyi. Artık onu yepyeni bir ekip yapıyorum. Sadettin’le. Merter V.D. işi daha bitmedi. 4’te Erşen hadi Bodrum’a dedi...”
- 29 Haziran 1998 (İstanbul): "Sabrilerle toplantı işler daha iyi olacak...”
- 1 Temmuz 1998 (Istanbul-Basel-Nice): "Bugün akşam gidiyorum...”

Kısa bir süre için yeniden 1997 yılma dönelim. Ortaklar arasında gerilim üst noktadır. İşler karışmaya başlar. Aslıtürk ve Ciğer diğerinin para kaçırdığından şüphelenir. Yılın sonuna doğru gerilimin iyice arttığı bir anda Orhan Aslıtürk’e bir mektup gönderilir. 9 Kasım 1997 tarihinde Kadıköy postanesinden gönderilen mektup yolun sonuna gelindiğini de göstermektedir.

Çünkü gelen bir tehdit mektubudur ve Aslıtürk’ten tam 1 milyon sterlin istenmektedir. Mektup, Mali kanunları bilen birisi tarafından büyük olasılıkla da Ascor’da çalışan birisi tarafından kaleme alınmış. Nitekim mektubun girişinde vergi kaçakçılığı suçunun tarifi ve cezaları ayrıntılı olarak anlatılıyor. Daha sonra Ascor’un çalışma şekli ayrıntılarıyla ifade edilirken, mektupta bir adım daha atılarak isyan bayrağı çekiliyor:

“Başımı kaldırmam gerekiyor. Bana öğretilen yanlışlara karşı baş kaldırmam gerekiyor. Bana söylenen yalanlara karşı baş kaldırmam gerekiyor. İnsanlığın ayaklar altına alındığı bir çıkar dünyasında benim daha çok başımı kaldırmam gerekiyor. Ve bende başımı kaldırıyorum. Sömürdüğünüz, üstünden geçtiğiniz, kullandığınız, ezdiğiniz, sildiğiniz insanların adına bir zamanlar sizin yaptığınız gibi şimdi ben de baş kaldırıyorum. Bu anarşi devletinde herkesin kendi anarşisini

oluşturduğu bu toplamda açmış olduğunuz akarsuya bir kanalda benim için açın ve sonsuza kadar kapatın ya da ben de akarsuyu çöle çevireyim... Unutma düşmanını tanımamak, neler yapacağını bilmemek kadar kötü bir şey yoktur. Ben sizi tanıyorum ve neler yapacağınızı biliyorum. Kaybedecek hiçbir şeyim yok sizin var. İkimizde bir akarsuyun ortasındayız, sen bana zarar vermezsen ikimizde kıyıya çıkarız. Bana zarar verirsen ikimiz de batarız. Kurallann dışına çıkarsanız size gönderdiğim metinlere elimde bulunan belgeleri ekleyerek gerekli kurumlara ve basına göndereceğim. Ne kadar ciddi olduğumu hiç tereddüt etmeden gösterebilirim. Kendinizi aklama sürecinde bulunduğunuz bir zaman için pek de hoş olmaz. Şimdi bildiklerime karşılık 1.000.000 sterlin bir hafta içerisinde hazırlayın ve benden haber bekleyin. Kaybedeceklerinle kıyaslarsan çok ufak bir rakam."

Orhan Aslıtürk'ün bu şantaj mektubunu ciddiye almadığı söyleniyor, ancak Ascor organizasyonunu yakanın da bu olduğu gibi bir izlenim ortaya çıkıyor. Çünkü mektup 9 Kasım 1997 tarihinde gönderilmiş. Ascor'la ilgili ilk ihbar da dönemin Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'e 1998 yılı Ocak ayında ulaşmış.

Ayrıntılarını Ek l'de yer alan TemizePle yapılan röportajda bulacağınız ilk ihbarın bir sayfalık basit bir metinle geldiği ortaya çıktı. Ayrıntıları ise kimliği gizlenen ihbarcı açıklar. Bakanla doğrudan görüşen ihbarcı, işyerlerinin adreslerinden organizasyonun yapısına kadar tüm ayrıntıları anlatır. Temizel ekibiyle olayın üzerinde yaklaşık 5 ay çalışır, bizzat bakan tarafından ön incelemeler yapılır. Ardından incelemenin yapılması için görev Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK)'a oradan da Hesap Uzmanları Kurulu'na gider. Bu da Aslıtürk'ün bitişi anlamına geliyordu.

Sahte pasaportlar Aslıtürk'ten

Orhan Aslıtürk, 1980'li yıllardan deneyimli olduğu için bir adım atarken bütün olasılıkları hesaplayıp, her konuda alternatifleri oluşturmayı bilen bir özellik taşıyor. Çok insan kullanan ancak hiç kimseye

güvenmeyen Aslıtürk, bu ihtiyatlı yapısını kullandığı pasaportta da gösterdi. Kendi adına olan pasaportu kullanamaz duruma gelmesi halinde kendi resminin bulunduğu, ancak başka bir isim üzerine çıkartılmış başka bir pasaporta da sahip olmuştu. 1996 yılının Mayıs ayından bu yana "Baki Gökay" adına düzenlenmiş sahte pasaport taşıyan Aslıtürk, ortağı Muhammet Ciğer'e de imdat Çağlayan adına bir pasaport çıkartılmasını sağladı. Ancak bunun için önce sahte nüfus kâğıtlarının çıkartılması gerekiyordu. Muhammet Ciğer için Mehmet ve Zeliha oğlu 1956 doğumlu Samsun Bafra doğumlu İmdat Çağlayan'ın adına Bahçelievler Nüfus Müdürlüğü'nden 10 Mayıs 1996 tarihinde bir nüfus kâğıdı çıkarıldı. Yani fotoğraf Muhammet Ciğer'e kimlik bilgileri ise başka birisine aitti.

Muhammet Ciğer aynı kimlikle 14 Mayıs 1996 tarihinde bir de pasaport çıkarmayı başardı. Ciğer bununla da yetinmeyip 26 Mayıs 1998 tarihinde Samsun'dan ehliyet sahibi bile oldu. Orhan Aslıtürk ise Haşan ve Macide oğlu 1955 Alaplı doğumlu Zonguldak nüfusuna kayıtlı Baki Gökay adına İstanbul Bahçelievler Nüfus Müdürlüğü'nden kimlik çıkardı. Kimliğin veriliş tarihi Muhammet Ciğer'in kullandığı İmdat Çağlayan kimliği ile aynıdır. 14 Mayıs 1996 tarihinde yapılan 96-1710063 numaralı başvuru dosyasına her nasılsa aynı gün yanıt verilir ve Bahçelievler Emniyet Müdürlüğü tarafından 656226 numaralı pasaport verilir. Ciğer ise İmdat Çağlayan adına verilmiş pasaportu ise 656225 numaralıdır. Muhammet Ciğer polis tarafından yakalandığında da üzerinde İmdat Çağlayan adına düzenlenmiş kimlik ve ehliyet ele geçirilmiştir. 15 Ocak 2001 tarihli polis ifadesinde Ciğer sahte kimlikleri nasıl edindiğini şu sözlerle dile getiriyordu: "1996 yılında yurtdışına vergi borçlarımdan ötürü çıkış yasağım olması nedeniyle ortağım olan Orhan Aslıtürk tarafından Can Yatçılık şirketinde çalışan bir personel adına düzenlenerek bana teslim edilmiştir. Ayrıca aynı şekilde İmdat Çağlayan adına düzenlenecek pasaport için de Bahçelievler Emniyet Müdürlüğü'ne Orhan Aslıtürk tarafından müracaat edilerek bana gidip buradan pasaportu almam söylendi ve bende giderek bu konuyla ilgili olarak düzenlenmiş evraka imzamı atarak pasaportumu aldım."

Yaptığı hayali ihracat organizasyonuyla ilgili olarak birçok görevliyi kendisine bağlayan Aslıtürk un Emniyette de sahte pasaport alacak

kadar üst düzey tanıdıkları olduğu anlaşılıyor. Aslıtürk bu rahatlık içinde sahte pasaportuyla 13 Kasım 1996, 7 Şubat 1997, 7 Ağustos 1997 ve 8 Eylül 1997 tarihlerinde yurtdışına dört kez giriş-çıkış yapmayı da başarmış.

DUŞTA ŞARKI SÖYLETEN EVLİLİK

1997 yılında Orhan Aslıtürk'ün kurduğu organizasyon derin bir sarsıntı yaşıyordu. Artık Muhammet Ciğerle işler tamamen ayrılık noktasına geldiği bir anda Aslıtürk'ün karşısına Doğru Yol Partisi'nden Anavatan Parti' si'ne geçmiş olan hırslı mı hırslı Şişli Belediye Başkanı Gülay Atığ çıktı. İlk eşi Sadrettin Atığ ile 10 yıllık evliliğini 17 Eylül 1997'de bitiren Gülay Hanım boşanmasının üzerinden dokuz gün geçtikten sonra herkesi şaşırtan bir kararla 26 Eylül 1997 tarihinde Orhan Aslıtürk'le evlendi. Evlenen kişiler öyle sıradan insanlar değildi. Her iki kişi de mutluluk sözleri ederken, belki de ikisi de birden sığınacak bir liman arıyordu. Orhan Aslıtürk, Hesap Uzmanları tarafından Barbaros Holding merkezinin baskınıyla etrafındaki çemberin daraldığını, Gülay Hanım da Şişli Belediyesi'ndeki yolsuzluk iddiaları nedeniyle köşeye sıkıştığını biliyordu. Evliliğin ilk döneminde gözler Gülay Hanım'm üzerindeydi. Çünkü Şişli Belediyesi'ndeki yolsuzluk iddiaları nedeniyle Gülay Hanım zor günler geçiriyordu. Orhan Aslıtürk ise Liste 2000 adlı şirketin sahibi zengin bir işadamı olarak tanınıyordu. Buna karşın kısa bir süre içinde Orhan Aslıtürk'ün ünü eşini de aşacaktı. Kamuoyu bir yandan bu evliliğin nasıl gerçekleştiğini merak ederken, diğer yandan Orhan Aslıtürk'ün kim olduğunu öğrenmeye çalışıyordu. Orhan Aslıtürk ise mutluluğu üçüncü evliliğinde yakaladığını söylerken duygularını şöyle ifade ediyordu:

"Mutluyum, şarkı söyleyerek duş almak önemli. İki gündür duşta şarkı söylüyorum."

Damadın kim olduğu kadar bir beraberliğin nasıl başladığı da merak ediliyordu. Gülay Aslıtürk, Orhan Bey'le tanışmasını şöyle dile getirmişti: "2020 projesi çerçevesinde Ayazağa Yüksek Teknoloji Vadisi de vardı. Beş milyon metrekarelik bir alanda planlandı. Bülent Eczacıbaşı, Osman Çarmıklı'yla da görüştük. Bu insanlara 'mevcut fabrikalarınızı yıkın çıkın, Türkiye'nin geleceğinde Yüksek Teknoloji üretecek bir yer lazım,' dedik. Ancak herkese ulaşamamıştık. Bizim tek tek arayıp ulaştığımız kişilerden biri de Orhan Bey oldu. Kendisiyle

böyle tanıştık. Zaman içerisinde bu projelerle ilgili görüşürken saygın yakın bir dostluk gelişti, zaten fiilen biten evliliğim de vardı. Durumu eski eşime açtım. Birlikte boşanma kararı aldık. Boşanma kararı hemen alınmadı, bu bir süreçtir. Sadece kamuoyunun duyması ani oldu. 2020 projesinde Orhan beye verilen bir ayrıcalık da yok. Tamamen bölge planı içinde Orhan Bey'in gayet küçük bir arsası vardı. Zaten kendisinin List 2000 firmasının ortağı olduğunu burada da kendisinin bütün gönlünden destekleyerek buna başlayabileceğini söyledi. Bunu 100'e yakın arazi sahibi, ITÜ, askeriye de söyledi."

Gülay Aslıtürk, kamuoyunun merak ettiği evlenme teklifinin nasıl geldiğini de şöyle anlatıyordu: "Boşanma haberleri çıkmıştı. Kendisi beni ilk arayanlardan biri oldu. Telefonda bana karşı olan hislerini açıkladı. Arzu ettiğim an evlenmeye de hazır olduğunu açık yüreklilikle söyledi. Siyasette kadın olmak aynı anda da çok aktif olmak, ideal sahibi olmak kolay iş değil. Aile meclisinde babamın da izni çıktıktan sonra süratle biz bunu kamuoyuna ne zaman duyururuzu düşünmeye başladık. Orhan Bey için fark etmiyordu, sorumluluğu bana bıraktı. Çünkü siyasette olan bendim. Bunu 3-5 ay gizlemek saklamak bana göre değildi. Kendisinden bunun bir an evvel olmasını istedim. O da çok uygun, bende böyle spekülasyonlara alışık bir insan değilim, hem de istemiyorum, dedi. Biz hemen evlenmeye mani olmadığını gösteren mahkeme kararlarını aldık ve Şişli Belediyesi evlenme memurluğunda evlendik."

O dönemde çiftin tanışmasını sağlayan olayın bir arazi ihtilafı olduğu iddiaları da ortaya atılmıştı. Buna göre Ayazağa'da teknoloji merkezi yapmak isteyen Gülay Aslıtürk birçok araziyle birlikte Orhan Aslıtürk'ün arazisini de toprakla doldurarak, imara uygun bir alan açmıştı. Arazisinin belediye tarafından toprakla doldurulduğunu duyan Aslıtürk, Belediye Başkanı Gülay Hanım'la tanışmıştı. Gülay Hanım'm ikna kabiliyeti karşısında duramayan Aslıtürk, arsasını teknoloji merkezi projesine gönlünü ise Gülay Hanım'a açtı. Kitabın hazırlığı sırasında görüştüğümüz bir yetkili, ifadesinin alınması sırasında Muhammet Ciğer'in Orhan ve Gülay beraberliğinin başlangıcıyla ilgili ilginç bir ayrıntıyı dile getirdiğini ifade etti. Buna göre, Ayazağa'daki arazi sorunu yüzünden Orhan Aslıtürk ortağı Ciğer'le konuşurken, "Şişli

Belediye Başkanıyla bir görüşeyim," der. Ciğer "o seninle görüşmez," deyince Aslıtürk, "Gör bakalım on gün sonra yengen olacak," diye karşılık verir. Dokuz gün sonra Aslıtürk, Ciğer'e telefonda "Sana on gün demiştim, ama bak bugün dokuzuncu gün. Biz Gülay'la evlenmeye karar verdik," der.

Çift evlenir, ancak yoğun bir baskı vardır. Gülay Hamın'ın partisiyle arasındaki iplerin en gergin olduğu dönemdir. Orhan Aslıtürk'ün işleri merak ediliyor, eski hayali ihracat dosyaları yeniden gündeme getiriliyordu. O mutlu günlerde Orhan Aslıtürk'ün Türkiye tarihine geçecek büyük bir hayali ihracat organizasyonunu yönettiği ise bilinmiyordu. Bütün gözler Gülay Aslıtürk ve Şişli Belediyesi'nde yaptığı yolsuzluklardaydı. Ancak evliliğin üzerinden çok kısa bir süre sonra Gülay Aslıtürk, 13 Kasım 1997 tarihinde sunduğu istifasının ardından Orhan Aslıtürk'le birlikte özel uçaklarıyla Fransa'ya uçtu. Gülay Aslıtürk 16 Kasım tarihinde ise Türkiye'ye geri döndü.

Gülay Hanım'ın marifetleri

İstifasının ardından 15 Ekim 1997 tarihinde toplanan Şişli Belediyesi Meclisi eski başkanın hakkındaki iddiaları soruşturmak için bir Araştırma Komisyonu kurulmasına karar verdi. Komisyon beş aylık bir çalışma sonucunda Gülay Aslıtürk hakkındaki 60 milyon doları bulan yolsuzluk olaylarını ortaya çıkardı. 1 Nisan 1994 ile 13 Kasım 1997 tarihleri arasındaki dönemi kapsayan, ancak 1996 ve 1997 yıllarında yoğunlaştırılan araştırmada, belediyeye iş yapan firmaların yanında ŞlPA, idare ve personel, imar konuları ve Ayazağa'daki yolsuzluklar üzerinde duruldu.

İş yapan firmalar

Belediyeye iş yapan firmalar Karadeniz İnşaat Grubu, Ayazağa İnşaat Grubu ve Tanıdık Şirketler olmak üzere üç grupta toplanıyordu.

Karadeniz İnşaat Grubu listesinde; Karadeniz İnşaat, Gülerler İnşaat, Ar Seracılık, Trakya Seracılık, Göktuğ Seracılık, Akdağ İnşaat

bulunmaktadır. Karadeniz İnşaat Grubu Şişli Belediyesi ve ŞİPA'ya kömürden çiçeğe, kaldırım taşından mıcır satımına kadar pek çok konuda iş yaptı.

Ayazağa İnşaat Grubu'unda ise Atılım İnşaat Turizm Tekstil Gıda Nakliyat ve Tic, Abaküs Turizm, Keskin İnşaat, Abacı Sanayi, Öğe Mimarlık, Dilan Petrol ve Filo Holding bulunmaktaydı. Bu şirketlere Ayazağa mahallesindeki işlerin yüzde 90'ı verilmişti. Bu grupta yer alan şirketler belediyeye iğneden ipliğe her türlü malzeme için çok yüklü faturalar kesmişti.

Belediye Başkanı Gülay Aslıtürk'ün yakın çevresi ve arkadaşlarına ait olan Strateji Mori, Üniversal Bilgi İşlem, Son Petrol, Yıldızlar Petrol, MBM Mobilya, Ceylan Makine, Kartaş Nakliyat, Tarabya Çiçekçilik, Yaşarlar İletişim, Aprido, ATR Tanıtım, Gözde Jaluzi, Makser, Doğumak gibi şirketler de "Tanıdık Şirketler" grubunu oluşturuyordu.

Araştırma raporuna göre, Karadeniz Grubuna Başkan Aslıtürk tarafından 10 milyon dolardan fazla ödeme yapılmıştı. Bu gruba bağlı şirketler Gülay Hanım'm Çatalca'daki çiftliği ile Başkan Yardımcısı'nın Bahçeşehir'deki villasının bahçesini de yapmıştır. Villanın bahçesine zamanın parasıyla 10 milyar lira ödeme yapıldığı belirlendi. Ayazağa Şube Müdürü Oğuz Ongen ile Hesap işleri Müdiresi olan eşi Nalan Ongen'in akrabalarına ait Atılım ve Abaküs şirketlerine ödemeler hiç beklemeden yapılırken, belediyenin bu şirketlere hiçbir borcu tespit edilemedi. Aksine şirketlere 700 milyon liraya yakın fazla ödeme yapıldı.

Ne için yapıldığı belli olmayan anket ve araştırmalara için Strateji Mori'ye 509 bin dolar, 1998 yılı fiyatlarıyla 116 milyar lira para ödendi. Üniversal Bilgi Işlem'e de 2 milyon 495 bin 500 dolar ödenmesine rağmen çalışmayan bir sistem satıldığı belirtildi. Araştırmalarda komik olaylar da ortaya çıkıyordu. Havadan gecekondu kontrolü için helikopter kiralanmış gibi görünürken, 4.5 milyar liralık faturayı kesen firmanın hafriyatçı olduğu anlaşıldı. Milyarlarca liralık kullanılmayan kablo ve boyaların yanında 271 bin dolarlık çiçekçi masrafı da belediyeye fatura edildi. Araç sayısında bir değişiklik olmamasına rağmen belediyeye kesilen faturalardan yedek parça ve akaryakıt

giderlerinde anormal artışlar olduğu belirlendi. 1996-1997 yıllarında taşıt onarım masrafları yüzde 249, yedek parça harcamaları yüzde 226 ve akaryakıt giderleri de yüzde 223 oranında artış gösterdi. Mobilya alımı için Ak Pazarlama şirketine faturalar karşılığında milyarlarca liralık ödeme yapılmış, ancak daha sonra şirketin hayali bir kuruluş olduğu belirlendi.

ŞİPA yolsuzluğu

Sinema oyuncusu Fatma Girik'in Şişli Belediyesi başkanlığı sırasında birtakım teknik malzemenin aliminin belediye üzerinden yapılamaması nedeniyle kurduğu ŞİPA A.Ş., Gülay Aslıtürk döneminde önemli bir yolsuzluk odağı oldu.

ŞİPA'da Başkan ve yardımcısının (Altan Demirel) imzası, meclis denetiminden uzak bir encümen kararıyla çok büyük alımlar ve satışlar yapıldı. Milyon dolarlık krediler sadece iki imzayla alınabildi ve ardından yine iki imzayla istenilen yere yönlendirilebildi. Bu dönemde bütün çeklerde, kredi anlaşmalarında, banka havalelerinde ve bütün ödemelerdeki imzalar hep aynıydı: Başkan Gülay (Atığ) Aslıtürk ve Başkan yardımcısı Altan Demirel.

Nitekim 29 Kasım 1995 tarihinde Yapı Kredi Bankasından 3.5 milyon dolar kredi alınmış, zamanında geri ödenmediği için bankaya 545 bin dolar fazla para ödenmişti. 1997 Mart ayında Egebank'tan alman 100 milyar liralık kredi, faizlerin gününde ödenmemesinden dolayı altı ayda 181 milyar liraya, 1997 Kasım ayında ise 211 milyar liraya çıktı. Bu krediden dolayı belediyenin zararı 70 milyar lira oldu.

ŞİPA Bank Kapital'den 8 Kasım 1997 ve 13 Kasım 1997 tarihlerinde toplam 90 milyar lira kredi çeker. Para belediyenin alacaklısı olan şirketlerin hesaplarına havale edilir, ancak faturaların hayali olduğu tespit edildi. Şekerbank Kadıköy şubesinden ŞİPA'ya 650 milyar liralık kredi açılır. 100 milyar lira bankanın Mecidiyeköy şubesine havale edilir. 90 milyar lirası ise bu hesaptan Hikmet Yaşar adlı bir kişi tarafından çekilir. Araştırmalar sonucunda Hikmet Yaşar'ın bankaya sunduğu kimlik ve verdiği adresin de sahte olduğu belirlenir. Aynı

krediden Mecidiyeköy Şekerbank'a 120 milyar lira havale edilir. Toplam 68 milyar liralık tıbbi malzeme faturası karşılığı yazılan çekler bankadan tahsil edilir. Önce şirketin hayali ve belgelerin sahte olduğu, paranın bir kısmıyla başkanın şahsi borcunun kapatıldığı; daha da ilginci, Hikmet Yaşar adıyla daha önce para çeken kişinin Sürmeli Bozkurt sahte kimliğiyle aynı yerden para çektiği belirlenir.

[Çift, Orhan Aslıtürk hakkında çıkan uluslararası arama emrinden sonra 9 Eylül 2001 tarihinde boşandı.]

Kömürün karası Şişli'nin parası

Belediyedeki yolsuzluklara yoksullar da alet edildi. Araştırma Komisyonu raporuna göre, ŞIPA üzerinden fakir ve şehit ailelerine dağıtılmak üzere 1996 Aralık ve 1997 Mayıs aylarında 12 bin 567 ton kömür alımı için 209 milyar lira ödenir. Bu kömürün 10 bin 262 bin tonu Göktuğ Inşaat'tan, 2 bin 302 tonu da Atılım İnşaat şirketinden alındı. Yapılan hesaplamaya göre her aileye 1 ton kömür verilmiş olsa toplam 12 bin 567 aileye kömür yardımı yapılmış olması gerekir. Komisyon yaptığı incelemede kömürlerin mahallelerde basit bir teslim tutanağıyla verildiği, gerçekte teslim alınan kömürün üç kat üzerinde kömür alındığına dair vatandaşlardan imza alındığı ortaya çıktı. Dağıtıldığı iddia edilen 12 bin 567 ton kömür karşılığında alınan teslim tutanaklarının yüzde 80'inin hayali olduğu belirlenirken, ödendiği belirtilen 209 milyar liranın yalnızca üçte birinin gerçek harcama olduğu geri kalan kısmın ise yolsuzluğa gittiği belirtildi. Yani ŞİPA'nın 140 milyar lirası hayali faturalar karşılığında şirketlere ödendiği ifade edilirken, şirketlerin yetkilileri Araştırma Komisyonu üyelerine verdikleri bilgide, ŞÎPA'ya yüksek tutarlı fatura kestiklerini belirtirken, parayı (140 milyar TL) tahsil etmediklerini söyledi.

Kayıtlara göre, 1997 yılında ŞİPA A.Ş. asfalt plenti üretmek için toplam 361.6 milyar liralık hammadde ve girdi aldı. Yine kayıtlara göre aynı yıl asfalt satış geliri ise 56.1 milyar lira olarak hesaplandı. İnceleme sonucunda depoda hiçbir mal bulunamadı. Ve aradaki farkın da kayıp olduğu belirlendi. Üretim için dokuz petrol şirketinden alımlar yapıldığı

ve bunların 78 milyar tuttuğu ortaya çıktı. Şantiye sorumlusu Turan Onuk, listede adı görülen dokuz şirketten beşinin şantiyeye kesinlikle petrol getirmediğini söyledi. Toplam geliri 59 milyar lira olan hammaddelerinden yalnızca bir tanesi için 78 milyar lira ödeme yapmış gibi görünen şirket kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı ortaya çıktı. Yalnızca bu yolla 302 milyar liranın kaybolduğu belirlendi.

HABİTAT dediler, parayı yediler

İstanbul'da 1997 yılında yapılan HABİTAT II Kent Zirvesi, uluslararası nitelikte bir toplantıydı. Dünyanın birçok ülkesinden liderlerin katıldığı zirve Şişli Belediyesi için yeni bir vurgun vesilesi oldu. Zirveye, Başbakanlık tanıtım fonundan gönderilen 300 milyar liranın yanında belediye kaynaklarından da 130 milyar lira katkı sağlandı. Sanat ve spor faaliyetleri için tahminlerin üzerinde harcama yapılan zirve sırasında, yurtdışmdan geçici ithalat izniyle getirilen dört aracın kaybolduğu ortaya çıktı. Zirve için Ayazağa'daki fabrikalardan para toplandığı ancak bunların nerede olduğu bulunamadı. Araştırma Komisyonu belediye kaynaklarının kötü kullanıldığını tespit ederken, Gülay Atığ hakkındaki yolsuzluk davalarının görüldüğü İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 1998/73 sayılı dava için hazırlanan 26 Kasım 2001 tarihli Bilirkişi Raporu'nda Habitat II zirvesi için 5 milyar 750 milyon liralık delege ağırlama masrafı yapıldığı belirlendi. Bilirkişi raporunda yer alan masraflar uçak biletleri harcamalarından oluşurken, listenin çoğunluğunun Gülay Atığ'ın yurtdışına gidiş-dönüş biletlerinden oluştuğu görüldü.

1996 ve 1997 yıllarına ilişkin olarak ŞİPA'da yapılan yolsuzluklar Bilirkişi Raporu'nda şu şekilde sıralanmıştır:

ŞİPA'nın 1996-1997 yıllarında, Abacı-Abaküs-Atılım-Arajans-Keskin şirketleriyle ilişkisini gösteren kayıt ve belgeler, bu şirketin resmi sicil kayıtları, ortak ifadeleri ve birbirleriyle olan ilişkileri dikkate alındığında gerçeği yansıtmamaktadır. ŞİPA'nın 1997 yılında alım yaptığını iddia ettiği (4 Milyar 209 milyon TL + 64 milyar 442 milyon TL) Ata Tıbbi Malzeme San. Tic. Ltd. Şti. tamamen hayali bir şirket olup

bu şirketin hiçbir ticari faaliyette bulunma kabiliyeti yoktur. Kayışoğlu Turizm isminde bir şirketin mevcut olmadığı, kesilen 16 Temmuz 1997 tarih ve 68773 numaralı 4 milyar 450 milyon TL tutarında helikopter kiralama faturalamasının gerçeği yansıtmadığı belirlenmiştir. ŞÎPA'ya okul çantası, defter ve kalem gibi malzemeler için fatura kesen Fulmar Reklam'ın, sahte belge düzenlemekten sabıkalı olduğu, kesilen faturanın da gerçek olmadığı belirlendi. Göktuğ adlı şirketten ŞlPA'ya 1996 ve 1997 yıllarında toplam 2 milyon dolara yakın fatura kesilmiş ve karşılığında ödemeler yapılmıştır. Küçük bir han odasında faaliyet gösteren Göktuğ adlı şirketin ŞİPA ile çalışabilecek ekonomik büyüklükte olmadığı ve faturaların gerçek dışı olduğu belirlendi.

İller bankasından alınması planlanan 1 trilyon 10 milyon liralık kredi için E.D danışmanlık adlı şirkete krediye aracılık etmek ve mali ve finansal analiz raporu hazırlamak için 50 milyar liraya yakın ödeme yapılmıştır. Araştırma sonucunda E.D adlı şirketin hiçbir zaman kurulmadığı ve faaliyet göstermediği ve şirket adına verilen çeklerin paravan kişiler tarafından çekildiği tespit edildi. Göktuğ ve E.D Danışmanlık adlı şirketlere kesilen çeklerin Hikmet Yaşar ve Ata Tıbbi Malzemeler şirketine kesilen çeklerin de Sürmeli Bozkurt tarafından tahsil edilmiş olmasının, para ve fatura hareketlerinin gerçekleri yansıtmadığı sonucuna varıldı.

ŞİPA'nın 1996 ve 1997 yıllarında alışveriş yaptığı kuruluşların en önemlilerinin iz bırakmayacak şekilde ortadan kayboldukları, faaliyet konuları ve kapasitelerinin çok üzerinde iş yapmış göründükleri veya mevcut resmi kayıtlara göre hiç var olmadıkları, hukuki bir değer taşımayan belgeler karşılığında veya borç doğrucu bir muamele olmaksızın büyük ödemeler aldıkları, farklı şirketlere yapılan ödemeleri bankadan aynı sahte kimlikle tahsil ettikleri tespit edildi. Yani, mal ve hizmet alımı yapılan kişi ve kuruluşların çok önemli bir kısmı gayri ciddi ve kayıt dışı kişi ve kuruluşlardan oluşmaktadır. Heyetimiz her kuruluşun kayıtlarında bir miktar kayıt dışı unsurların bulunabileceğini kabul etmektedir. Ancak incelenen kuruluşun kayıtlarında yer alan kayıt dışı ve fiktif işlemlerin sıklığı ve rakamsal tutarların yüksekliği hoşgörü, tesadüf ve iyi niyet sınırlarının çok üzerindedir. Öte yandan

şahsi harcamaların şirket kaynaklarından karşılanması ayrıca eleştiriye değer bulunmuştur."

Araştırma Komisyonu, Gülay Atığ yönetimindeki belediyede personel atamalarındaki hatalara da dikkat çekerken, başkan yardımcılıklarına kanuni yeterlilikleri olmayan kişilerin getirildiğini belirledi. Rapora göre, üç encümen üyesi yasalara aykırı biçimde belediye başkan yardımcılığına getirilmiş, lojmanlarda yasak olmasına rağmen işçi statüsündeki altı kişinin oturmasına göz yumuldu.

Parasal yolsuzlukların üst seviyeye çıktığı belediyede, satın alma müdürlüğünün devre dışı bırakıldığı belirlendi. O dönem belediyenin Satın Alma Müdiresi, durumu şu sözlerle ifade etmekteydi: "Ben bir kere mal aldım, onun da parasını sekiz ay sonra ödediler. Ben izne çıktım o zamana kadar bütün kırtasiye Devlet Malzeme Ofisi'nden alınırken, Uğurer Kırtasiye'den alım yapıldı. Onlar mal alır bana iş bittikten sonra imzalatılırdı."

Oğuz Ongen ve Nimet Bulut tarafından değişik tarihlerde vergi ve harçların karşılığı olarak toplanan toplam 163 milyar lira tutarındaki çeklerin 12 Eylül 1995 günü ve 153 sayılı karar gerekçe gösterilerek Gülay Atığ'a teslim edilirken, incelemeler sonucunda böyle bir kararın olmadığı ortaya çıkarıldı. Çeklerin ŞIPA'mn Garanti Bankası'ndan kullanacağı kredi için teminat olarak yatırıldığı belirlendi.

Şişli Belediyesi'nin öncelikleri arasında bulunmayan 2020 projesi için 500 bin doların boş yere harcandığı belirtilen raporda, Şişli Kaptanpaşa Mahallesi, Piyale Paşa Bulvarı'nda bulunan 3 bin 100 metrekare arsa ŞİPA'nın ihtiyacı denilerek 11 milyar 332 milyon liraya satın alınıp, beş gün sonra, arsanın 13 milyar liraya Mustafa Duran adında bir kişiye satıldığı belirlendi. Belediye Meclisi üyelerinden, Encümen üyelerinden ve ŞIPA'nın yönetim kurulu üyelerinin bazılarından bile saklanan bu satıştan belediyenin çok büyük bir zarara uğradığı belirlendi. Çünkü arsanın o günkü piyasa değeri 160 milyar lira idi. O günkü dolar kuruyla arsanın değerinin 1 milyon 650 bin dolar olduğu belirtilen rapordaki rakamlara göre, Şişli Belediyesi bugün bile trilyonlarca zararla karşı karşıya kaldı.

Tutuklama kararı öncesi yurtdışına çıkış

Gülay Aslıtürk hakkında hazırlanan Araştırma Komisyonu Raporu, personel atamalarında, imar konularında da yapılan usulsüzlükleri sıralar. Bugünkü belediye yönetimi tarafından Gülay Aslıtürk'ün verdiği zararın bugünkü değerlerle 60 milyon doları bulduğu iddia edilmektedir. İddiaların tümü Gülay Aslıtürk'ü hâkim karşısına çıkarmaya yetecek niteliktedir ve siyasi bir komployla karşı karşıya olduğunu iddia eden eski başkanın etrafındaki çember daralmaktadır. Gülay Hanım 23 Ocak 1998 tarihinde Orhan Aslıtürk ve çocuklarıyla birlikte bayram tatili diye gitti. 1 Mart tarihinde de dönmemek üzere Türkiye'den ayrıldı. Hazırlanan Araştırma Komisyonu raporu ve yapılan suç duyuruları sonucunda da Gülay Aslıtürk hakkında 26 Mart 1998 tarihinde tutuklama emri çıkartıldı. Şişli Cumhuriyet Başsavcısı Muhittin Ayata tarafından, belediyeye ait arsa satışında "ihaleye fesat karıştırdığı" gerekçesiyle Şişli 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ne yaptığı başvuru sonucunda, eski başkan hakkında bankalardan alınan kredilerin geri ödenmemesi, hayali isim ve şirketlere ödeme yapılması, yüksek faturalarla hayali ilamlar yapılması, kaçak inşaatlar ve kredi alımlarında yolsuzluk iddiaları nedeniyle tutuklama kararı çıkarıldı. Bir yandan hakkındaki iddiaları takip eden Gülay Aslıtürk, diğer yandan doğum için gün sayıyordu. Doğuma üç buçuk ay kala Aslıtürk çifti Fransa'dan Hong Kong'a geçti. Gerekçe Orhan Aslıtürk'ün işleriydi. Sonunda 10 Temmuz günü Gülay Aslıtürk üçüncü çocuğunu Hong Kong'ta dünyaya getirdi.

Gülay-Orhan Aslıtürk çifti oğluna "Orhan Gazi" adını uygun görmüştü. Oğlunu dünyaya getirdiği günlerde hakkındaki gıyabi tutuklama kararlarının sayısı üçe çıkan Gülay Aslıtürk hakkında kırmızı bülten çıkarıldı. Fransa'nın Lyon kentinde Genel Sekreterliği bulunan Interpol'e hakkındaki arama dosyası 1 Eylül günü gönderilen Gülay Aslıtürk, böylece 172 ülkede uluslararası alanda aranan bir kişi haline geldi, iddia 1998 rakamlarıyla 5 trilyon lirayı bulan yolsuzluk olaylarıydı. O ise kendini savunuyor ve hakkında görülen davaları siyasi komplo olarak görüyordu. Hakkındaki tutuklama kararları kaldırılmadan da dönmeyeceğini belirtiyordu. Bu tartışmalı günlerin ortasında Orhan Aslıtürk Türkiye'ye geliverdi. 6 Eylül 1998 tarihinde

Fransa'dan özel uçakla önce Bursa'ya ardından İstanbul'a gelen Aslıtürk aynı akşam polis tarafından gözaltına alındı. Ne hikmetse 7 Eylül günü çıkarıldığı Beykoz Cumhuriyet Savcılığı tarafından serbest bırakıldı.

Köpeğini de zincire vurulmuş olarak bıraktı

O tarihten sonra ise Aslıtürk'ü Türkiye'de gören olmadı. Arkasında ortağı Muhammet Ciğer'le birlikte Ascor organizasyonunda çalıştırdığı onlarca insan bıraktı. Her biri mahkemelerde yargılanan adamları parasız orta yerde kalırken, kimi şirketlere ortak edilmiş, kimi de bankalardaki para işlerini takip etmişti. Aslıtürk, yurtdışına gönderdiği milyonlarca dolar para ve sahip olduğu gayri menkuller sayesinde rahat bir yaşam sürerken, arkasında bir de Saint Bemard cinsi köpek bıraktı. Bu olay aslında geride bıraktığı diğer insanların içine düştüğü durumla da paralellik taşıyor. Zevkine düşkün bir hayat yaşayan Aslıtürk, gösterişin işareti olarak bir de Saint Bemard cinsi köpek alır. Yurtdışına kaçan Aslıtürk, büyük ilgi gösterdiği köpeği de zincire vurulmuş şekilde tersanede bıraktı. Tuzla'daki Can Yatçılık tersanesinde bulunan köpek, günlerce aç kalarak havlayıp durdu. Şirketin eski çalışanları ve çevredeki insanlar tarafından parmaklıkların üzerinden atılan ekmekle beslenebildi.

Gülay hanım yakalandı

Yeniden Gülay Aslıtürk olayına dönersek, çok geçmeden 21 Aralık 1999 tarihinde İngiliz Polisi tarafından Yabancılar Şubesi'nde kalma süresini uzatmaya çalıştığı Londra'da yakalandı. Ancak iade yerine 250 bin dolar kefaletle serbest bırakıldı. Ama bir şartla; her gün karakola giderek, yaşadığı yerden ayrılmadığını ispatlayacaktı.

7 Ocak 2000 tarihinde ise İngiliz adli makamları Gülay Aslıtürk'ün Türkiye'ye iade edilip edilmeyeceğine ilişkin davayı görüşmeye başladı. Bow Street Asliye Mahkemesi'nde hâkim karşısına eşi ve babası Ilyas Çokay da çıktı.

Uç davadan Türkiye'ye iadesi istenen Gülay Aslıtürk tam iki yıl boyunca hâkim karşısına gidip geldi. Sonunda hâkim 21 Aralık 2001 tarihinde verdiği kararda, Gülay Aslıtürk hakkında iddiaların siyasi yönünün de altını çizerek, hazırlanan 40 sayfalık karar metniyle eski belediye başkanı hakkında "Türkiye'ye iade edilebilir" sonucuna vardı. Temyiz hakkı saklı tutulan Gülay Aslıtürk için o günlerde yeni bir gelişme daha olmuştu. Evlenmeleri büyük olay olan Orhan ve Gülay Aslıtürk çifti boşanmıştı. Bir yandan mahkemelere gidip gelen çift diğer yandan boşanmak için 5 Eylül tarihinde avukatları aracılığıyla Şişli Adliyesi'ne başvuruda bulunuyorlardı. 9 Eylül 2001 tarihinde görülen davayla Gülay Aslıtürk üçüncü evliliğini de bitirmiş oldu. Çiftin boşanmasında maddi sorunların baş göstermiş olması önemli bir etken olarak dile getirilmişti. Ancak bu evliliğe başından beri şüpheyle bakan bir gruba göre ise boşanmanın ardında da bir oyun vardı. Bu oyun ise Türk Interpol'ünün Orhan Aslıtürk hakkında yaptığı "uluslararası arama" başvurusuyla ilgiliydi.

Orhan Aslıtürk de kendi hakkında hazırlanan uluslararası arama kararıyla yakından ilgileniyordu. Çünkü eşi gibi kendisi hakkındaki arama emri 2001 yılı Şubat ayında Fransa'nın Lyon kentinde bulunan Interpol'ün genel sekreterliğine iletilmişti. Ancak bu kırmızı bülten değil, difüzyon *[Yetkili adli makamlarca iade amacıyla uluslararası düzeyde arattırılmasma karar verilen sanık veya hükümlüler hakkında, Kırmızı Bülten çıkarılıncaya kadar geçecek olan süre içerisinde, iade amacıyla arattınlmasım sağlamak amacıyla, umum ve bölge lnterpollerine yazılan dağıtımlı teleks yazısıdır. 1 yıl süreyle geçerlidir. Talep halinde tekrar uzatmak mümkündür]* uygulamasıydı. Sonunda Interpol, beş ayrı suçtan Orhan Aslıtürk hakkında arama kararını yürürlüğe soktu. Aslıtürk un suçları "kara para aklama, teşekkül halinde hayali ihracat, cürüm işlemek amacıyla teşekkül oluşturmak, kamu kurumlarına dolandırmak ve sahte evrak tanzim etmek" suçlarını içeriyordu.

Uluslararası bir arama emri olan difüzyonun kırmızı bültenden *[Uluslararası arama ve tevkif müzekkeresi mahiyetindeki kırmızı bülten, sanık veya hükümlülerine Interpol'e bağlı üye ülkelerde iade amacıyla arattırılmak üzere, ilgili ülke interpolünün talebine istinaden, Interpol*

Genel Sekreterliği'nce tanzim edilen ve bütün interpollere dağıtımı yapılan kırmızı başlıklı bültendir. 5 yıl geçerlilik süresi vardır. Talep halinde yeniden uzatmak mümkündür] ayrılan en önemli yanı aramanın sınırlı bir alanda yapılabilmesidir. Bir başka deyişle, suçlu arama talep dosyasında belirtilen ülkede ve belirtilen adreste aranabiliyordu. Örneğin, suçlu belirtilen adreste değil de hemen yandaki binada ya da bir üst katta oturuyor olsa, difüzyon gereği uluslararası arama yapılamıyordu.

Bu açıdan Gülay Hanım'la oturdukları adres artık Orhan Aslıtürk için güvenli değildi. Yakalanmamak için adresinin belli olmaması gerekiyordu. Gülay Aslıtürk içinse durum tam tersiydi. Onun Türkiye iade edilmemesi için belirli bir adreste oturması ve adli makamlara da imza vermesi gerekiyordu. Hakkında da daha önce çıkartılmış kırmızı bülten vardı.

Bu durumda en iyi karar boşanmak olacaktı ve "şiddetli geçimsizlik" nedeniyle çift boşandı. Öte yandan çiftin boşanmasında maddi yetersizliklerin de etkili olduğu belirtiliyordu.

AMERİKA MACERASI

İşlerini sessiz sedasız yapmayı bilen Orhan Aslıtürk'ün yakalandığı haberi 25 Ekim 2001 tarihinde bomba gibi patlar. Londra'dan Amerika Birleşik Devletleri'nin Miami kentine giden ve burada polis tarafından tutuklandığı belirtilen Aslıtürk'ün yakalanması daha sonra tam bir skandala dönüşür.

Türkiye, "saman altından su yürüten" ve her dönemde kurtulmayı başaran Orhan Aslıtürk'ün yakalandığını zanneder. Bunların arasında İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen bile vardır. Sabah saatlerinde ilk açıklamayı Bakan yapar. Aslıtürk yakalanmıştır ama Türkiye'nin ABD'den iade talebi bulunmamaktadır. Ayrıca difüzyon yalnızca Londra'da geçerlidir. Hakkında kırmızı bülten bulunmayan Aslıtürk hakkındaki tutuklama kararlarına bağlı olarak oluşturulan iade talebini içeren dosya Bakan Yücelen tarafından 26 Ekim 2001 tarihinde ABD Büyükelçisi Pearson'a elden teslim edilir. Ancak Aslıtürk'ün iade dosyasını elden verildiği saatlerde polisin elinden kurtulmuş çoktan Londra'nın yolunu tutmuştu. 24 Ekim öğle uçağıyla Londra'dan Miami'ye hareket eden Orhan Aslıtürk 18.00 gibi havaalanında polis tarafından hakkında arama bulunduğu gerekçesiyle gözlem altına alınmıştır. Bilgisayarda, hakkında Türkiye'de gıyabi tutukluluk kaydı bulunan Aslıtürk, pasaport ve dönüş biletine bakıldıktan sonra kalacağı otelin adresi alınarak serbest bırakılır. Aslıtürk'ün dönüş tarihi 28 Ekim'dir. Ancak gelişmelerden iyice tedirgin olan Aslıtürk, 25 Ekim'deki 05.00 uçağıyla Miami'den ayrılır ve Londra'nın yolunu tutar.

Aslıtürk, Miami'ye bir günlük toplantı için gittiğini havaalanında yaklaşık 1 saat tutulduğunu ve toplantısını bitirdikten sonra da 25 Ekim'de Londra'ya döndüğünü belirtiyordu. İçişleri Bakanlığı ise 27 Ekim'de ise Aslıtürk'ü yakalama operasyonunun başarısızlığa uğramasının gerekçesini mevzuat ve bürokrasiye yüklüyordu. ABD'lilerin elinde Aslıtürk'ün iade talebini içeren bir dosya yoktu. Türkiye'nin tutuklama talebi ise "ABD'de alınmış bir tutuklama kararı" bulunmaması nedeniyle yerine getirilmemişti. ABD Türkiye

büyükelçisine verilen dosya gereği çıkartılan tutuklama kararını uygulamak içinse geç kalındı. Aslıtürk'ün kaldığı otele giden polisler, ünlü hayali ihracatçının hesabı dahi ödemeden otelden ayrıldığını öğrenir. Hızla ABD'deki ortağına ulaşan Miami polisi "Biraz önce havaalanına bıraktım. Ingiltere'ye gitti," yanıtıyla Aslıtürk'ü elinden kaçırmış oldu.

Bu konuda aydınlanmamış konulardan birisi de Orhan Aslıtürk'ün neden riski göze alarak kendi adına düzenlenmiş pasaportla ABD'ye gitmişti? Ayrıca bu geziye neden gerek vardı?

Onu yakından tanıyan herkes, Aslıtürk'ün parasızlığa dayanamadığını söyler. Para hesabı yapmadan son derece lüks yaşama alışmış olan Orhan Aslıtürk'ü bu riski göze almaya iten sebebin de yine para olduğu iddiaları ortaya atıldı, iddiaya göre, kendisinin de "iş toplantısı" dediği Miami'deki buluşma Orhan Aslıtürk ile Fransız ortağı arasında gerçekleşti. Orhan Aslıtürk'ün Türkiye'de olduğu gibi Fransa'da da şirketleri vardı. Bunlardan birisi de Evolve Yatch adlı şirketti. Evolve, yine Aslıtürk'e ait İstanbul Tuzla'daki Can Yatçılık tersanesinde büyük bir tekne inşa etmişti. Tekne bir Amerikalıya satılmıştı. Tahminen 5 milyon dolara yine bir Amerikan şirketine sigorta ettirilen tekne ne hikmetse kaza geçirir. Aslıtürk ve Fransız ortağı sigorta şirketinden alacakları 5 milyon dolar için yıllarca uğraşırlar. Uzun bir mahkeme aşamasından sonra Aslıtürk ve ortağı sigortadan parayı almayı başarır. İşte Aslıtürk'ün Miami'ye gidişinin altında bu para olayının yattığı iddia edilir. Hatta parayı bölüşmek istemeyen Fransız ortağının Aslıtürk'ü polise ihbar ettiği dedikodusu bile kulaktan kulağa dolaşır.

Fuar operasyonu hüsranı

Ancak Türkiye'nin Aslıtürk un peşini bırakmaya niyeti yoktur. İçişleri Bakanı'nın düşürüldüğü durum yeni operasyonları gündeme getirir. Bu fiyaskonun ardından İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Bürosu'ndan bir ekip Aslıtürk'ü ele geçirmek için Londra'ya gider. Türkiye'den giden polis ekibi Londra'daki Türk Büyükelçiliği'nden bir görevliyle birlikte 29 Ekim'de Aslıtürk'ü İngiliz

polisinden resmen ister. Ancak İngiltere'de alınmış bir yargıç kararı olmadığı için Türk ekibinin bu talebi karşılıksız kalır.

Ancak ilginç bir gelişme olur. İade girişimlerinin yapıldığı sırada Türkiye'den giden polis ekibinin başında bulunan yetkilinin cep telefonu çalar. Ekibin Orhan Aslıtürk'ü almak için geldiğinden haberdar olan birinin, operasyon için kullanılan "fuar" adını bilmesi herkesi şaşırtır. Telefondaki sesin "Fuara mı geldiniz?" sorusu Aslıtürk'ün bu gelişmeden de haberi olduğunu düşündürür.

Hukuki süreç

Toplam 91 paravan şirket üzerinden 184 şirkete 1.7 milyar dolarlık hayali ihracat organize eden, bu tutarın 3 katı kadar da naylon fatura üreten Ascor'la ilgili inceleme için ilk imzayı atan kişi, o günlerde Maliye Bakanlığı makamında bulunan Zekeriya Temizel'dir. Temizel üzerinde yaklaşık 4-5 ay çalıştığı Ascor dosyasını 11 Mayıs 1998 tarihinde Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK) üzerinden Hesap Uzmanları Kurulu'na havale eder.

Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı'nın 29 Mayıs 1998 tarihli yazılı isteği doğrultusunda incelemeye başlayan Hesap Uzmanları Kurulu İstanbul Grubu Başkanlığından bir ekip, 7 Temmuz 1998 tarihinde beş ayrı adrese baskın düzenleyerek arama yaptılar. Baş Hesap Uzmanı Celalettin Şahin başkanlığındaki ekip; Liste 2000, Can Yatçılık gibi şirketlerin bulunduğu Kore Şehitleri Caddesi 43 numaradaki işyeriyle birlikte aynı cadde üzerindeki Barbaros Holding ve Bağcılar ile Beykoz'da bulunan iki işyerine baskın düzenledi. Toplam 350 bin belgenin ele geçirildiği baskında ayrıca disketler, kaşeler, bilgisayar ve hard diskler çuvallara konularak ağızları kırmızı mumla mühürlendi. Çoğunluğu Liste 2000'in bulunduğu 43 numarada ele geçirilen 350 bin belgenin yanında 217 kaşe, 194 adet yasal defter, yüzlerce cilt boş fatura, irsaliye ve makbuz, 30 adet hard disk, disket, el defterleri, çek defterleri ve senetler de ele geçirildi. Baskın düzenlenen birkaç yer ise boş ve terk edilmiş olarak bulundu.

Ele geçenler arasında Ascor'un örgüt şemalarının yanında hayali makine parkı ve personel listeleri, Ascor şirketlerine ait hayali kurumlar vergisi beyannameleri, Orhan ve boşandığı eşi Gülay Aslıtürk ile kızı Fatoş Aslıtürk'e ait fotoğraf yapıştırılmış boş haldeki ikâmetgâh senetleri, Muhammet Ciğer'e ait ev projeleri bulundu. Ayrıca, Aslıtürk'ün yurtdışına gönderdiği havalelerin listesi ile Gülay Aslıtürk, daha önceki eşi Ayşegül Aslıtürk (Kılıç) ve Orhan Aslıtürk'e ait tapular da ele geçirilen evraklar arasındaydı.

Orhan Aslıtürk'ün 9 Aralık 1997 ve 1 Temmuz 1998 tarihleri arasında tuttuğu günlük ile para işlerini takip eden Nazım Atabay'm tuttuğu üç adet el defterine de Hesap Uzmanları tarafından el konuldu. Bu baskından sonra organizasyon dağılmış, Orhan Aslıtürk yurtdışına kaçmıştı. Muhammet Ciğer ise işi devam ettirmek için Yenibosna'da bir üs kurmuştu. Hesap Uzmanlarının incelemesine rağmen naylon fatura ve hayali ihracat işlemlerine devam eden Ciğer'in oluşturduğu merkez, bir ihbar üzerine İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube ekipleri tarafından 3 Şubat 1999'da basıldı. Fethi Namlıoğlu'nun da bulunduğu bu organizasyonun Yenibosna'daki merkezinde de birçok defter ve belge ele geçirildi. Bu baskında ayrıca 197 tane kaşe bulundu.

Yapılan baskınlarda ele geçen yüz binlerce belgenin içinden çıkmaya çalışan Hesap Uzmanları'nın incelemeleri sürerken, daha incelemenin başında, Aslıtürk ve Ciğer'in tespit edilen mallarına haciz konulması talep edilmiş, ancak bu hacizlerin çoğunluğu İstanbul 5 Numaralı Vergi Mahkemesince "şirketler ile Orhan ASLITÜRK ve Muhammet CİĞER arasında ilişki yoktur" gerekçesiyle kaldırılmıştır. Bir yandan Aslıtürk ile Ciğer hakkındaki Türkiye tarihinin en büyük hayali ihracat organizasyonuyla ilgili inceleme sürüyor, diğer yandan iki ortak rahat rahat dolaşıyordu.

Orhan Aslıtürk'e ait el defterleri, günlük ve diğer belgeler ünlü hayali ihracatçının işleriyle ilgili gerçeklerin ele geçirilmesini sağlarken, Muhammet Ciğer hakkında daha fazla bilgi edinilmesi mümkün olmuyordu. Bunun nedeni de aramalarda Ascor'un bütün kayıtları ile Orhan Aslıtürk'ün şahsi hesaplarına ilişkin el defterleri ele geçirilmesine rağmen, Muhammet Ciğer'in şahsi hesaplarının takip

edildiği notebook'un sürekli arabalarda taşınması ve mobilize olması nedeniyle ele geçirilmesinin mümkün olmamasıydı. Bu durum aramaların tamamlanmasından sonra Ciğer tarafından “sevinçle” karşılanır. Ancak, bu hesapların Ascor ve Aslıtürk un şahsi hesaplarıyla ilişkili olması nedeniyle, Ciğer’in elde ettiği paranın tespit edilmesinde güçlük yaşanmamıştı.

Ortağı yurtdışına kaçan kendisi kalan Ciğer, yapılan incelemede önemli aşamalara gelindiğinden haberdar olduğundan, kendisi gelip her şeyi Hesap Uzmanları’na itiraf etti. 2000 yılının Temmuz ayında Muhammet Ciğer elindeki dosyalarla her şeyi anlatır. Yurtdışına kaçıp rahat yaşayan ve kızgın ayrıldığı Orhan Aslıtürk’le organize ettikleri hayali ihracatları ve hazırlanan naylon faturaları, miktar ve isimleri itiraf eden Ciğer toplam 48 sayfalık ifade verir. Ascor’un kuruluşundan hayali ihracat bağlantılarının yapılışına kadar her ayrıntıyı anlatan Ciğer’in kendi imzasıyla tutanağa bağlanan sözleri Orhan Aslıtürk için de sonun geldiğinin işareti olur. Bütün anlatılanlara rağmen 1980’lerden bu yana hayali ihracat ve naylon fatura işinin içinde olan ve geçimini tamamen bununla sağlayan Orhan Aslıtürk’ün hiçbir gün hapishane yüzü görmediği söylense herhalde kimse inanmaz.

Bu duruma hayali ihracat olaylarına yasal değerlendirme eksikliklerinin yol açtığı bir gerçek. Belki de bu bir tercih. Haksız kazanç elde etmek, Hazine kaynaklarından KDV iadesi alarak devleti zarara uğratmak için en organize biçimde örgüt kuran kişilere karşı devletin “organize” biçimde savaş vermesinin önüne her türlü engelin konduğu görülüyor.

İşte Orhan Aslıtürk olayı bunun tipik bir örneğidir.

Olaya Hesap Uzmanları Kurulu’nun raporunun sonuç bölümünden başlamak gerekiyor. Çünkü raporda Aslıtürk hakkında “... Adi ortaklığın ‘Ascor’ 1995, 1996, 1997 ve 1998 yıllarına ilişkin olarak elde ettiği gelirlerin 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun ve Vergi kanunları yönünden tespit edilerek, Adi ortaklık ve ortaklar hakkında inceleme raporları düzenlenmesine, Adi ortaklık tarafından paravan şirketler kullanarak, sahte faturalar düzenlemek ve fiktif işlemler yapmak suretiyle yapılmış gösterilen 1.7 milyar dolarlık ihracata ilişkin olarak, raporun önceki bölümlerinde belirtilen sahte

imalatçı ve ihracatçı fatura tutarlarının tespit edilmesi... sonucuna varılmıştır," deniliyordu.

Ve rüya bitiyor: Uçak ve yatlara haciz

Raporun tamamlandığı tarihte, Hesap Uzmanları Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in yol açtıkları vergi kaçakçılığı olaylarının boyutlarını da ortaya çıkardılar. Bugün hâlâ ödenmemiş durumda olan vergi borçlan trilyonları buluyor. 3 Eylül 1996 ile 31 Aralık 1998 yılları arasında Aslıtürk ve Ciğer'in Kâğıthane Vergi Dairesine Ascor nedeniyle toplam 4 trilyon 886 milyar lira vergi borcu olduğu belirlendi. Orhan Aslıtürk'ün 1 Ocak 1995 ile 2 Eylül 1996 tarihleri arasında Beşiktaş, 3 Eylül 1996 ile 31 Aralık 1998 tarihleri arasında Kağıthane Vergi Dairesi'ne 5 trilyon 999 milyar lira vergi borcu biriktiği ortaya çıktı. Hesap Uzmanlan Muhammet Ciğer adına da aynı tarihler arasında aynı vergi dairelerine 5 trilyon 999 milyar lira vergi borcu olduğunu tespit etti. Gecikme faizi ve cezalarıyla birlikte Aslıtürk ve Ciğer'in adlarına hesap edilen toplam vergi borcu 48 trilyonu buluyordu. Raporun yazıldığı 2000 yılı sonu itibarıyla Aslıtürk adına 23 trilyon, Ciğer adına da 23 trilyon vergi borcu gecikme faizi ve ceza yazıldı. Ascor ortaklığı için de 22 trilyon vergi borç ve cezası hesap edildi.

Ardından haciz yağmuru başladı. Bayrampaşa, Levent, Beykoz ve Sarıyer'deki arsa ve evlerine haciz geldi. 8 Aralık 2000 tarihinde de Aslıtürk ve Ciğer'in sahibi olduğu Form Havacılık şirketine ait TC-Cen işaretli Falcon 20E tipi uçağa haciz kondu. Kaç kez Aslıtürk'ü Fransa, Ingiltere başta olmak üzere Avrupa ülkelerine ve ABD'ye taşıyan, ünlü ünsüz birçok kişinin seyahat ettiği, ortakları ve yakınlarını işlerin iyi olduğu zaman öğle yemeğine Gaziantep'e, akşam yemeğine Paris'e taşıyan lüks uçak hangara çekilerek el kondu. Ardından ortakların yatlarına el koymaya geldi. Yapılan incelemede ortakların şirketi Can Yatçılık adlı şirket adına True Dream (Gerçek Rüya), Duygu ve Private Memories (Özel Anılar) adlı yatların kayıtlarına rastlandı. True Dream, inşa halindeyken, ve Duygu adlı yatlara haciz konulabildi.

Ancak Private Memories, (hatırlanacağı gibi Aslıtürk'ün daha önceki bölümlerde adı geçen, 1994 yılında çapkınlık yaparken kullandığı yat) Toprakbank tarafından 25 Şubat 2000 tarihinde haciz yoluyla satıldığı ortaya çıktı.

Aslıtürk otomobillerin çoğunu haciz kararlarından çok önce satarak Maliye'den kaçırmayı başardı. Ascor'da çalışanların dahi satın aldıkları otomobiller, yok pahasına aceleyle elden çıkarıldı. Henüz Türkiye'de iken gerçekleşen bir olay üzerine ortakları Aslıtürk'e "Neden bu fiyatlara araba satıyorsun," diye sorduklarında, "Burası Türkiye neyin ne olacağı belli olmaz," diye yanıtlamıştı.

Haciz işlemleri gerçekleştirilirken, şirketlerin ortakları da mağdur oluyorlardı. Bunların bazıları da Muhammet Ciğer'in Kahramanmaraş'taki akrabalarıydı. Şirket ortağı ettiği eski eşi dahil ailesinden birçok kişiye haciz gelince, Kahramanmaraş'taki gayri menkulleri satmak zorunda kaldılar. İnceleme bir yandan kamu alacağını garanti altına almak için üst üste hacizler şeklinde giderken, hazırlanan 2 bin 500 sayfalık rapor 27 Ekim 2000 tarihinde tamamlanarak en başta Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na gönderildi. Kapağında "Orhan Aslıtürk-Muhammet Ciğer adi ortaklığının 1995, 1996,1997 ve 1998 yıllarında yaptığı faaliyetlerin 4208 sayılı Karaparanın Önlenmesine Dair Kanunun ve Vergi Kanunları yönünden incelenmesi" yazan raporun, fiziksel ve içerik olarak büyüklüğünü gören Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı, dosya hakkında görevsizlik kararı vererek, Sarıyer ve Şişli Cumhuriyet Savcılığı'na gönderdi. Sarıyer Cumhuriyet Savcılığının da görevsizlik kararı üzerine de dosyanın tümü Şişli Cumhuriyet Savcılığı'na kaldı. Şişli Cumhuriyet Savcılığı da Hesap Uzmanları Kurulu raporunun sonuç kısmındaki isteğe uyarak, Aslıtürk hakkında bir "Karapara Aklanması" davası açtı. 2001 yılının Ocak ayında açılan ve 2000/53158 hazırlık numarasına sahip ve Şişli 1. Sulh Mahkemesi'nde açılan davada 9 Ocak 2001 gün ve 2001/10 mütalaayla Orhan Aslıtürk hakkında 22 Şubat 2001 tarihinde tutuklama kararı çıkarılabildi. Bu karar 22 Şubat 2001 tarihinde Interpol bünyesinde arama emri, difüzyon, çıkartılmasını sağladı. 16 Mart 2001 tarihinde ise şikayetçi İstanbul Defterdarlığı, Orhan Aslıtürk ile ortağı Muhammet Ciğer ve işadamlarının da

aralarında bulunduğu 87 sanık hakkında, 213 sayılı "Vergi Usul Kanunu'na Muhalefet" suçundan 6 aydan 3'er yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açtı. Raporda adı geçen 22 şirketin 87 yöneticisinin sanık olduğu dava Vergi Usul Kanununun vergi kaçakçılık suçunu düzenleyen 359. maddesince açıldı.

Haklarında sahte belge düzenlemek ve kullanmak (sahte belgelerle gerçek bir muamele veya belgeleri olmadığı halde bunlar varmış gibi belge düzenlemek) suçlaması bulunan ve 18 aydan 3 yıla kadar hapsi istenen kişilerle ilgili savcılık iddianamesinde, Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer hakkında, sahte belge düzenlemek, bu belgelerle ilişkide oldukları ihracatçı şirket yetkilileri ve yöneticilerinin gerçekte bir ihracat, mal alış ve satışı olmadığı halde ihracata konu olan malı, almış ve satarak ihraç etmiş gibi gösterdikleri suçlaması yer aldı.

İddianamede sahte belgeleri alıp kayıtlarına intikal ettirerek kullanan ve yine bu malları ihraç ediyormuş gibi gösteren ve sahte evraklar düzenleyerek sanık sandalyesine oturan birçok ünlü şirket ve yöneticinin ismi şöyle sıralandı:

Al Baraka Türk Özel Finans Kurumu A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Abdullah Omar Ghurab, Mustafa Latif Topbaş, Kemal Önaktan, Abdulrezzak Kamel, Bajat Khalil, Ömer Abdullah Sejeimi, Yalçın Öner, Azmüsebat Çakmak ve Traş Bıçağı Sanayi ve Ticaret A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Bekir Hulusi Cansu, Ömer Cansu, Mehmet Selçuk Cansu, Bemsey Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Ergün Titiz, Didem Titiz, Besim Titiz, Yeliz Titiz, Rafet Pançuk, Bisaş Bursa İplik Sanayi A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Seda Güngörü, Muammer Ağım, Ziya Ekincioğlu, Orhun Yıldırımçakar, Ekrem Ağın, Mustafa Özoğuz, Nedim Şener, Haluk Ekincioğlu, Cam Pazarlama A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Türkay Ergün, Aktan Pınar, Hüseyin Özcan, Mehmet Ihsan Orhan, Mustafa Aktif Sözen, Melike Ilgın, Üstün Tuna, Dempa Uluslararası Dış Ticaret A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Şevket Demirel, Yahya Murat Demirel, Şehriban Demirel, Derby Lastik Fabrikası A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Ali Avni Balkaner, Muzaffer Hakan Balkaner, Ahmet Uğur Balkaner, Berç Büşüksakayan, Coşkun Gizendor, Mordo Berk Baruh, Leon Baruh, Selahattin Cevad Borçbakan,

Aren Cuhacıyan, Moşe Behar, Gülseren Günel, Ceyhan Cerman, Nilgi Zararısız, Doysan Yağ Sanayi A.Ş. yönetici ve ortakları Hüseyin Bayraktar, Fuat Süren, Mehmet Bayraktar, Ferit Ferhangil, Bekir Doğan îllez, İbrahim Şensoy, Vahit Aleghaband, Elektropak Elektrik Sanayi A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Mehmet Emin Cankurtaran, Ali Cüneyt Cankurtaran, Mustafa İlhan Aslan, Mustafa Sacit Basmacı, Mustafa Burhan Karahan, Elektroset Elektrik Cihaz İmalat Sanayi A.Ş. yetkileri ve yöneticileri Mehmet Emin Cankurtaran, Ali Cüneyt Cankurtaran, Mustafa İlhan Aslan, Mustafa Sacit Basmacı, Mustafa Burhan Karahan, Ergünler Deri Konfeksiyon San. Limited Şirketi yetkilileri ve yöneticileri Zeki Ergün, Hidayet Hülya Ergün, Esem Elektrik Sayaçları ve Elektrik Malzemeleri San. Ticaret A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Mehmet Emin Cankurtaran, Ali Cüneyt Cankurtaran, Mustafa İlhan Aslan, Sacim Basmacı, Mustafa Burhan Karahan, Haver İlaç Sanayi A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Mehmet Selçuk Camcı, Sayım Camcı, Ömer Camcı, Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Ahmet Bazie Al Yaseen, Şemsettin Bilgutay, Faisal Abdulaziz Al Zamel, Rashedr Salem al Farhan, Hamed Al Bader, Abdullah Kasım Tivnikli, Fehmi Akın, Y. Turan Altınoğlu, Simbay San. Ev Cihaz. San. ve Tic. A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Ümit Özkan, Özgün Bursalıgil, Atilla Paksoylu, Mehpare Özkan, Simtel Elektronik San. ve Tic. A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Özgen Bursalıgil, Atilla Paksoylu, Ersin Seçil, A. Fuat İlker, Adnan Mutlu, Simtel Pazarlama A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Özgen Bursalıgil, Atilla Paksoylu, Adnan Mutlu, Mustafa Oğuz, A. Fuat İlker, Simtel Ticaret ve Sanayi A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Özgen Bursalıgil, Atilla Paksoylu, Adnan Mutlu, A. Fuat İlker, Ersin Seçil, Mustafa Oğuz, Sofist Tekstil Sanayi ve Limited Şirketi yetkilisi ve yöneticisi Hayyam Gariboğlu, Tarım Taç Tarım Tarımsal Gıda Sanayi Proje ve Mühendislik Hizmetleri Araştırma Üretim Pazarlama A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Tülay Onar, Ali Zafer Taciroğlu, Yakup Tolga Tekelioğlu, Gazsan Makine ve Cihazlar Sanayi ve Ticaret A.Ş. yetkilileri ve yöneticileri Özgen Bursalıgil, Atilla Paksoylu, Mustafa Oğuz, Yalçın Akgerman, Yaman Otomotiv Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi yetkilisi ve yöneticisi Hüseyin Yaman.

Yukarıda adları geçen şirket yöneticileri hakkında sahte belge alıp kayıtlarına intikal ettirerek kullandıkları ve sahte belge düzenledikleri

anlaşıldığından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359 maddesinin b-1 bendine göre 18 aydan üç yıla kadar hapsi istendi.

Aslıtürk'ün sarı zarf korkusu

Ascor'la ilgili soruşturmayı yapan kurumlardan birinde görevli bir kişinin Aslıtürk'le ilgili saptaması ilginçti: "Orhan Aslıtürk aklını ve zekâsını topluma yararlı şeyler için kullansaydı, önemli yerlere gelebilirdi." Gerçekten de yasaları iyi bilen açıklarını da tespit eden Orhan Aslıtürk hakkında hazırlanan resmi evrak ve raporların kendisine tebliğ edilmemesi için inanılması güç bir yola başvurdu. Kendisine tebliğ edilmediği için hukuki olarak sorumluluktan kaçmaya çalışan Aslıtürk, Londra'da yaşadığı için Türkiye'de adına hareket etmesini istediği avukata verdiği vekâletnamede "resmi herhangi bir evrakı alma yetkisi" vermedi. Böylece Defterdarlık memurları hazırlanan resmi evrak ve raporları tebliğ için gittikleri avukatına evrakları veremeden geri dönüyordu.

Bu arada Aslıtürk, Londra'daki Türk Büyükelçiliği'ne başvurarak, kendi adına gönderilecek evrak ve raporları teslim edilebileceği adresini verdi. Türk makamları da posta yoluyla Ascor hakkında hazırlanmış evrak ve raporları, Aslıtürk'ün adresinde teslim edilmesi için Londra'ya göndermeye başladılar. Elçilik raporları posta yoluyla Aslıtürk'ün adresine gönderdi. Ancak burada da imza atmaktan kaçınarak raporları teslim almadı. İngiliz posta idaresi Türk Büyükelçiliği'ne Orhan Aslıtürk'ün resmi evrakları almaktan kaçındığını iletirken, Türk Büyükelçiliği de durumu Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Maliye Bakanlığı'na bildirdi. Bakanlıkta raporların "ilan yoluyla tebliğ" edilmesine karar verdi. Böylece Aslıtürk hakkında hazırlanmış raporlarla ilgili duyuru Türkiye'de yayınlanan bir gazeteye verilen ilanla yapılabildi.

KAÇAKÇILIKTAN REKOR CEZA

Ardından Aslıtürk ve Ciğer'in kurduğu Ascor bünyesinde çalışan toplam 33 kişiye Gümrük Müsteşarlığı tarafından İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğü müdahilliğinde Gümrük Kaçakçılığı davası açıldı. 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun'un hayali ihracat konusunu düzenleyen 45. maddesi gereğince 15 yıla kadar hapis cezası istendi. 45. madde suçu şöyle tarif ediyor: "Gümrük kapıları ve yolları dışındaki yerlerden memleket dışına eşya çıkaranlar veya bunları çıkartmak için gümrüklere verdikleri beyannamelerde cins, nevi, miktar, menşe, gönderileceği yer ve ticari eşya için kıymet bakımından yanlış beyanda bulunanlar hakkında, elli bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur."

25 Haziran 2001 tarihinde 2001/38053 hazırlık numarasına sahip iddianamede Muhammet Ciğer ve Orhan Aslıtürk yanında Ascor'un tepe yöneticileri olan Erşen Kılıç, Mehmet Argun Kızılırmak, Suavi Sezer, Osman Gürkan, Necdet Külünk, Metin Külünk, Isa Soylu gibi isimlerin yanında Muhammet Ciğer'in evlendiği Havva Melek Özmelek, Susurluk kazasında ölen ülkücü Abdullah Çatlı'nın aile dostu olan Fethi Namlıoğlu da sanık sandalyesine oturdu. Dava bir yıl gibi bir süre içinde sonuç aşamasına geldi. 1918 Sayılı kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun'un 27 1-3 maddesine göre toplu halde kaçakçılıktan 5 yıldan 15 yıla kadar hapsi istenen sanıklar hakkındaki bilirkişi raporu da olumsuz çıktı. Ascor ortaklarının hayali ihracattan dolayı devletten haksız KDV iadesi şeklinde 256 milyon dolar kazanç elde ettikleri belirtildi.

Dava 21 Haziran 2002 tarihinde sonuçlandı. Muhammet Ciğer'in tutuklu yargılandığı davada, Ciğer'e 15 yıl ağır hapis ve sağlanan menfaatin dört katı olan 1.156.088.063.559.264 TL yani yazıyla 1 katrilyon 156 trilyon 88 milyar 63 milyon 559 bin 264 Türk Lirası gibi rekor düzeyde bir ağır para cezazına çarptırıldı. Gıyabi tutuklu Orhan Aslıtürk, Fethi Namlıoğlu ve Mehmet Argun Kızılırmak ise yakalanamadığı için haklarındaki dosya ayrıldı. 33 sanıklı davada bir kısım sanıklar beraat ederken, bazıları da 10 yıl hapse ve aynı miktarda

para cezasına çarptırıldılar. Böylece artık Ascor konusundaki ilk ve en önemli karar verilmiş oldu. Bunların ardından Vergi Davaları ve Karapara Aklama davaları gündeme gelecek. İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği bu karar içinde hayali ihracattan yararlanan şirketleri ilgilendiren bir bölüm vardı. Vergi İnceleme Raporları ve Bilirkişi Raporlarında adı geçen ve haklarında kamu davası açılmamış bulunan bir kısım sanıkların hakkında Şişli Cumhuriyet Savcılığınca ayrıca hazırlık soruşturması sürdürüldüğü için şu anda bir işlem yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varıldı.

Ascor'un gerçekleştirdiği hayali ihracatlardan yararlanan 184 şirketin yöneticileri hakkında toplu bir hayali ihracat davası açılması için gerçekten de önemli bir hazırlık soruşturması sürüyor. Şişli Cumhuriyet Savcılığı şirketlerin sayısının çok olmasından dolayı ifadelerin alınmasının çok zaman alması gerekçesiyle aradan geçen 1.5 yıla rağmen dava açılamadı. Buna karşın İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin aldığı bir karar sonrasında adlarına hayali ihracat yapılan şirketlerin de yapılan ihracatın gerçek olduğunu, dövizlerin yurtdışından geldiğini iddia etmeleri güçleşmiş oldu.

Öte yandan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 16 Nisan 2002 tarihinde Orhan Aslıtürk ile Muhammet Ciğer hakkında sahte fatura düzenleyerek hayali ihracat yaptıkları, haksız yere ihracat teşviklerinden yararlandıkları ve bu gibi işlemleri yapmak için anlaştıkları firmalar arasında Fursan Fermantasyon Ürünleri Sanayi Ticaret A.Ş.nin de bulunduğunu belirterek yeni bir dava daha açtı.

Görüldüğü gibi olay tek olmasına rağmen çok değişik mahkemelerde davalar açılarak olay parçalanmakta, öte yandan bazı şirketler hakkında vergi kaçakçılığı ve hayali ihracat davaları başka yerlerde açılmaktadır (örneğin Faruk Süren'in ve Cavit Çağlar'ın şirketleri). Hayali ihracat ve hayali ithalat Türkiye'de çok sık rastlanan yolsuzluk çeşitlerinden olmasına rağmen, bu konuya bütüncül yaklaşım geliştirilmemesi eğer bir tercih değilse bile eksiklikleri giderilmesi gereken çok büyük bir ihmal olarak karşımızda duruyor.

En önemli yolsuzluk suçu olan hayali ihracata yaklaşım 1980'lerde de aynıydı, bugün de aynı.

Olayı Orhan Aslıtürk özelinden çıkararak bakarsak, hayali ihracat fiilinde dört ayrı suç oluşmaktadır:

- 1. 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Yasa kapsamına giren teşekkül halinde ihraç kaçakçılığı,
- 2. TCK 313 ve 314. maddeleri kapsamındaki cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak (Çünkü, hayali ihracat suçu yıllara yayılan ve süreklilik arz eden bir suçtur),
- 3. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi kaçakçılığı suçu,
- 4. "4208 Sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Yasa" kapsamına giren kara para aklama suçu (Çünkü, 4208 sayılı yasanın 2/a maddesinde sayılan öncül suçlar arasında vergi kaçakçılığı ve 1918 sayılı kanun kapsamındaki suçlar yer almaktadır).

İçinde organize suç örgütlerinin de bulunduğu ve zaman zaman baskı, tehdit ve şiddetin de olduğu hayali ihracat suçunun, organize ve süreklilik özelliği sebebiyle 4422 sayılı yasa çerçevesinde Devlet Güvenlik Mahkemeleri Başsavcılıkları tarafından Mali Polis ve ve mali uzmanlarla proje çalışması şeklinde soruşturulması gerekiyor.

Nitekim kamuoyunda Paraşüt, Balina, Hayal, Bufalo-Fırtına, Sis, Hasat gibi isimlerle bilinen bütün hayali ihracat soruşturmaları, yetkili DGM Cumhuriyet Başsavcılıkları tarafından Mali Polis, Maliye denetim elemanları ve gümrük müfettişleriyle müşterek yürütülmüştür. Çıkar amaçlı teşekkül oluşturmak suçunu düzenleyen Türk Ceza Kanunu'nun, Devlet Güvenlik Mahkemeleri görev alanından çıkarılmasından önce olduğunu unutmamak gerekiyor. Hükümet, TCK'nın 313 ve 314. maddelerini DGM alanından çıkararak, bir ucu İstanbul, diğer ucu Mersin, bir uzantısı da yabancı bir ülke olan hayali ihracat olaylarının gerçek boyutlarının soruşturulmasını da zorlaştırmış oldu. Yalnızca DGM'ler yüzlerce kişinin adının karıştığı Türkiye'nin dört bir yanma yayılmış suç örgütleri hakkında soruşturma yetkisine sahip mahkemelerdi. İşte Maliye uzmanlarının soruşturmalar sırasında tespit ettiği hayali ihracat fiilini, DGM kapsamındaki çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, suç işlemek için teşekkül oluşturmak, 1918 sayılı kanun

kapsamındaki teşekkül halinde kaçakçılık ve 4208 sayılı yasa kapsamındaki kara para boyutlarının tümünü dikkate alarak değerlendirmeleri sonuç almayı hızlandırabilecekti. Bu durum Orhan Aslıtürk ve onun yaptığı hayali ihracattan yararlanan şirketlerin ekmeğine yağ süren bîr gelişme oldu. Maliye uzmanları da haklı ve yasal olarak Cumhuriyet Savcılarına suç duyurusunda bulunmaktalar. Maliye'nin görevi, kendilerine verilen görev gereği Vergi Usul Kanunu ve Karapara Mevzuatı çerçevesinde incelemeyi yapmak, başka bir suç boyutu varsa bu konuda Savcılıkların gerekli işlemleri yapmalarını sağlamaktan ibarettir.

Ancak bu noktada bir başka sıkıntı ortaya çıkıyor; yolsuzluk soruşturmaları maliye, finans, muhasebe ve bankacılık gibi teknik bilgiler gerektirdiğinden, bazı savcılıklara intikal eden müfettiş ve uzman raporlarının, savcılar tarafından yeterince incelenmediği ve suçun organize boyutunun dikkate alınmadığı da dikkat çekiyor. Böyle bir durumda da 1.7 milyar dolarlık hayal ihracat yapan Orhan Aslıtürk dosyasının, birkaç savcılığa bölünmesi de Ascor adlı yolsuzluk organizasyonun gereken cezayı almasını engelleyen bir faktör olarak değerlendirilebilir. Evet, atlama rekortmeni çekirgeleri bile kıskandıracak kadar sıçrama rekoru kıran Orhan Aslıtürk, her defasında hukukun elinden kaçmayı başardı. Belki savcılar maliye ve finans konularında yeterli bilgiye sahip değillerdi, ama Aslıtürk'ün iş yaşamı boyunca vergi ve ceza hukuku konusunda ihtisaslaşmasının her defasında adaletin elinden kurtulmasında etkili olduğu bir gerçektir.

Yasalardaki boşlukları iyi bilen, gerektiğinde mahkemelerde Aslıtürk olan soyadını "Aslı" veya "Aslan" şekline dönüştürerek adaleti aldatabilecek tecrübeye sahip olan Aslıtürk, gümrükçüleri bağladığı gibi vergi dairesi memur ve müdürlerini de kendisine bağlayabiliyordu. Hakkında yapılan incelemelerden haberdar oluyordu. Hayali ihracat yaptığı sırada aldığı milyonlarca dolarlık KDV iadesini tahsil ederken olduğu gibi vergi dairelerinde ve sahte pasaport alacak kadar rahat ilişkileri olan Emniyet'teki çevresinin de yardımıyla Türkiye'de rahat bir hayat sürdüren Aslıtürk ve Ascor hakkında ilk inceleme 7 Temmuz 1998 tarihinde yapılan aramalar sonrasında başladı.

Olayı ortaya çıkaran ve ilk baskını yapan ise Hesap Uzmanları Kurulunun elemanları oldu. Polisle birlikte yapılan baskında şirket merkezinde ve çeşitli adreslerde Hesap Uzmanları Kurulu'nun yaptığı aramada toplam 350 bin belgeye el kondu. Ağzı mühürlü çuvallarla teslim edilen belgeleri inceleyen ekip ilk önce iki kişi iken, daha sonra 10 kişiye çıkarıldı. inceleme ancak 27 Ekim 2000 tarihinde bitirilebildi. Raporun içeriğinin basına yansımasıyla polis ile maliyeciler arasında köşe kapmaca başladı. Aslıtürk'ün kurduğu hayali ihracat organizasyonu ve bu hayal ihracatlardan kimlerin yararlandığı 28 Kasım 2000 tarihinde Milliyet gazetesinde "Naylon Süren" manşetiyle kamuoyuna duyuruldu. İstanbul Mali Polisi haber üzerine Hesap Uzmanları Kurulu'na başvurarak, kendilerinin yaptıkları bu baskınla ilgili raporun bir kopyasını almaya çalıştılar. O günlerde olayların göbeğinde olan bir emniyet görevlisi olayı şöyle anlattı: "Rapor ile ilgili haber M illiyet gazetesinde yayınlanınca, Mali Polis sözlü taleple bir kopyasını istedi. Ancak incelemeyi yapan ekip, raporun sözlü istenmesi ve Vergi Usul Kanunundaki gizlilik ilkeleri karşısında 'Bu gizli bir rapordur veremeyiz,' şeklinde yanıt verdi.

Bunun üzerine yazılı olarak başvuruda bulunma kararı alındı. Tantan'm emniyetten ekiple yazılı istek göndermesinin nedeni 'Polis olarak yapılabilecek bir yardımın olup olmadığını,' öğrenmekti. Ertesi gün Hesap Uzmanları Kurulu'na giden polis ekibi, raporun işlem için Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı ve ilgili vergi dairelerine gönderildiğini ve adli sürecin başladığını öğrenerek raporun bir kopyasını aldı."

Tutuklama emrine rağmen kaçış

Daha önce belirttiğimiz gibi 6 Eylül 1998 tarihinde Fransa'dan özel uçakla önce Bursa'ya ardından İstanbul'a gelen Aslıtürk aynı akşam polis tarafından gözaltına alınmasına rağmen 7 Eylül günü çıkarıldığı Beykoz Cumhuriyet Savcılığı tarafından serbest bırakılmıştı. İşin ilginç yanı o tarihe kadar hakkında üç yurtdışı yasağı ve üç tutuklama kararı çıkarılmış olan Aslıtürk'ün göz göre göre nasıl serbest bırakıldığı hâlâ çözülememiş bir muamma. Beykoz Cumhuriyet Savcılığı tarafından serbest birakıldığında polisin kayıtlarına göre, Aslıtürk hakkında Şişli 1.

Sulh Ceza Mahkemesi'nin 26 Mart 1998 tarihli kararıyla "Alım satıma fesat karıştırma ve Kamulaştırma Yasasına aykırılık" suçundan tutuklama kararı alınmıştı. İkinci olarak 3.Sulh Ceza Mahkemesi'nin 21 Mayıs 1998 tarih ve 1998/62 sayılı kararıyla "ihtilasen zimmet" suçundan ve üçüncü olarak da 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 5 Haziran 1998 tarih ve 1998/66 sayılı kararıyla "ihtilasen zimmet ve ihaleyi fesat karıştırmak" suçlarından tutuklama müzekkereleri bulunuyordu. Ayrıca Şişli Cumhuriyet Savcılığı'nm 30 Mart 1998 tarih ve 98/1244 sayılı kararı, 5 Haziran 1998 tarih ve 98/66 sayılı kararı, ayrıca İstanbul Merter Vergi Dairesi'nin 22 Mayıs 1998 tarih ve 8203 sayılı kararıyla yurtdışına çıkış yasağı bulunuyordu.

Sonraki sicil

Bunları hatırlatmamızın nedeni hakkında birçok dava ve dosya bulunan bir kişinin Türkiye'de rahatça hareket edebildiğini göstermekti. İncelemelerin bitmesi ve Aslıtürk'ün yurtdışına kaçışından sonra da hakkında birçok dava açıldı. Öncelikle Can Yatçılık Ticaret ve Turizm A.Ş.'nin sahibi olarak bir bankadan aldığı çeki, 1 yıl süreyle keşide etme hakkı olmadığı halde bu işlemi yaptığı gerekçesiyle İstanbul 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Kısa süre sonra da aynı konuda İstanbul 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başka bir dava daha açılarak, 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası istendi. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilen Sümerbank'la ilgili soruşturmayı yürüten İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı, 22 Aralık 2000 tarihinde ifadesi alınamayan Aslıtürk ve ortağı olduğu belirtilen Muhammet Ciğer'in de aralarında bulunduğu 40 kişi hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkardı.

Bu kişilerden Muhammet Ciğer, 15 Ocak 2001 tarihinde yakalanarak, hakkında adli işlem başlatılırken, naylon faturalarla bankanın içinin boşaltılmasına katılmakla suçlanan Aslıtürk'ün dosyasını ayıran savcılık, bankanın eski sahibi Hayyam Garipoğlu'nun da aralarında bulunduğu 38 sanık hakkında dava açtı.

Mali boyutu 600 milyon dolar olan “son kredi operasyonu” kapsamında Bursa 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, eski milletvekili ve işadamı Cavit Çağlar’ın da aralarında bulunduğu 29 sanıkla birlikte “sahte evrak tanzim etmek” ve “dolandırıcılık” suçlarından yargılanan Aslıtürk, olayın “cürüm işlemek amacıyla çete oluşturmak” boyutuyla ilgili İstanbul 6 No’lu DGM’de de aynı sanıklarla birlikte gıyabında yargılandı. Mahkeme heyeti, 22 Ekim’de görülen ilk duruşmada, işlenen suçun 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun kapsamına girdiği gerekçesiyle “görevsizlik kararı” vererek, dosyayı Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderdi.

Kaçakçılık suçları

Orhan Aslıtürk, yabancı uyruklu kişilerin Laleli piyasasından aldıkları malları sahte belgelerle ihraç edilmiş gibi göstererek kaçakçılık yaptıkları iddiasıyla iş ortağı Muhammet Ciğer’in de aralarında bulunduğu 33 sanıkla birlikte gıyabi tutuklu olarak 15 yıla kadar ağır hapis cezası istemiyle İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde de yargılanıyor.

Aslıtürk’ün, Sümerbank’ın eski sahibi Hayyam Garipoğlu’nun da aralarında olduğu 5 sanıkla birlikte İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, “dolandırıcılık” suçundan yargılandığı dava, 4616 sayılı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun kapsamında 16 Ekim 2001 tarihinde ertelendi.

Emniyete göre

Emniyet kayıtlarına göre, Aslıtürk “cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak ve banka aracı kılmak suretiyle dolandırıcılık” suçundan İstanbul 6 No’lu DGM Yedek Hâkimliği, “4208 sayılı Kara Paranın Aklamanın Önlenmesine Dair Kanun’a muhalefet” suçundan Şişli 1. Sulh Ceza Mahkemesi, “teşekkül halinde hayali ihracat yoluyla kaçakçılık” suçundan Şişli 2. Sulh Ceza Mahkemesi ile “cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak ve kamu kurumlarını dolandırmak, sahte evrak tanzim

etmek” suçlarından dolayı da Bursa 4. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından çıkartılan gıyabi tevkif kararları uyarınca Türkiye’ye iadesi amacıyla uluslararası düzeyde aranıyor. Hakkındaki difüzyon ise kırmızı bültene dönüşmüş durumda, o artık Interpol’e bağlı tüm ülkelerde aranan bir suçlu durumunda.

Maliye Bakanı’nın eşi olan ablasına da para göndermiş

Gıyabi tutuklu olduğu hayali ihracat davasındaki kararla ortağının aldığı cezanın bir anlamda Aslıtürk’ü de etkileyeceğini düşünebiliriz. Yukarıda ayrıntılarıyla verilen kırmızı bülten de Orhnan Aslıtürk’ün hayali ihracat yanında, banka içinin boşaltılması konusunda banka sahibiyle anlaşma yaptığını da gösteriyor.

Artık uluslararası çapta aranan bir kaçak olan Orhan Aslıtürk hakkında sayısız hayali ihracat raporuyla yüzlerce naylon fatura raporu hazırlayan Hesap Uzmanları Kurulu, 2002 yılının ilk günlerinde baş hesap uzmanı Celalettin Şahin başkanlığında bir de “Karapara Raporu” yazdılar. İçerik olarak da önemli özelliği bulunan raporda, Orhan Aslıtürk, 1996 yılı itibarıyla 2.5 trilyon lira tutarında “karapara aklama” suçunu işlediği tespiti yapıldı. O günkü kurlarla 40 milyon doları bulan bu rakam içinde yukarıda adı yatırımcı şirket olarak anılan Ascor dışı şirketler kurulmuş ve paranın büyük kısmı bu yolla aklanmıştı.

Toplam 1.7 milyar dolarlık hayali ihracat yapan Aslıtürk ve Ciğer’in KDV iadeleri nedeniyle kazancının en az 250 milyon dolar olduğu hesaplanıyor. Hakkında karapara raporu yazılan Aslıtürk’ün, şirketlerinin yanında özel harcamaları, uçak ve yat alımları da karapara aklama olarak değerlendirilirken, bir kısım parasını da akrabalarına verdiği ve banka havalesiyle gönderdiği belirlendi. Hazırlanan karapara raporunun 48. sayfasında yer alan grafik aklamanın nasıl gerçekleştiği belirtiliyor. 1996 yılında Orhan Aslıtürk’ün her ay düzenli olarak bankaya adına Orhan Aslıtürk’ün ablası Türkan Hanım eşi Sümer Oral’la birlikte para gönderdiği kişiler arasında ablası Türkan Oral da bulunuyordu.

Bu havalelerin daha sonraki yıllarda da devam edip etmediği ise, Hesap Uzmanlarının soruşturmayı tamamlamasıyla cevaplanacak bir soru olarak duruyor.

Yukarıda sözü edilen grafikte karaparamn aklanması kutularında akrabalara gönderilen havalelere yer verilmezken, raporun içeriğinde bu durumdan bahsedildi. “Orhan Aslıtürk'ün şahsi harcamaları için aktarılan kaynaklar” bölümünün altında Aslıtürk’ün para gönderdiği kişilerden söz edilirken, raporun eki ise bu kişilerin kimler olduğunu aydınlatıyor. İşte bu kişilerden Türkan Hanım’ın soyadı birçok kişinin dikkatini çekecektir.

Evet Türkan Oral, Orhan Aslıtürk hakkında, hayali ihracat, vergi kaçakçılığı ve karapara raporu hazırlayan Hesap Uzmanları Kurulu’nun bağlı olduğu Maliye Bakanı Sümer Oral’ın eşidir. Şimdi kısa bir süre için 2000 yılının Kasım ayına geri dönüyoruz. Sümer Oral, kayınbiraderi Orhan Aslıtürk yüzünden sıkıntılı günler yaşamaktadır. 22 Kasım 2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde daha önce uygulanan ve kaldırılan, Hayat Standardının yeniden yürürlüğe girmesiyle ilgili yasama görüşmeleri yapılmaktadır. Genel Kurul salonundaki görüşmeler sırasında daha sonra kapatılan Fazilet Partisi Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya konuşmaktadır. Uzunkaya, vergi yasası üzerine konuşurken birden Maliye Bakanı Sümer Oral’a istifa etmesi gerektiğini söyler. Genel Kurul salonunda soğuk bir rüzgâr esmesine neden olan konuşmanın ilgili bölümü şöyledir: “... Ciddi yanlışlar yapıyorsunuz. Bu tasarıyı getirmekle fevkalade ciddi yanlışlar yapmaktasınız. Kayıtdışı ekonomiyi kayda almanız gerekirken, vurgunları önlemeniz gerekirken, hatta ve hatta vurguncularla irtibatı olan bakanlar... Açık söylüyorum, ben, bir Maliye Bakanı olsaydım, 2,5-3 katrilyon parayı memlekette bir kısım vurgunlarla götürmüş Orhan Aslıtürk diye bir kaynım olsaydı, onurumla istifa eder, o makamda oturmazdım. Bu millete önce bunların hesabını verin. Yolsuzlukların içerisinde olan bakanlar da, millete hesap vermelidir önce. Aksi takdirde, burada, milletten vergi talep etmeye hakkınız yok.”

Maliye Bakanı Sümer Oral önergelerin görüşülmesinden sonra Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya’nın şahsına yönelik sataşmasına şöyle

karşılık verir:

“Sayın Başkan, ben, otuz sekiz yıldır kamu hizmetinde olan bir arkadaşınızım. 1962 yılında maliye müfettiş muavini olarak devlete girmiş, 1977 yılma kadar maliye müfettişi, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü olarak görev yapmış ve bilahare 1977’de siyasete atılıp, o günden bu yana da politikanın içerisinde olan birisiyim. 1979 sonunda, hükümette Sosyal Güvenlik Bakanı olarak görev aldım. 1991 sonundan 1993 ortasına kadar Maliye ve Gümrük Bakanıydım. Bugün, yine bu görevdeyim. Otuz sekiz sene boyunca, gerek görev alanım ve gerek gelirim, her dakikasına kadar açıktır ve incelenebilir. Otuz sekiz yılın her dakikasının, her saniyesinin hesabını verebilen bir arkadaşınızım. Hayatta, insanların iradesi dışında, kendisinin seçemeyeceği bazı durumlarla karşılaşması çoktur. Hepinizin hayatında bu tür şeyler olabilir. Ama, ilişkileri ayarlamak o kişiye aittir; yani, şahsa aittir. Ben de, bana yakışan bir ilişki içerisinde oldum. Her zaman itibarı öne almışımdır, itibarım için yaşamışımdır. Yanlış işin içerisinde, hiçbir zaman olmadım. Ben, açık açık ifade ediyorum; bir ufak ilişki veya bir ufak yakınlık, iş yakınlığı bulup ortaya getirmezseniz ben hesap sorarım, diye her zaman söyleyen bir kişiyim. Ben, bir maliye müfettişi olarak, o kişinin, adı geçen kişinin her şeyiyle peşindeyim ve kanunlar ne diyorsa, ona da çarptırılacaktır. Ben, bir buçuk yıl içerisinde, hangi anında geciktiysem, getirin onu söyleyin. Onun peşindeyim maliye müfettişi olarak ve soyadımı taşıyan kardeşim dahi olsa, hiçbir şey fark etmez; hiçbir şey fark etmez! Bu kürsüye gelip, bu tür konuşmalar yapılması, bazı üsluplara uygun olabilir. İşte, size biraz evvel söyledim; ben, otuz sekiz senedir kamu önündeyim; bugün ortaya çıkmış değilim. İlk bakanlığım da değil, üçüncü bakanlığım ve Türkiye Cumhuriyetinin en genç Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürüyüm. Hepsine kademe kademe geldim. Çok şükür, itibarımdan başka hiçbir şeyim de yok, başka şeye de talip olmadım. Ben, bu olayda da, hiçbir şeyin yapanın yanına kâr kalmayacağını -kardeşim de olsa- gösteren bir siyasetçi ve arkadaşınız olarak kalacağım. Bu tür sözler kolay söylenir; ama, biraz da boğazdan geçirerek, öyle konuşmak lazım. İnsanlara kolay çamur atılabilir; ama, hiç şüpheniz olmasın, bazı insanlara da o attığınız tutmaz; oradan sıçrar üzerinize gelir.”

Orhan Aslıtürk'ün bazı siyasilerin seçim harcamalarını finanse ettiği, ve hatta bazılarını da Londra'daki misafir ettiği söylentileri bile vardır. Bazı bakanlıkların dağılımından dolayı duyduğu memnuniyeti çevresiyle paylaştığı bile iddia edilir. Sümer Oral gibi yıllarını siyasete vermiş birisinin Aslıtürk'le bir alışverişinin ya da parasal ilişkisinin olduğunu gösterebilecek herhangi bir kayda rastlamak mümkün değildir. Yukarıda ayrıntılarını verdiğimiz meclis konuşmasında da Sümer Oral zaten, bunun üzerinde ciddiyetle durur. Konuşmasında "bir ufak ilişki veya bir ufak yakınlık, iş yakınlığı bulup ortaya getirmezseniz," sözlerini sarf eder. Buna karşın Hesap Uzmanları Kurulu o küçük ilişkiyi hazırladıkları karapara raporunda dile getirirler. Orhan Aslıtürk'ün ablası olan eşi yani Türkan Oral'ın 1996 yılı için hazırlanan karapara raporunun eklerinde adı geçmektedir.

Türkan Oral, kardeşi Orhan Aslıtürk'ten her ay düzenli biçimde para almıştır. Orhan Aslıtürk'ün tüm hesaplarını tutan Nazım Atabay'ın el defterinde ne zaman ne kadar para gönderildiği ayrıntılarıyla yazmaktadır. Aslıtürk'ün el defterini tutan Atabay, Türkan Oral için düştüğü not şöyleydi: "Türkan Oral havale Ankara'ya". Bu tutar 1996 yılının Şubat, Mart aylarında ve Nisan ayı başında 25 milyon 500 bin lira iken, Nisan sonunda 50 milyon 500 bin liraya çıkarılmış.

Hesap Uzmanları Kurulu tarafından hazırlanan 7 Ocak 2002 tarihli ve 937/432-2 sayılı olan ve Mali Suçlar Araştırma Kurulu'na gönderilen rapor, 26 Ocak 2002 tarihinde MASAK Başkanı Nejat Coşkun imzasıyla Şişli Cumhuriyet Savcılığı'na gönderildi. Aslıtürk'ün karapara kazançlarını nasıl akladığını gösteren grafiğin "Orhan Aslıtürk'ün Şahsi Harcamaları için Aktarılan Kaynaklar" kutusunun altında, yapılan ödemeler arasında, Orhan Aslıtürk'ün akrabaları için ödenen kiralar, akrabaları ile diğer kişiler adına yapılan havaleler, kendisi ve ailesine ait telefon giderleri, kredi kartı ödemeleri, çeşitli gayrimenkuller için ödenen emlak vergileri, çeşitli işler için avukatlara yapılan ödemeler ile diğer şahsi harcama ve giderler yer almaktadır. Hesap uzmanları 1996 yılında Aslıtürk'ün 2.5 trilyon lira karapara aklandığını belirlerken, bunun 496 milyar lirası Orhan Aslıtürk'e ait el defterine göre yapılan harcamalar yoluyla gerçekleşti. Bunların arasında akrabalarına gönderilen paralar da önemli yer tutuyordu. Şişli 2. Asliye Ceza

Mahkeme'sinde görülen davada, Aslıtürk'ün karapara akladığı kararı çıkarsa, Aslıtürk'ün mallarının müsaderesi gündeme gelebilecek.

Tespit edilen bu durum Maliye Bakanı'nın olmasa bile eşinin, kardeş olan Orhan Aslıtürk'le para ilişkisi olduğunu göstermesi bakımından önemli bir ayrıntıdır. Hesap Uzmanları Kurulu tarafından hazırlanan rapora göre Türkan Oral adına gönderilen para bir kez değil, yıl boyunca devam ediyor. Ele geçirilen belgeler ile tespit edilen ve Orhan Aslıtürk'ün neredeyse maaşa bağlarcasına her ay düzenli para gönderdiği kişiler arasında yalnız ablası Türkan Oral yoktu.

İkinci ve üçüncü evliliğini yaptığı Ayşegül Kılıç, birinci eşinden olan kızı Fatoş Aslıtürk ve annesi de Orhan Aslıtürk'ten düzenli olarak para alıyordu. Ancak şu tespiti de yapmak gerekiyor, Maliye Bakanı Sümer Oral, kayınbiraderi dahi olsa Aslıtürk hakkındaki raporları işleme koymaktan geri durmamış, eşinin isminin karapara raporunun ekleri arasında olmasına rağmen bekletmeden kendisine bağlı MASAK aracılığıyla savcılığa intikal ettirmiştir.

Şimdi ortada karapara davasına dayalı hukuki bir sorun ile "siyasi etik" konusundan başka bir şey yoktur.

CAVİT ÇAĞLAR'IN HAZRETİ YUSUF DİYARINA GİDİŞİ

Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer hakkında hazırlanan dev hayali ihracat raporunun tamamlandığı tarihte Türkiye'de yolsuzluk operasyonları son hızla devam ediyordu. Bilindiği gibi bu operasyonlardan ilki olan "Paraşüt Operasyonu"nun konusu da hayali ihracattı. Balina, Sis gibi operasyonlarda o döneme damgasını vuran ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri koordinasyonunda Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi, maliye ve gümrük uzmanlarının işbirliğiyle yapılmıştı. O dönem operasyonlara imza atan bir Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilisi Ascor raporundan Cavit Çağlar'ın şirketlerine yönelik yapılan "Son Kredi Operasyonu"na giden yola bir ihbar mektubuyla çıkıldığını söyledi. Bursa'nın da bağlı olduğu İstanbul DGM bünyesinde oluşturulan bir grup 2001 yılının ilk aylarında projeli çalışmaya başlamıştı. O dönemde Adalet Bakanlığı'na gönderilen bu mektupta Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer'in kurduğu Ascor konusunda Vergi Usul Kanunu'na bağlı olarak naylon fatura ve hayali ihracat davalarının sürdüğünü, kara para davasının da açıldığını bildirirken, olayın 1918 sayılı kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna muhalefet yani gümrük kaçakçılığı boyutlarının üzerinde durulmadığı ifade ediliyordu.

İhbar mektubunda özellikle Aslıtürk, Çağlar ve Şefik Çetiner bağlantısına dikkat çekiliyordu.

Adalet Bakanlığı da bunun üzerine Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına gerekli işlemlerin yapılması için yazı gönderdi. Çok geçmeden Ankara ile Bursa arasında mesaj trafiği arttı. Yurtdışına kaçan Cavit Çağlar'ın Türkiye'deki yakınlarıyla yaptığı telefon konuşmaları 2001 yılı başından itibaren dinlemeye alınmıştı. Ancak düğmeye Bursa Cumhuriyet Başsavcılığının Bursa Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi'ne verdiği talimat sonucunda 26 Şubat 2001 tarihinde basıldı.

Çağlar Grubu'yla ilgili 1995-1998 yılları arasında yapılan tüm yolsuzlukların peşine düşen Emniyet, İstanbul'daki Hesap Uzmanları'ndan da önemli yardım gördü. Hesap Uzmanları Ascor raporundan Çağlar'la ilgili bölümleri ayırarak detaylı bir rapor hazırladı. Rapor Çağlar'a ait olan Nergis Grubu'na bağlı toplam 42 şirket adına yapılan hayali ihracatlar ayrıntılarıyla anlatıldı. Eximbank başta olmak üzere tüm bankalara yazı yazılarak grubun kullandığı kredilerin listesi çıkartıldı.

Hesap uzmanlarının hazırladıkları rapora göre, Nergis Grubu'na ait şirketler Aslıtürk ve Ciğer'in paravan şirketlerinden 1995 ve 1998 yılları arasında toplam 600 milyon dolarlık naylon fatura aldıkları belirlendi. Çağlar Grubu'nun 1995-1998 yıllarında Dahilde İşleme İzin Belgeleri (DİİB) kapsamında ihraç etmek kaydıyla gümrük, resim, damga ve fonlardan muaf olarak milyonlarca dolarlık malı Türkiye'ye soktuğu, bunların 328 milyon dolarlık taahhüdünün Ascor'dan alınan hayali ihracatlarla kapatıldığı ortaya çıktı. İhracat yapacağım diye alman krediler için yapılan başvurularda Suriye, Yunanistan, İtalya, ABD, Fransa ve Almanya gibi ülkelere iplik satma taahhüdü verilirken, hayali ihracatların kredi talebine aykırı biçimde Polonya, Rusya, Litvanya gibi ülkelere yapıldı. İplik satacağım diyen Çağlar Grubu şirketleri örme bayan külot, bayan ve çocuk pijama gibi ürünleri ihracat yapmış gibi gösterdi.

Aylar süren soruşturmada Nergis Grubu'na bağlı şirketlerin aldığı tüm krediler de masaya yatırıldı. Sözü edilen dönemde birisi kendisine ait Interbank, yedi tanesi sahipleri tarafından içleri boşaltıldığı (hortumlandığı) için devletin el koyduğu, beş tanesi de kamu bankası olmak üzere toplam 23 bankadan kredi alan Nergis Grubu şirketlerinin bu paraların önemli bir kısmını geri ödemediği belirlendi. 1995-1998 yıllar arasında Nergis Holding ve grup şirketlerinin Eximbank'tan toplam 82 milyon 901 bin 500 Amerikan doları, 24 milyon 474 bin 43 Alman Markı ve 2 trilyon 197 milyar TL kredi kullandığı, diğer bankalardan ise 457 milyon 468 bin 123 Amerikan doları, 69 milyon 167 bin 450 Alman Markı ve 927 milyar TL kredi kullandığı tespit edildi.

Eximbank ve diğer bankalardan ihracat taahhütlü alınan kredilerden 150 milyon 991 bin 729 ABD doları ve 31 milyon 569 bin Alman marklık kısmının geri ödenmediği de ortaya çıkarıldı. Soruşturma kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na da başvuruldu. Yapılan ihracat işlemleriyle ihracat bedellerinin Türkiye getirilmiş gibi gösterilmesi için düzenlenen DAB'ların sahte olduğu Merkez Bankası'nın yazısıyla da kesinleşti. Merkez Bankası'nın da sahte ve hayali dediği ihracat işlemlerinin Nergis Grubu tarafından ihracat kredilerinin taahhüt kapamalarında kullanıldığı tespit edildi. Nergis Grubu'nun sahte Gümrük Çıkış Beyannameleriyle kapatılan kredi taahhütleri toplamının 387 milyon 954 bin dolar ve 19 milyon 741 bin dolar olduğu tespit edildi.

Binlerce evrak ve belgenin incelenmesiyle varılan sonuçlar Bursa Emniyeti'ni mahkeme kararıyla alınan teknik takip, yani yasal olarak telefon dinleme aşamasına getirdi. 25 Nisan 2001 tarih ve 2000/119 sayılı mahkeme kararıyla Çağlar Grubu üst düzey yönetiminin telefonları dinlenmeye başladı. Bundan önce mahkemenin 19 Ocak 2001 tarih ve 2000/5 sayılı bir başka dinleme kararı gereği Cavit Çağlar hem dinlenebiliyor hem de yurtdışında bulunduğu yerler tespit edilebiliyordu. İşte bu ilk mahkeme kararı gereği yerine getirilirken, Cavit Çağlar'ın nerede ne yaptığı biliniyordu. Ailesiyle yaptığı görüşmelerin yanında şirket işlerinin takibini de telefonla yapıyordu. Türkiye'de siyasi arenada bulunmuş kişilerle, hatta suçsuz olduğunu anlatmak için aradığı gazetecilerle yaptığı görüşmeler bile takip ediliyordu.

İhbar e-mailleri

Aslında Ankara'da bir FBI (Federal Soruşturma Bürosu) istasyonunun kurulmasının Cavit Çağlar'ın Türkiye'ye getirilmesinde etkili bir rol oynayacağı kimsenin aklına gelmezdi. Çağlar'ın JFK havaalanında yakalanması FBI ile Türkiye arasındaki ilk işbirliği olarak da tarihe geçti. Türk Emniyeti Egebank davasındaki tutuklama müzekkeresine karşılık çıkartırdığı kırmızı bültenle Çağlar'ı yurtdışında adım adım izlemeye devam ediyordu. Bu teknik takipte telefon dinlemenin yanında

www.temizturkive.gen.tr adlı internet sitesinin de büyük yardımı oluyordu. Değişik ülkeler arasında gidip gelen Çağlar'ı gören birçok Türk vatandaşı bilgisayarın başına geçip eski Devlet Bakanı'nm nerede ve kimlerle olduğunu ihbar ediyordu.

Böylece Türk Emniyeti Çağlar'ın nerede yürüyüş yaptığını, kimlerle akşam yemeği yediğini dahi biliyordu. Hakkında gıyabi tutuklama kararının çıkmasından önce Nergis Air'e ait kendi uçağıyla yurtdışma çıkan Çağlar'ın önce İsviçre'ye gittiği, bu ülkeden Fransa'ya geçtiği saptandı.

Çağlar'ın, İstanbul DGM'nin hakkında gıyabi tutuklama kararı verdiği 2 Ocak 2001 günü, Fransa'nın Cannes kentindeki Carlton Oteli'nde olduğu saptandı. Fransız Interpolü, Çağlar'ın fotoğrafını otel personeline teşhis ettirdi. Çağlar'ın 21 Aralık 2000-2 Ocak 2001 tarihleri arasında gerçek kimliğiyle annesi ve kızıyla birlikte otelde kaldığı anlaşıldı. Ancak iadede çıkabilecek sorunlar nedeniyle Avrupa ülkeleri Çağlar'ın yakalanması için uygun bir ortam değildi. Çok geçmeden polisin aradığı fırsat kendiliğinden ortaya çıktı. Çağlar, Avrupa'dan Amerika'ya geçtiği belirlendi. Çağlar'ın izinin ABD'de bulunmasından sonra İstanbul DGM Savcısı Ercan Cengiz'e gelen bir ihbar Türk polisini alarma geçirdi. Çağlar'ın Los Angeles'in Beverly Hills bölgesindeki Regent Beverly Wilshire adlı otelde kalacağının ihbar edilmesi üzerine uyarılan ABD Interpolü, kaçak işadamının izinin Florida'da bulunduğu bilgisini ulaştırdı. FBI'ın Sarasota'da bir evi iki haftadır takibe aldığı, ancak bir sonuç elde edemediği bildirildi. Bu gelişmelerden sonra Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Dairesi'ndeki özel ekiple Çağlar'ın peşine düşen polis, eşi Nursel Çağlar'ın pasaport yenilemek için Bursa Emniyet'ine başvurduğunu saptadı. Ocak ayından beri İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin izniyle dinlenen telefon konuşmaları Cavit Çağlar'ı ele veren diğer bir olaydı. FBI, her nedense New York'ta bir Yahudi arkadaşının evinde kaldığı belirlenen Çağlar'ı bu evde yakalamaktan kaçınıyordu. Bu arada ABD'ye gelecek eşine Cavit Çağlar'ın telefonda "17 Nisan Salı gecesi Türkiye saatiyle 23.00'te J.F. Kennedy havaalanında seni ben karşılayacağım" deyince Bursa-Ankara'da ve Ankara'daki FBI istasyonu arasındaki hareketlilik arttı.

Polis, 13 Nisan'da başvuran Nursel Çağlar'm kısa zamanda yurtdışına çıkacağını bilgisini de kesinleştirmişti. Havayolu şirketleriyle bağlantı kurularak yolcu listeleri incelendi. Nursel Hanım'm ABD'ye gittiği uçakta bulunan işadamı görünümündeki bir polis, JFK Havaalanında FBI ajanlarına bilgi verdi. New York JFK Havalimanının Delta Havayolları'na ait açık otoparkında önlem alan FBI, operasyondan önce, New York Güney Bölge Mahkemesi'nden tutuklama kararı çıkardı. FBI, New York City Poliçe birimiyle ortak operasyonunda Çağlar'ı henüz eşine hoş geldin bile diyemeden omzuna dokunan bir görevlinin "FBI" demesiyle gözaltına alındı.

Çağlar yakalanmasıyla hâkim karşısına çıktı.

18 Nisan'da çıkarıldığı bölge mahkemesinde Çağlar'ın tutuklanma kararına karşı 5 milyon dolar kefalet önermesi mahkeme heyetini bile şaşırttı. Belki bu kadar yüksek kefalet önermese serbest kalacak olan Çağlar'm bu teklifi karşısında mahkeme heyetinin başkanı "Sizi iki-üç gün daha otelden daha ucuz bir yerde tutalım," diyerek talebi reddetti. Çağlar'ın avukatı "Müvekkilime, elektronik bilezik takılarak ülke dışına kaçmaması güvence altına alınabilir," dediyse de New York Metropolitan hapishanesinde bir hücreye konuldu. Çağlar ikinci mahkemede de kefalet talebinin reddedilmesi üzerine Türkiye'ye iade edilmek istediğini bildirdi. Yargıç bu talebi kabul ederek en kısa sürede Türkiye'ye gönderilmesi için Adalet Bakanlığı'na yazı yazılacağını bildirdi. Daha sonra 26 Nisan tarihinde ise Çağlar'ın Türkiye'ye gönderileceği haberleri geldi. Türkiye'den giden iki kişilik ekip Çağlar'ı tutuklu teslim alırken, Çağlar'm belki de hayatının en kötü anılarını yaşadığı ABD hapishanesinden kurtarıyorlardı.

Çünkü üzerine turuncu giysiler giydirilen ve ayaklarına zincir vurulan Çağlar'ın koğuş arkadaşları ABD'nin Kenya'daki Büyükelçiliği'ne saldırı düzenleyen Suudi terörist Usame bin Ladin'in adamlarıydı. Sonunda Çağlar özel uçağıyla ayrıldığı Türkiye'ye THY'nin tarifeli seferiyle, ellerinde kelepçeyle Türkiye'ye döndü. ABD'de kelepçeli bindiği uçaktan Türkiye'de kelepçesiz inen Çağlar İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı'na ifade verdi. Çağlar'm yurtdışma çıkmasında ve

hakkında Kırmızı Bülten çıkarılmasındaki gerekçe Egebank'tan aldığı krediydi. Bunun bankaya değil, Murat Demirel'e ödendiği ispatlaması üzerine bu konudaki tutukluluk İstanbul'a getirildiği gün kalktı. Ancak onu Kartal Cezaevine gönderen ise Orhan Aslıtürk'e ait Ascor aldı ortaklık şirketleri üzerinden kendi şirketleri adına yapılan hayali ihracatlardı. Şişli Cumhuriyet Savcılığı'nın yürüttüğü naylon fatura soruşturması kapsamında Çağlar hakkında verilen tutuklama kararları uygulamaya kondu.

Böylece Çağlar'ın Kartal Cezaevi günleri başlamış oldu.

FBI'cılar Çağlar'ın servetine şaşırdı

Yeri gelmişken Türk polisiyle FBI görevlileri arasında geçen ilginç bir olayı da anlatalım.

Çağlar'ın yakalanmasının Türk Emniyet'i ile FBI arasında ilk ortak çalışma olduğunu daha önce belirtmiştik. Bu başarılı çalışma değişik boyutlara da gitti. Çağlar'ın yakalanmasında çalışan FBI görevlileri bir nedenle Türkiye'ye geldiler. Emniyetin misafir ettiği görevliler, Bursa yakınlarında tarihi bir yöreyi ziyaret ettikten sonra Mudanya'da yemek yediler. "Bursa'ya bu kadar yakın olup da şehri görmemek olmaz," diyerek görevlilerle bir gezi yapıldı. Bursa'yı gezen FBI görevlileri sohbet sırasında Çağlar'ın da Bursalı olmasının hatırlatılması üzerine, kimi yakaladıklarını görmek için eski bakanın sahip olduğu fabrikaları ve gayri menkulleri gezmek istediler. Türk yetkililer de onları Nergis Holding'e bağlı işyerlerini dışarıdan gösterdi. Çağlar'ın yaptırdığı inşaatları ve oturduğu ev dahil birkaç gayri menkulünü de gören FBI yetkilileri şaşkınlıklarını gizleyemedi. Türk emniyetçilerine, bu malların Çağlar'a babasından ya da ailesinden miras mı kaldığını sordular. Kısaca iş yaşamını anlatınca, bu kadar mal ve para normal bir iş adamının hayatı boyunca edinilebileceğinin çok üzerinde, diyerek tepki gösterdiler.

Bursa'da operasyona devam

Tekrar, Bursa'da sessizce sürdürülen operasyona dönelim. Emniyet Müdürü Aydın Genç'in bizzat yürüttüğü soruşturma ve araştırmada Nergis Grubu'nun Ascor yöneticileriyle ortak hareket ettikleri, 600 milyon dolarlık naylon faturalarla Toplu Gümrük Kaçakçılığı suçunun işlenerek, hayali ihracat yapıldığı, bu yolla haksız teşvik kredileri alındığı, bu kredileri taahhütlerinin kapatılmasında da hayali ihracatların kullanıldığı kesinleşince, daha önce de belirttiğimiz gibi 24 Nisan 2001 tarihinde alınan mahkeme kararıyla yöneticilerinin iş yerlerinde ve oturdukları yerlerde telefonlar dinlemeye alındı.

Dağ Operasyonu

Şimdi sözü yeniden Çağlar grubuna yapılan bir başka operasyonu getirelim. Bir yandan Bursa Son Kredi Operasyonu hazırlıkları yapılırken, diğer yandan İstanbul Mali Şube ekiplerinin Bursa'daki Nergis Holding'e baskın yaparak, Aslıtürk ve Ciğer'in ortaklığı üzerinden hayali ihracat alan şirketlerin 48 yöneticisini gözaltına aldığı haberi geldi. Buna da "Dağ Operasyonu" adı verildi ancak, bu kişiler 3.5 saat sonra ifadeleri alındığı belirtilerek

serbest bırakıldı. Holding yöneticilerinden ve gözaltına alınanlardan birisi olan Haydar Küçükal, olayın operasyon olmadığını bazı yöneticilerin ifadelerine başvurmak istendiği için geldiklerini söylerken "Operasyon falan yok. Il dışındaki arkadaşlarımızı çağırdık. Polis geldi ve bizim tuttuğumuz bir otobüsle İstanbul'a götürdüler," dedi.

Bu sizin son krediniz

Sonuçsuz Dağ Operasyonu'nun ardından İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin talimatıyla gerçekleşen Son Kredi Operasyonu başladı. Operasyona verilen isim dikkatli ve bilinçli bir seçim sonucuydu. Çünkü Nergis Grubu'nun yıllarca aldığı kredilerin kapatıldığı hayali ihracatlara ve naylon faturalara son vermeyi amaçlayan operasyon söz konusu grup için son kredi adını taşıması kararlaştırıldı. Telefon konuşmalarının suçlara ilişkin bölümü de dosyaya konularak 4 Haziran

2001 tarihinde başlayan “Son Kredi Operasyonu”yla 4 Haziran 2001 günü Cavit Çağlar’m oğlu Mustafa Çağlar ve Çağlar’ın dayısı Şükrü Şankaya oğlu Şenol Şankaya’nın da aralarında bulunduğu 40 dolayında kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Mustafa İlken Yeğin, Necmi Yeşilova, Nusret Yılmaz, Macit Safi, İsmail Hakkı Helvacı ve Ahmet Gürmeriç gibi isimler yer alıyordu.

Trilyonlar güvenilir kişilerde

Gözaltına alınanlara hem hayali ihracat hem de dinlenen telefon konuşmalarındaki konular soruluyordu. İfadesi alman herkes, Cavit Çağlar’la ilgili ifade vermekten kaçınırken, yapılan hayali ihracatlar karşılığında sağlanan menfaatleri kabul ediyorlardı. Ancak teknik takip sonucunda, Cavit Çağlar’ın kaçak olduğu dönemde dahi zor şartlar altında olmasına rağmen şirket yetkililerine talimat vererek, her türlü işlemin kendisi tarafından yönlendirildiğini belirtir açık konuşmaları tespit edildi. Şükrü Şankaya’nın telefon konuşmalarında şirketin tüm işleriyle ilgili bilgisi olduğu belirlenirken, Cavit Çağlarla irtibatının sürekli olduğu ortaya çıktı. 1995-1998 yılları arasında 600 milyon dolarlık naylon fatura ve hayali ihracatın şirketin yöneticilerinden haberdar olamayacağı gerçeği, alınan ifadeler sırasında da ortaya çıktı. Çünkü Çağlar’ın dinlenen telefon konuşmalarından, yurtdışından bile personele verilecek maaş hakkında karar verdiği belirlendi. Telefon görüşmelerine ilişkin bantların çözümünde, Nergis Grubu avukatlarının adli makamları yanıltmaya yönelik çabalarının olduğu da belirlendi. Bursa’da açılan vergi kaçakçılığı davası üzerine savcılığın açtığı soruşturmaya avukatların, hayali ihracat organizasyonunun gerçek boyutlarını ve içeriğini gizlemeye yönelik bilgiler aktardığı tespit edildi.

Telefon konuşmaları ve verilen talimatlar gerçekten çok ilginçti. Cavit Çağlar yurtdışında kaçak, ailesi ise Türkiye’de tedirgindi. Başlarına her an bir şey gelebilir korkusuyla paralarını bile kendi hesaplarında tutamayan Çağlar ailesi, güvendikleri isimlerle çalışıyorlardı. Onların adlarına bankalarda hesaplar açılıyor, paranın kullanım biçimine ilişkin talimatları ise bu paranın gerçek sahiplerinden alıyorlardı. Mustafa Çağlar da polisteki ifadesinde bunları dile getirdi. Kendisinin,

babaannesinin, kız kardeşinin ve annesinin adına değişik bankalarda bulunan döviz ve TL mevduatların son yıllarda yaşanan problemler nedeniyle herhangi bir mağduriyet yaşamamak için Necmi Yeşilova başta olmak üzere Nergis'te yöneticilik yapan kişiler adına aktardığını dile getirdi.

Cavit Çağlar'ı 30 yıldır tanıyan birkaç şirkette sembolik olarak hissedar yapılan ayrıca ailenin şahsi hesap hareketlerini onlar olmadığı zaman yöneten Necmi Yeşilova'da ifadesinde olayı doğruladı. Yeşilova, Çağlar ailesine ait olan ancak birkaç şirket çalışanı adına Toprakbank'a açtırdığı hesaba 4 trilyon lira civarında para yatırıldığını, bu paranın TL'den dövize, dövizden TL'ye çevrilmesi ile vadelerinin takibini kendisinin yaptığını belirtti. Yeşilova, personelin maaş ödemelerini ve yapılacak zamların da Cavit Çağlar'm talimatıyla yapıldığını açıkladı.

Emniyet'in telefon dinlemelerinde başka detaylar da ele geçirilmişti. Nergis Grubu şirketlerinde yönetici olanlardan Mustafa İlker Yeğin'e ifadesi alınırken önce mal varlığı soruldu. Yeğin de bankada adına 2 milyar lirası bulunduğunu beyan etti. Ancak polisler, hesabında bulunan 460 bin dolar ile 248 bin Alman markını boşandığı karısının hesabına aktarılmasına yönelik dinleme kayıtlarını gösterdi. "İki milyar liram var," diyen Yeğin, yüz binlerce dolar parayı da eski karısının üzerine aktarılmasının çelişkisini ise açıklamakta zorlandı. Ancak teknik takip, bu paranın holdingin esas sahiplerine ait olduğunu ortaya çıkardı.

Nergis Grubu'nun paravan şirketleri

Nergis Grubu'yla ilgili en ilginç itirafları yapan kişi ise Ahmet Bozan'dı. Bozan, Çağlar Grubu'nun, kendilerine ait Interbank'tan kredi almak için paravan şirket kurmakla görevlendirilen kişiydi. Ahmet Bozan Şişli Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği ifadesinde dile getirmişti. 1996-1997 yıllarında Nergis Holding'te ihracattan sorumlu şahsen tanıdığı kişinin kendisinden ihracata yönelik şirketler kurmasını istediğini söyledi. İlk etapta 10 şirket kuran Bozan, şirketlerin amacının dış ülkelere mal ihraç etmek olduğunu, bu şirketlerin ihracat taahhütleriyle krediler aldığını, kredi taahhütlerinin kapatılması konusuna yönelik olarak

Nusret Yılmaz'ın kendisini aradığını ve Orhan Aslıtürk'ün telefonunu verdiğini açıkladı.

Aslıtürk'ün ihracat taahhütlerinin kapatılmasında kendisine verdiği isimle görüştüğünü anlatan Bozan, Barbaros Holding'te yönetici olan Mehmet Argun Kızılırmak'la 10-15 kez görüştüğünü, bu konuyla ilgili olarak kendisinin tam 33 tane şirket kurduğunu itiraf etti. Bu şirketlerin Interbank'tan krediler alınmasında da kullanıldığını belirten Bozan, kurulan 33 şirketin sahibi görünen kişilerin gerçekte Nergis Holding'te değişik bölümlerde çalışan kişiler olduğunu da açıkladı. Bozan, avukatının huzurunda verdiği ifadede işlerini aldığı vekâletnameyle kendisinin yürüttüğünü anlatırken, polisin ifadelerini aldığı 33 şirketin sahibi görünen kişiler de Nergis Holding'te çalıştıklarını ve asıl yetkilinin Ahmet Bozan olduğunu teyit ettiler. Şüpheliler verdikleri ifadelerle fotoğrafın eksik bölümlerini tek tek tamamlıyorlardı. Kilit isimlerden olan Nusret Yılmaz ifadesinde, 1995 yılının Nisan-Mayıs aylarında Aslıtürk'ün adamı İbrahim Hatipoğlu'nun Nergis Holding'e geldiğini, bu görüşmelerde Şefik Çetiner'in de bulunduğunu (Ascor'un üç kurucusundan birisi) ve ardından Muhammet Ciğer ile Orhan Aslıtürk'ün imal ettikleri yatların resimlerini göstermek için holdinge geldiklerini, ancak Cavit Çağlar'ın görüşmediğini söyledi.

Çağlar'm şirketin sahiplerinden olduğunu ve yönetim binasında odasının bulunduğunu zaman zaman iş ve işlemlerini takip ettiğini, ancak yönetimde aktif biçimde söz sahibi olmadığını da sözlerine ekledi. Şefik Çetiner'in 1995 yılı sonlarına doğru Nergis'ten ayrıldığını söyleyen Yılmaz, Naylon Holding ile Nergis Holding arasındaki organik bağa da işaret etmiş oluyordu.

İlginç itiraflarda bulunanlardan birisi de Çağlar Grubu'nun kurduğu paravan şirketlerden Gözde İthalat ve İhracat A.Ş. yönetim kurulu başkanı olan gerçekte ise Nergis Holding bünyesinde finansman müdürü olarak görev yapan İsmail Hakkı Helvacı idi. Paravan şirketlerin Interbank'tan yüklü krediler aldığını, gerçekte bir faaliyetleri bulunmadığını belirten Helvacı, Toprakbank Heykel şubesinde kendi adına bulunan 500 bin doların da Mustafa Çağlar'a ait olduğunu

söyledi. Nergis Holding finansman grup müdürü olan ayrıca Çağlar'ın paravan şirketlerinden Demirtaş Tekstil A.Ş. hissedarı ve yönetim kurulu üyesi yapılan Ahmet Gürmeriç de Şefik Çetiner'in Nergis'ten ayrılıp Barbaros Şirketler Grubu'na geçtiği sıralarda sık sık Nergis Holding'e geldiğini ve Cavit, Mustafa Çağlar, Şükrü ve Şenol Şankaya'yla bir araya geldiğini bu görüşmelerden sonra Muhammet Ciğer'in geldiğini söyledi.

Çağlar'ın bacanağı itiraf ediyor

Polisin ifadesini aldığı kişiler arasında bulunan kişilerden birisi de İsmail Topuzer. 1935 İstanbul doğumlu Topuzer, Çağlar'm paravan şirketlerinden Esbi Tekstil A.Ş. yönetim kurulu üyesi ve hissedarı olarak ifadesi alındı. Topuzer'in en büyük özelliği ise Cavit Çağlar'ın bacanağı olmasıdır. Cavit Çağlar'ın isteği ve ricasıyla şirket hissedarı olduğunu söyleyen Topuzer, yılda bir kez yapılan yönetim kurulu toplantısında içeriğini bilmediği kâğıtlara imza attırıldığını da itiraf etti.

Polisin şüphesini doğuran olaylardan birisi de herkesin ifadesinde, özellikle Cavit Çağlar ile Orhan Aslıtürk'ün ilişkisinin olmadığını söylemesi ve Orhan Aslıtürk'ü basından tanıdığını belirtmesiydi. Kartal Özel Tip tutukevinde bulunan Cavit Çağlar da ifadesinde, 1987 yılında yönetimden ayrıldığını Ascor grup firmaları ve sahipleriyle hiçbir ilgisinin ve ilişkisinin bulunmadığını, Aslıtürk'ü de basından tanıdığını belirtiyordu.

İşte bu noktada devreye Orhan Aslıtürk'ün meşhur günlüğü devreye girdi:

Tarih 26 Aralık 1997, yer Nice-Fransa; Aslıtürk günlüğüne şu notu düşer:

"... Cavcav 30'a gittik. İstridyeler sonra Carlton Cavit Çağlar'la karşılaştık. Çok samimi bir havada..."

Tarih 6 Ocak 1998 yer bu kez İstanbul, günlükte şu not yer alır:

"...Sabah ofisteydim, Selim'le toplantı Liste 2000 için geri alma durumu. Bursa'ya uçtum. 13.00'de Cavit beyle toplantı. Her şey tamam. Dempa işi mektupları vs. ..."

Tarih 4 Haziran 1998 yer İstanbul-Bursa olarak belirtilen günlüğün bu bölümünde de şunlar yazılıdır:

"Nergis'le toplantı iyi avans aldık. Haldun'la akşam yemek her şey çok iyi olacak. Akşam, gece 1.30'da döndük Erşen'le ofise uğradık... "

Gözaltındaki şüpheliler saklamaya çalışsa da Aslıtürk ile Çağlar arasındaki ilişki ortaya çıkmıştı. Polis, Ascor öncesi ilişkisi tespit edilen Çağlar-Aslıtürk ilişkisinin 1995-1998 yıllarında büyüdüğüne dair delilleri toplamıştı. Şefik Çetiner'in Nergis'ten ayrılıp, fikir babalığını yaptığı Ascor'u Aslıtürk ve Ciğer'le birlikte kurması da bu şüphelerin teyidi olarak değerlendirildi.

Delillerin toplanması ve sorguların bitmesinin ardından gözaltına alınanlardan Zeki Tınaztepe, Rıdvan Erinç, İsmail Topuzlar, Hayri Güleç, Osman Çiliciler, Zekeriya Oztürk, Semih Vardarbaş, Mehmet Ali İnan, Engin Ozpınar, Şerafettin Güzel ve Erol Bilenser ise serbest bırakıldı. 7 Haziran günü de çıkarılan mahkemede Nergis Holding Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Şankaya ile Nusret Yılmaz, Macit Safi ve İsmail Hakkı Helvacı, "suç işlemek amacıyla teşekkül oluşturmak", "hayali ihracat yapmak" ve "usulsüz teşvik kredisi almak" suçlarından tutuklanarak cezaevine gönderildi. Diğer sanıklar Mustafa Çağlar, Şenol Şankaya, İlker Yeğin, Necmi Yeşilova ve Ahmet Gülmeriç ise tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Ardından diğer sanıklarda serbest bırakıldı.

Operasyonu yapanlara ne oldu

Son Kredi Operasyonu'nun yapıldığı 4 Haziran günü Türkiye'deki yolsuzluklarla mücadele de bir dönüm noktasıdır. Çünkü yolsuzluklara karşı yapılan operasyonlara destek olan İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın görevden alındığı tarih ile Çağlar Grubu'na yönelik operasyon ilginç bir tesadüf sonucunda aynı güne rastlar.

Çağlar Grubu yöneticileri polisteki ifadelerinde terlerken, İçişleri Bakanlığı görev yeri değiştirilen Tantan da o akşam Ankara'da halı sahada futbol oynuyordu. Tantan, İçişleri Bakanlığı'ndan Gümrüklerden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na getirilmişti. Böyle bir kararın Tantan'ı istifaya götüreceğini tahmin edenlerin sayısı az değildi. Nitekim 6 Haziran 2001 günü Tantan istifa ederken, onu görevden alan ANAP lideri Mesut Yılmaz'ın yorumu da "No suprise, no comment" şeklindeydi. 8 Haziran'da ise ne Son Kredi Operasyonu ne de İçişleri Bakanı Sadettin Tantan ortada yoktu. Operasyonu yapan emniyet ekibi de yakın takip altındaydı ve Ağustos'ta Bursa Emniyet Müdürü Aydın Genç, merkeze alınarak en büyük gözdağı da verilmiş oluyordu.

(Aydın Genç Ankara 1. Bölge İdare Mahkemesi'ne yaptığı başvurudan olumlu sonuç aldı ve 15 Şubat tarihinde görevine geri döndü. Ancak Rüşdü Kazım Yücelen yönetimindeki İçişleri Bakanlığı Genç'i makamına oturmasına izin vermeden faks emriyle yeniden görevden aldı. 15 Şubat 2002 saat 10.00'da görevini devralan Aydın Genç adeta cezalandırılcasma 16.30'da yeniden görevinden alındı).

Böylece Bursa'da başlayan ve kısa süre içinde İstanbul'daki bazı şirket sahiplerinin de hâkim önüne çıkarılmasını sağlayacak Son Kredi Operasyonu'nun da sonu anlamına geliyordu.

Devletin imkânını devletin zararına kullandılar

Ekibi dağıtmak suçları da yok etmiyordu. Sonunda iki ay sonra 2 Ağustos 2001 tarihinde Çağlar ve ekibi için beklenen iddianame çıktı. Eski Devlet Bakanı olan ve ABD'de yakalandıktan sonra Kartal Cezaevi'nde tutuklu olarak kalan işadamı Cavit Çağlar, hakkında cürüm işlemek için teşekkül oluşturmakla suçlaması yapılan iddianamede bir numaralı sanık oldu. İddianamede Muhammet Ciğer, Orhan Aslıtürk, Çağlar'ın dayısı Şükrü Şankaya, oğlu Şenol Şankaya, Cavit Çağlar'ın oğlu Mustafa Çağlar, Erman Yerdelen, Şükrü Esat Erkuş, Nusret Yılmaz'ın da aralarında bulunduğu toplam 29 sanığın ismi bulunuyordu. 1995-1998 yılları arasında "Cürüm İşlemek İçin Teşekkül Oluşturmak" suçundan

Türk Ceza Kanunu'nun 313. maddesine göre 3 yıla kadar hapis istemiyle yargılanması istendi. İddianame Çağlar Grubunun içinde bulunduğu yolsuzlukları anlatıyordu. Buna göre; Ascor'a bağlı hayali şirketlerin Nergis Holding A.Ş.nin aracı şirketleri olan Demirtaş Tekstil ve Gıda Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş., Sifaş Sentetik İplik Fabrikaları A.Ş., Olay Basın Yayıncılık A.Ş., Polylen Sentetik iplik Sanayi A.Ş., Esbi Tekstil Sanayi ve Tic. A.Ş.dir. Ve bu şirketlerin alt firmaları Fortes Enternasyonal, Hayat Tekstil, İstanbul Sanayi, İstanbul Tekstil Sanayi, Markon Moda, Markon Mensucat ve Soteks aracılığıyla Ascor'un organizasyonunda Ağustos-Aralık 1995 dönemlerinde ihraç etmiş göründüğü mallara ilişkin satış faturalarının tamamen düzenlenen sahte faturalar olduğu belirtildi.

Ascor'un 1995-1998 yılları hesaplarının incelenmesi sonucunda, bu faturaları kullanarak 301 milyar 472 milyon lira tutarında hayali ihracata konu haksız KDV iadesi alındığı ortaya çıktı. Çağlar'ın Nergis Grubu'a ait beş şirketin haksız KDV iadesi almak için, Aslıtürk'ün kurduğu 91 paravan şirketin arasındaki yedi şirketten aldıkları sahte faturaları defterlerine geçirirken, haksız KDV indiriminden yararlandığı, sahte döviz alım belgeleri ve gümrük çıkış beyannameleriyle haksız yere KDV alimini sağladığı ve bu yolla toplam 445 milyar 558 milyon 334 bin lira tutarında devleti zarara uğrattığı belirtildi.

Ascor'un Nergis Holding adına yaptığı hayali ihracat tutarının 600 milyon doları bulduğu hatırlatılan iddianamede, aynı gruba bağlı şirketlerin bu sayede 1995 ve 1998 arasında dahilde işleme izin belgeleri kapsamında 261 milyon 685 bin dolar döviz tahsis edildiği ortaya çıktı. Çağlar grubu dahilde işleme kaydıyla, yani ihraç etmek şartıyla gümrük vergisi, damga vergisi ve fonlardan muaf biçimde Türkiye'ye mal sokarken, bu malların yeniden ihraç edilmesi yerine iç piyasada satıldığı anlatılan iddianamede, sahte fatura ve belgelerle malların ihraç edilmiş gösterildiği ifade edildi. Bu yolla sahte belgelerle ihraç edilmiş gibi gösterilen mal tutarının 328 milyon doları bulduğu belirlendi.

İddianameye göre, Çağlar ve şirketleri Nergis Holding, Sifaş ve Polylen adına Tarişbank, Türkiye İş Bankası, Kentbank, Egebank, Emlakbank ve Sümerbank aracı kılınarak Eximbank'tan toplam 28 milyon 423 bin ABD doları, 3 milyon 906 bin dolarda Alman markı kredi kullandı. Bu ihracat taahhütlü kredinin 18 milyon 823 bin ABD doları ve 1 milyon 179 bin Alman marklık tutarının hayali ihracatla kapatıldı.

Orhan Aslıtürk'le ilişkisinin boyutları ve yaptığı anlaşmalar Hesap Uzmaları Kurulu tarafından ele geçirilen günlükte de yer alan Cavit Çağlar'm ünlü hayali ihracatçı ile yurtdışında da buluştuğu biliniyordu. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı Abdülaziz Özaltan imzalı iddianamede Çağlar grubuyla ilgili şu tespit de yapıldı:

"İhracatın artırılması, ülkeye döviz kazandırılması, sanayiinin canlandırılması sebeplerine binaen, ihracatçıyı teşvik etmek amacı ile onları çeşitli vergi muafiyet ve istisnalarından yararlanmak, düşük faizli döviz ihracat kredileri vermek ve gerçek ihracatı artırmak şeklindeki amacın ... kötüye kullanıldığı Nergis Holding AŞ ve grup firmaların yöneticilerin devletin kendilerine sağladığı olanakları devletin zararına kullandıkları anlaşılmıştır."

İddianamede, daha 1995 yılında Aslıtürk ve Ciğer le naylon fatura ve hayali ihracat konusunda çalışmaya başlamış olan Cavit Çağlar'ın gelişmelerin tümünden başından beri haberdar olduğuna dikkat çekilirken "Tekmil evrak kapsamında sanıklar Cavit Çağlar'ın gelişmelerden, tüm işlemlerden bilgisi olduğu görülmüştür. Sanıklardan Muhammed Ciğer'in hesap uzmanlarına verdiği ifadede çeşitli açıklamalarda bulunmuş, aynı şekilde Orhan Aslıtürk'te 09.12.1997-1.7.1998 tarihleri arasında tutmuş olduğu günlükte Ascor ile ilgili faaliyetleri ile ilgili işlemleri açıklamış, Cavit Çağlar'la ilgili notlara yer verilmiştir," ifadesi kullanıldı.

İddianamede ayrıca Çağlar'ın adamı olan Şefik Çetiner'in Nergis Holding'ten ayrılarak Ascor'a geçip burada da Genel Müdürlük yapması da bunun göstergeleri arasında sıralandı.

Savcı, Cavit Çağlar, Orhan Aslıtürk, Muhammet Ciğer ile Nergis Holding'in Yeminli Mali Müşaviri Mehmet Hatip Dikmen ile Ascor'un 91

paravan şirketten 30'unu kuran ve koordinatörlüğünü yapan Ahmet Bozan'ın cürüm işlemek için teşekkül oluşturduklarını ve teşekkülün alt gruplarını oluşturduklarını vurguladı.

Çağlar'ın Hazreti Yusuf diyarından dönüşü

Cavit Çağlar, bir yandan hakkındaki iddialara yanıt vermek için hâkim karşısına gidip gelirken, rahatsızlığı gerekçesiyle 19 Eylül 2001 tarihinden itibaren Kartal Özel tip Cezaevi'nden kaldırıldığı Kartal Dr. Lütfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yatmaya başladı. 27 Nisan 2001 tarihinde tutuklu olarak Türkiye'ye gelen Çağlar, 7 Şubat 2002 tarihinde de mahkeme kararıyla tahliye edildi.

26 Mart 2002 tarihinde ise daha önce "Aile Fotoğrafında yan yana görülen Cavit Çağlar ile dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel objektifler eşliğinde kucaklaşıyorlardı. Bursa'ya Çağlar'ı ziyarete giden Demirel yine kolay unutulmayacak sözlerinden birisini etti. Ilksan yolsuzluğunda "Verdimse ben verdim," diyerek tanıdıklarını savunan Demirel, pek üzerinde durulmayan ancak kolay kolay unutulmayacak bir savunmayı da Cavit Çağlar için yaptı. Bir seneye yakın zamandır görüşmediklerini söyleyen Demirel "Cavit Bey 9 ay 9 gün Hazreti Yusuf diyarındaydı. Aşağı yukarı 50 gün oldu oradan çıkalı." Demirel, hakkında devletin kurumlan tarafından hazırlanmış yüzlerce dosya ve rapor bulunan ayrıca kendisine ait bankanın içini boşaltmakla suçlanan Çağlar'ı yine kendine has usliibuyla böyle savunuyordu.

Dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel "aile fotoğrafı" denilen fotoğraftaki kişilerle her zaman yakın oldu. Hazreti Yusuf un da o günkü hazine kaynaklarından haksız kazanç elde ettiğine dair bir kayıt yoktur, ama Demirci kapalı bir ifadeyle Çağlar'a haksızlık yapıldığını anlatmak için böyle bir örneğe başvurmuştu. Kafa karıştırmaktan başka bir şeye yaramayan bu sözlerle Demirel'in ne demek istediği ise kardeşleri tarafından ihanete uğradıktan sonra köle olarak satılan, ardından haksız yere hapse düşen oradan çıkıp Mısır'a Maliye bakanı olan sonra da kendisine ihanet eden kardeşlerini affeden Hazreti Yusuf un hikâyesinde gizliydi.

Hz. Yusuf Kuran'da adı geçen peygamberlerden birisi olup, Yakub Peygamber'in oğludur. Nesebi Hz. İbrahim'e kadar varır. Şamil İslam Ansiklopedisine'ne göre Kuranıkerim'de kendi adını taşıyan bir sure vardır. Tamamı 111 ayet olan bu surenin 98 ayeti (4-101) Hz. Yusuf tan bahseder. Bu ayetlerde anlatıldığına göre Hz. Yusuf un hayat hikâyesi özetle şöyledir:

Hz. Yusufun on bir tane erkek kardeşi vardı. Yusuf fevkalade güzel ve son derece zeki idi. Babaları Hz. Yakub en çok Yusuf u seviyordu. Bu sevgiyi ağabeyleri kıskanıyorlardı.Yusuf bir gece rüyasında on bir yıldızın, güneş ve ayın kendisine secde ettiklerini gördü. Bu rüyayı babasına anlattı. Babası rüyanın, Hz. Yusuf un büyük bir adam olacağına işaret olduğunu anladı ve Yusuf a rüyasını ağabeylerine anlatmamasını tembihledi. Ancak, ağabeyleri bundan haberdar oldular ve Yusuf u öldürüp bir yere atmayı planladılar. Babalarından izin alarak, gezip eğlenmek bahanesiyle Yusuf u alıp kırlara, götürdüler. Onu bir kuyuya attılar, gömleğini da kana bulayarak, "Yusuf u kurt kaptı," diye babalarına yalan söylediler. Kuyunun yanından geçmekten olan bir kafile Yusuf'u buldu ve köle olarak satmak üzere alıp, Mısır'a götürdüler. Orada az bir fiyatla onu Aziz (maliye bakam)'e sattılar. Aziz'in hanımı Yusuf a göz koydu. Onu kendisiyle beraber olmaya çağırdı. Hz.Yusuf bunu kabul etmeyince, ona iftira edip kocasına şikayet etti ve hapse attırdı. Hz. Yusuf senelerce hapiste kaldı. Orada hükümdarın serbetçisi ve aşçısıyla tanıştı. Onların gördükleri dünyaların yorumunu yaptı. Birisinin, kurtulup efendisinin hizmetine devam edeceğini, diğerinin ise öldürüleceğini söyledi. Sonunda dediği çıktı. Hz. Yusuf, kurtulandan, kendisini efendisinin yanına almasını istedi.

Mısır'a maliye bakanı oldu

Hükümdar bir gece rüyasında yedi zayıf ineğin yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başakla yedi kuru başak gördü. Bu rüyanın yorumunu yaptırmak istedi. Hz. Yusuf un rüya yorumu yaptığını öğrendi ve onu hapisten çıkarıp, rüyasını anlattı. Hz.Yusuf, yedi sene bolluk olacağını, peşinden gelen yedi senenin ise kıtlıkla geçeceğini söyledi. Bunun

üzerine hükümdar, Hz.Yusuf u maliye bakanlığını getirdi. Yusuf bolluk yıllarında bütün ambarları zahireyle doldurttu; kıtlık yılları gelince bu zahireyi halka dağıtmaya başladı. Aynı kıtlık, Hz. Yusuf un babasının memleketi olan Ken'an diyarında da yaşandı. Hz. Yusuf kardeşleri de zahire almak için iki kez Ken'an ilinden Mısır'a geldi. Sonunda Yusuf kardeşlerine kendini tanıttı ve onları affettiğini belirterek, "Bugün azarlanacak değilsiniz, Allah sizi bağışlar, o merhametlilerin merhametlisidir," dedi. Yusuf, babası, annesi ve kardeşlerinin tamamını Mısır'a davet etti. Ailesi Mısır'a vardığında Yûsuf anne ve babasını tahta oturttu; diğer on bir kardeşi ise Hz. Yusuf un önünde eğildiler. O zaman Yusuf "Babacığım, işte bu vaktiyle gördüğüm rüyanın çıkışıdır; Rabbim onu gerçekleştirdi. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra, beni hapisten çıkaran, sizi çölden getiren Rabbim, bana pek çok iyiliklerde bulundu. Doğrusu Rabbim, dileğine lütufkardır. O şüphesiz, bilendir, hâkimdir," dedi.

Bu şekilde İsrail oğulları, Filistin'den Mısır'a gelip yerleşmiş oldu. Bir süre sonra Yakub vefat etti. Yusuf, Allah'a şöyle yakardı: "Rabbim, bana hükümdarlık verdin, rüyaların yorumunu öğrettin. Ey göklerin ve yerin yaratanı! Dünya ve ahirette koruyanım sensin! Benim canımı, Müslüman olarak al! Ve beni iyilere kat!".

İşte Hz. Yusuf un Kuran'da geçen hikâyesi böyle.

Ancak Demirel, kendisine yıllar önce yardım eden arkadaşını bir kez daha savunur. Bu kez yer Bahçeşehir Üniversitesi'dir. 10 Mayıs 2002 tarihinde yapılan bir toplantıya konuşmacı olarak katılan Süleyman Demirel'e öğrenciler soru sorar. Bunlardan birisi de "Cavit Çağlar ile Murat Demirel'in yaptıkları konusunda Türk halkına söyleyecek sözünüz var mı?" şeklindeki yazılı soru üzerine şöyle konuştu:

"Var (sahibi olduğu Egebank'ın içini boşaltmaktan dolayı Kartal Cezaevinde tutuklu bulunan) Murat Demirel, 643 gündür suçunun ne olduğu bilinmeden, hangi mahkemede muhakeme edileceği bilinmeden, hapishanededir. Ben olanı bildiriyorum. 'Varsın olsun' diyorsanız, olsun, bin yaşayın. 643 gündür dünyanın hiçbir yerinde bir adamı, mahkemesi tayin edilmeden hapiste tutmazlar. 20 tane banka, 19'una kimsenin bir şey yaptığı yok. Orası öyle, onu ben daha ileri gidip söylesem başka

anlama gelebilir. Bu Allah'a havale edilmiş bir iştir. Adalet tecelli eder, görülür.

Cavit Çağlar'a yapılan zulümdür. Herkesin içinde söylüyorum, ilk defa söylemiyorum. Cavit Çağlar, bu ülkenin vatandaşı değil mi? Evet. Cavit Çağlar, fabrikalarında 20 bin kişiye iş vermiştir, 20 bin kişiyi besliyor, 20 bin Cavit Çağlar'ı beslemiyor ki. Cavit Çağlar ayda 20 milyon dolarlık döviz kazandırıyor Türkiye'ye. Bu Cavit Çağlar'ı zincire vurdular. Buna da vicdanlar elveriyorsa, Allah'a havale ediyorum. Cavit Çağlar'a gerek Amerikan hapishanelerinde gerek Türk hapishanelerinde yapılanlar insanlığa aykırıdır."

Devlet pardon mu diyor?

Ancak devletin Çağlar Grubu'na "pardon" der gibi KDV iadesi ödemesi de işin tuzu biberi olur. İzmir'de ortaya ortaya çıkarılan ve Balina Operasyonu'yla Türkiye gündemine gelen dev hayali ihracat organizasyonu ile Paraşüt Operasyonu'nda ortaya çıkan yolsuzluklar, 2000 yılında ve 2001 yılında devletin KDV ödemelerine bir anda durdurdu. Trilyonlarca liralık haksız KDV ödemesinin vurguncuların cebine gittiğini gören devlet, ödemeleri bir yıla yakın süre yapmadı.

Bunda KDV iadesiyle ilgili mevzuatın dağınıklığı da rol oynuyordu, işin asıl mağdurları ise gerçekten ihracat yapan sanayiciler oluyordu.

Sonunda İstanbul'daki ihracat kuruluşları ve maliye ekipleri bir araya gelerek KDV iadesi tebliğinde değişiklik yapılması için çalışma başlattılar. Bu çalışmanın sonunda 2001 Kasım ayında 84 numaralı KDV tebliği yayınlandı.

Bu 30'a yakın tebliğin dağınıklığı altında olan ihracatta KDV iadesini bir tebliği altında topluyordu. Ciddi ihracatçılara KDV iadelerini ödemede rahatlık getiren 84 nolu tebliğ, hesaplarında sahte ve yanıltıcı belge yani naylon fatura bulunan şirketlerden mal alanlara ödemeleri ise zorlaştırıyordu.

Bu konunun mağdurları arasında Cavit Çağlar Grubu da vardı. Çağlar Grubu'nun şirketlerinden mal alanların iadeleri de ağır şartlara bağlıydı. Özellikle teminat yükü ağır geliyordu. Tebliğin şartlarını yerine getiremeyen şirketlere iadesi yapılmadığı için Çağlar da birikmiş iadelerini alamıyordu. Bunun için 19 Mart 2002 tarihinde 85 numaralı tebliğ değişikliği Resmi Gazete'de yayınlandı. 12 vergilendirme dönemini kapsayan bir yılın her ayı için olumlu rapor hazırlanan şirketlerin KDV iadelerinin ödemeleri de rahatlatıldı. Böylece haklarında naylon faturadan rapor bulunan şirketlerin mal sattığı şirketlerin KDV iadeleri ödenmesine olanak tanındı. Bundan ilk yararlanan da Cavit Çağlar'ın şirketleri oldu. Çünkü tebliğ çıkar çıkmaz hazırlanması gereken olumlu raporları için Bursa Defterdarlığı'nın elemanları yetmemesi nedeniyle İstanbul'dan bir ekip Bursa'ya gitti. Olumlu raporlarının hazırlanmasıyla, Çağlar Grubu şirketlerinin birikmiş KDV iadelerinin ödenmesi sağlandı. Tebliğ değişikliğiyle Cavit Çağlar grubu birikmiş 35 trilyon lira KDV iadesini alırken, bu olayla bir anlamda Çağlar'a "pardon" denmiş oluyordu.

SONUÇ: ZIRH DELİNDİ

Türkiye'de devleti soymanın sürekli ve büyük olanları arka arkaya konduğunda şöyle bir sıralama ortaya çıkar: Otoyol, köprü, kamu binaları ve her türlü malzeme alım ihaleleri en büyük payı alır. İkinci sırayı kamu bankalarından usulsüz alınanlar ile, usulüne uygun alınıp da geri ödenmeyen krediler alırken, üçüncülüğü ise son yıllarda ortaya çıkarılan ve kamu bankalarından kredi alamayacak durumda olanların, devletten aldıkları bankaların içlerini, paravan şirketlere açtıkları krediler ve off shore hesaplar aracılığıyla boşaltanlar (hortumlayanlar) alır herhalde.

Öte yandan, tarım ve ticaret kesimine verilen ve geri ödenmeyen düşük faizli krediler ile tarım teşviklerinden usulsüz yararlananların devlet hâzinesine verdikleri zarar da az değildir.

Vurguncuların vazgeçmediği yollardan birisi de teşvik sistemidir. İyi niyetli yatırımcıların yanında amaçları yalnızca haksız para kazanmak olan organize yolsuzluk yapıları, son yıllarda devleti de önemli ölçüde zarara uğrattılar.

Yatırım teşviklerinin yanında, devletin nakit olarak ödediği ihracattaki KDV iadesi de Türkiye'deki en büyük ve en sürekli yolsuzluklardan birisidir.

Devletin nakit ödeme yaptığı tüm alanlarda beliren her yolsuzlukta olduğu gibi, ihracatta KDV iadesinde de, bildik yapılar ortaya çıkıyor. Hayali ihracat karşılığı KDV iadesinin tamamını ya da yarısını alan organizasyonun yanında hayali ihracatın nimetlerinden (düşük faizli ihracat kredileri gibi diğer teşvikler) yararlanan da iş dünyasıdır.

Ayrıca bunların bürokratik ve siyasi ilişkileri de bilinen bir yolsuzluk fotoğrafındaki eksik parçaları bir araya getiriyor.

İşte Orhan Aslıtürk'ün uzun yıllardır kurduğu ilişkiler ağı bunu ortaya çıkarıyor. Türkiye tarihinin devlet hâzinesinin soyulması için oluşturulan en ilginç yolsuzluk yapılarından birisinin başı olan Aslıtürk gibiler eskiden de vardı hep var olacaklar.

Önemli olan, devletin hazînesinin ve yönetiminin başında olanların bu soygunu önleyecek çareleri yaratmaları ve bunu yapanları da gereken ölçüde cezalandırmalarıdır.

Kitabın başlangıç bölümünde şu cümleyi kullanmıştık. Birileri bizi soyuyor, birileri de kandırıyor.

Söylenmek istenen ise şuydu: Orhan Aslıtürk gibiler soyuyor, birileri de "Er geç onları yakalayıp gerekli cezaları vereceğiz," diye nutuk atıyor.

Orhan Aslıtürk ve Muhammet Ciğer tarafından kurulan organizasyon aracılığıyla 1.7 milyar dolarlık hayali ihracat yapılırken, bunun üç katı da naylon fatura kestikleri belirlendi. Bunların karşılığında iki kafadar en az 300 milyon dolar para kazandılar.

İşte kitabın bütününde nasıl soyulduğumuzu anlattık. Şimdi sonuç kısmında nasıl kandırıldığımız yönündeki bir tespitiyle bitirelim.

Hemen öncesinde bir belgeden söz etmek gerekiyor. İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi savcılarından Cevdet Ulu, bağlı olduğu Başsavcılığı 28 Kasım 2000 tarihinde "Gizli" damgalı bir yazı gönderir. Yazının konusu hayali ihracattır. Cevdet Ulu yazısında, yürüttüğü "Balina Operasyonu'nun çok derinlere indiğini, 35-40 organizasyon bulunduğunu, işin içinde 250-300 firma bulunduğunu ve suç örgütlerinin 28 il ve ilçede faaliyet gösterdiğini anlatır. Organizasyonların mali ve fiili yönlerden birbirleriyle bağlantılı olduğunu, organizasyon üyelerinin tehdit gibi suçlar işlediklerini anlatan savcı, hayali ihracat yapılarına karşı devletin organize biçimde mücadele etmesine işaret ediyor.

Savcı, hayali ihracat olayı içinde, yalnız 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun'la vergi kaçakçılığını tarif eden 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na değil, Türk Ceza Kanunu'nun "cürüm işlemek için

teşekkül oluşturmak” fiilini düzenleyen 313. maddesi, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Yasası ve 4208 sayılı Karaparamn Aklanmasının Önlenmesine Dair yasalara karşı işlenmiş suçların bulunduğunu bildirdi.

Savcı bununla da yetinmeyip, bu tür organize suç örgütleriyle mücadele etmek için devletin de organize olmasını istedi. Bunun için Gümrük Müfettişleri, Gümrük Kontrolörleri, Maliye Müfettişleri, Hesap Uzmanları, Gelirler Kontrolörleri ve Vergi Denetmenleri tarafından yapılan çalışmaların bir üst kurul oluşturulması yoluyla değerlendirilmesi gerektiği ve Cumhuriyet Başsavcılıkları koordinesinde, İçişleri Bakanlığı, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı’nca merkezden araştırmasının gerekli olduğu vurgulandı.

İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığı Cevdet Ulu’nun yazısını Adalet Bakanlığt’na gönderdi. Bakan Hikmet Sami Türk yine Gizli damgasıyla talebi 5 Aralık 2000 tarihinde Başbakanlık, İçişleri ve Maliye Bakanlığı’na gönderdi.

Peki sonra ne oldu?

Devlet yolsuzluk için açık ve gizli her türlü yolsuzluk organizasyonun karşısında organize olmak bir yana, elindeki mücadele araçlarından da oldu. Örneğin, TCK’nın 313. maddesi işlerinin yoğunluğu gerekçe gösterilerek yapılan kampanyalar sonucunda Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görev alanından çıkarıldı. Bahane hazırdı, DGM’lerin iş yükü çoktu ve bu yolsuzluk dosyaları diğer mahkemelerde görülmeliydi. Diğer mahkemelerin işlerinin yoğunluğu tartışılmaz bir boyuttayken, DGM’lerin TCK’nın 313. maddesine göre baktığı dosya sayısının on sekizde bir (1/18) olduğu ortaya çıktı. Yani TCK’nın 313. maddesine göre gelen dosyalar DGM’lerde bir yoğunluk yaratmamıştı.

Yasa değişikliğiyle Türkiye’nin her yerine yayılmış

hatta yurtdışı uzantıları olan hayali ihracat çetelerine karşı, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin uzmanlardan oluşturduğu projeli çalışma şekli de rafa kaldırılmış oldu. DGM'ler delilden sanığa ulaşmada en önemli yol olan telefon dinleme ve takip gibi yöntemler hakkında 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Yasasına göre karar verip özellikle hayali ihracat yapanların suçlarının ortaya çıkarılmasını sağlıyordu. Nitekim, bu yollarla yapılan ilk operasyon olan Kilis'te gerçekleştirilen "Paraşüt Operasyonu" sanıkları hakkında mahkeme aleyhte karar vermiş, ve bir yıl hapis cezası kesinleşmişti.

Türkiye'nin gündemi Alaattin Çakıcı özelinde dile getirilen silahlı suç örgütlerinin etkisi altında olduğu bir dönem yaşadı. Ancak yapılan yolsuzluk operasyonları, bu tür kişilerin devlet hâzinesinden haksız kazanç elde edenlerin gelirlerinden küçük birer pay almakla yetindiğini ortaya çıkardı. Bu bakımdan Türkiye en büyük zararı silahlı çetelerden çok her düzeyde yolsuzluk çetelerinden görmektedir.

Görüldüğü gibi devletin savcıları hayali ihracatla ilgili gerçekleri siyasetçilere bildirmiş, siyasetçiler bir dönem buna katılmış, o yönde yasal değişiklikler yapılması beklenirken, tam tersi yasa değişiklikleri gerçekleştirilmiştir.

Bunların sonucunda Türkiye, sahibi olduğu bankaların içini boşaltan, hayali ihracat alan kişilerin hapishaneden tek tek çıktığını izledi. Şimdi sıra hayali ihracat yoluyla döviz kredisi taahhütlerini kapatan işadamlarını affetmeye (!) geldi. Ancak artık bunu yapmak isteyenlerin önünde İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği 15 yıl hapis cezası ve 1.1 katrilyon liralık para cezası kararı duruyor.

Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde yapılacak değişiklikle naylon faturayı bilmeyerek kullananlar ayrımı yapılarak soruna çare bulmak için lobi çalışmaları yapıldıysa da kanun değişikliği gerçekleştirilmedi. Bunun yerine denetim elemanlarının bilmeyerek naylon fatura kullanıldığını anlamaları halinde mükellefler hakkında vergi suçu raporu yazılmaması istenilen ve bir anlamda mevcut Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesine aykırı bir tebliğ yayınlandı. 18 Haziran 2002 tarihli 306 sıra nolu tebliğle denetim elemanlarının tespit edilen naylon faturaları (sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge)

kullananların suç kastını belirledikten sonra vergi suçu raporu yazmaları isteniyor. Ancak yasa ise bu tür belgelerin belirlenmesi ve görülmesi halinde vergi cezasıyla suç raporunun birlikte yazılmasını öngörüyor. Belki de “bilmeyerek” bu tür yola girmiş olduklarını mahkemelere anlatabilenler kendi sorunlarını çözmüş olacak.

Ancak sıkıntılarına rağmen yargının çalıştığını suçluların cezalandırıldığını gören Türk halkı, devletten aldığı KDV’yi cebine indirenlerle birlikte suç ortaklarının cezalandırıldığını izledikçe geleceğe daha umutlu bakacaktır.